

Najaarsnota 2016

oktober 2016

Inhoud:

1. Resultaat Najaarsnota	3
2. Belangrijkste mee- en tegenvallers uitvoering begroting 2016	3
3. Risicoparagraaf	4
4. Stand reserves	5
5. Instellen reserve fonds maatschappelijke vraagstukken	6
6. Voorstel en dekking	7
Programma 1 Domein Bestuur	
- prestaties	8
- financiële rapportage	17
Programma 2 Leefomgeving	
- prestaties	19
- financiële rapportage	27
Programma 3 Samenleving	
- prestaties	31
- financiële rapportage	46
Programma 4 Ruimte	
- prestaties	53
- financiële rapportage	65
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	
- financiële rapportage	68

Bijlagen:

- Bijlage 1 bedrijfsvoering (kostenplaatsen en hulpkostenplaatsen)
- Bijlage 2 risicomonitor 2016-2
- Bijlage 3 Instellen reserve 'Fonds maatschappelijke vraagstukken'

Aanbieding

Hierbij bieden wij u aan de Najaarsnota 2016.

De Najaarsnota is samengesteld aan de hand van de programma's en bestaat uit:

1. Een beleidsinhoudelijke rapportage, betreffende de verantwoording over de voortgang van de beleidsuitvoering in 2016. Deze verantwoording vindt per programma plaats aan de hand van de te realiseren doelstellingen en prestaties zoals vermeld in de programmabegroting. De tabellen met doelstellingen en prestaties zijn integraal uit de begroting overgenomen.
2. Een financiële rapportage.

1. Resultaat Najaarsnota

	(bedragen x € 1.000)				
	2016	2017	2018	2019	2020
a. Resultaat begroting 2016 (voorjaarsnota)	-335,1				
Onttrokken aan algemene reserve	335,1				
b. Resultaat begroting 2017-2020		-204,0	7,0	59,0	171,0
Aanvullende kaders		-123,0	99,0	156,0	47,0
Onttrekking algemene reserve; basisdeel		327,0			
c. Startpositie Najaarsnota 2016	0,0	0,0	106,0	215,0	218,0
Autonome ontwikkelingen programma's	-517,9	86,3	144,5	133,0	115,2
Algemene dekkingsmiddelen/onvoorzien	344,5	-128,4	-216,4	-157,4	-127,3
d. Resultaat Najaarsnota 2016	-173,4	-42,1	-71,9	-24,4	-12,1
e. Actuele begrotingspositie (c+d)	-173,4	-42,1	34,1	190,6	205,9
Dekkingsvoorstel					
- Onttrekken aan algemene reserve; basisdeel	173,4	42,1			
Begrotingspositie betrekken bij voorjaarsdebat	0,0	0,0	34,1	190,6	205,9

Toelichting resultaat Najaarsnota

Het resultaat van de Najaarsnota is in lijn met de begroting 2017-2020 inclusief de aanvullende kaders. Ten opzichte van deze begroting zijn de verschillen voor de jaren 2017-2020 marginaal. We zien een kleine verslechtering voor deze begrotingsjaren met uiteindelijk een daling van het begrotingsoverschot in 2020 van € 218.000 naar € 206.000.

Voor het lopende begrotingsjaar is er wel sprake van een hoger tekort dan we bij de Voorjaarsnota hebben voorzien. Het geraamde tekort voor 2016 van € 335.100 loopt met € 173.400 op naar € 508.500.

2. Belangrijkste mee- en tegenvallers uitvoering begroting 2016

Onderstaand geven wij een overzicht van de belangrijkste mee- en tegenvallers in deze Najaarsnota. De bij de begroting opgenomen aanvullende kaders zijn verwerkt in deze Najaarsnota en maken daarmee onderdeel uit van het resultaat van de Najaarsnota.

MEEVALLERS			TEGENVALLERS		
• algemene uitkering 2017-2020	S	520.000	• bijstand	S	150.000
• statushouders	I	164.000	• pensioen wethouders	I	280.000
• groenverkopen	I	110.000	• rente	I	300.000
• diverse onderhoudsbudgetten	I	85.000	• OZB-opbrengst	I	112.000
• lagere kapitaallasten	I	65.000	• Verplaatsen VRI centrale	I	70.000
			Aanvullende kaders:		
			• Groenonderhoud	S	100.000
			• economische zaken	S	40.000
			• schrappen OZB verhoging	S	140.000
			• rente	S	30.000

Voor een toelichting op de mutaties in deze Najaarsnota verwijzen wij naar de financiële rapportage per programma. Wij gaan hier kort in op een aantal belangrijke mutaties.

- algemene uitkering

De septembercirculaire geeft voor het eerst sinds jaren weer een sterke stijging te zien. Voor de jaren 2017-2020 stijgen de accressen flink en neemt de algemene uitkering voor Leusden toe met € 0,2 miljoen in 2017 oplopend tot ruim € 0,6 miljoen in 2020. De stijging is een rechtstreeks gevolg van de beleidsintensivering die het Kabinet heeft opgenomen in de Miljoenennota 2017. Extra uitgaven voor veiligheid, defensie, zorg, onderwijs en armoedebestrijding die door de trap-op-trap-af systematiek leiden tot honderden miljoenen extra budgettaire ruimte voor de gemeenten. Wij hebben deze ruimte betrokken bij de begroting 2017-2020 om daarmee een aantal aanvullende kaders en het schrappen van de voorgenomen OZB-verhoging te dekken.

De integratie-uitkering Sociaal Domein is verlaagd vanwege een aantal verkeerde veronderstellingen die het rijk heeft gemaakt bij het toekennen van de budgetten per 1 januari 2015. Deze zogenaamde startstreepmutaties leveren voor Leusden een structurele verlaging van de uitkering op van circa € 230.000. Wij gaan er van uit dat deze korting binnen de begroting van het Sociaal Domein kan worden opgevangen omdat de zorgbudgetten ook zijn gebaseerd op een te hoog ingeschat aantal cliënten.

Naast de stijging van het accres neemt de algemene uitkering ook toe vanwege de toename van het aantal bijstandsgerechtigden. Deze toename zorgt uiteraard ook voor extra bijstandslasten.

- Rente / pensioenen wethouders

Evenals vorig jaar leveren de rentestanden incidentele nadelen op in de Najaarsnota. Er zijn nagenoeg geen renteopbrengsten gerealiseerd omdat de rente op schatkistbankieren nihil is. Onder meer door deze ontwikkeling is er sprake van een incidenteel nadeel van € 300.000

Een neveneffect van de dalende rente is ook dat de voorziening voor pensioenen wethouders met € 280.000 moet worden opgehoogd. Op het moment dat de rekenrente wordt verlaagd kan er minder hard worden gespaard en moet de voorziening worden aangevuld om aan de toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen.

- Bijstand

Het aantal bijstandsccliënten in Leusden neemt steeds verder toe. Bij de voorjaarsnota bedroeg de prognose voor eind dit jaar nog 300, maar inmiddels hebben we in Leusden een cliëntenbestand van 320. Ten opzichte van vorig jaar betekent dit een toename van circa 25%. Leusden kent relatief gezien een laag bijstandsbestand, maar de stijging is fors. Oorzaken zijn o.a. te vinden in de toename van het aantal statushouders, de regionale arbeidsmarkt en wettelijke wijzigingen, waaronder hogere AOW-leeftijd en kortere WW-duur. Hoewel de financiële gevolgen deels beperkt worden door de compensatiemogelijkheden die het rijk biedt, door gebruik te maken van de vangnetregeling, vinden we het van groot belang sterk in te blijven zetten op de uitstroom naar werk.

3. Risicoparagraaf

De gemeentelijke risico's worden tweemaal per jaar gestructureerd in beeld gebracht en op mogelijke consequenties beoordeeld. Voor het actuele beeld van de risico's verwijzen wij naar Risicomonitor 2016-2 (bijlage 2).

Sociaal Domein

Binnen het Sociaal Domein blijven er risico's bestaan waarvan we eerder veronderstelden dat we daar gedurende dit begrotingsjaar al meer grip op zouden krijgen. Het gaat dan om het inzicht in de zorgkosten en om het op orde krijgen van de zorgadministraties.

De zorgadministraties laten nog te veel fouten zien waardoor er geen betrouwbare informatie kan worden gegeven over de uitnutting van de budgetten per gemeente voor 2016. Voor dit jaar is extra ingezet op het op orde krijgen van de zorgadministraties en aansluiting daarvan op het landelijke netwerk van berichtenverkeer (Vecozo). Leusden heeft daarvoor in deze najaarsnota ook aanvullend budget beschikbaar gesteld. Naar verwachting zal de kwaliteitsslag die door Amersfoort wordt doorgevoerd vanaf volgend jaar zijn vruchten af gaan werpen. Daarnaast is gebleken dat de regionale budgetten voor de meer laagdrempelige jeugdzorg (ambulante jeugdhulp en opvoedhulp) niet toereikend zijn om aan de vraag te voldoen. De vraag op dit onderdeel is circa 5% groter ten opzichte van het budget. Aan de andere kant lijkt het beroep op de meer specialistische jeugdzorg (essentiële functies) lager te zijn ten opzichte van het budget. Een mogelijke overschrijding over 2016 zal vanuit de reserve kunnen worden opgevangen. Ook de lagere rijksbudgetten voor volgend jaar leggen een extra druk op het beschikbaar te stellen inkoopbudget voor 2017.

4. Stand reserves

□ Stand Algemene reserve; basisdeel	basisdeel
Stand 1-1-2016 (jaarrekening 2015)	5.364.200
Substitutiebesluit	-143.000
Realiseren nieuwe website	-55.000
Individueel keuze Budget (IKB)	-315.000
Voorjaarsnota; dekking tekort 2016	-328.100
Begroting 2017; dekking tekort 2017	<u>-327.000</u>
	4.196.100
Besluiten Najaarsnota 2016 dekking tekort 2016	-173.400
dekking tekort 2017	<u>-42.100</u>
	<u>3.980.600</u>

De ratio voor het weerstandsvermogen wordt als volgt berekend

$$\frac{\text{Beschikbaar weerstandsvermogen: € 3.980.600 (1)}}{\text{Benodigd weerstandsvermogen: € 4.692.000 (2)}} = 0,85$$

In de Nota risicomangement en weerstandsvermogen heeft de raad de bandbreedte voor de ratio vastgesteld op 0,8-1,2. De ratio van 0,85 past binnen de bandbreedte. Wel constateren we dat het beschikbaar weerstandsvermogen met € 1,4 miljoen daalt. Aan de andere kant zien we dat binnen de reserve sociaal domein een surplus is boven de afgesproken norm en ook de algemene reserve grondbedrijf aan de bovenkant van de ratio zit. Hiermee beoordelen wij het totale weerstandsvermogen van Leusden nog steeds als robuust.

□ Stand Reserve flexibel deel	
Stand 1-1-2016 (jaarrekening 2015)	1.125.000
verlaging afvalstoffenheffing	-67.500
Herziening welstandsbeleid	-25.000
grondwal 2e sporthal	-32.000
Realiseren faciliteiten bedrijvigheid	-15.000
Appa uitkering wethouders	-12.000
Reservering liquidatie recreatieschap Utr.Heuvelrug	-157.200
Uitvoering CUP	-10.000
Ondersteuning griffie	-24.200
resultaat jaarrekening 2015	284.000
Kosten samenwerking bedrijfsvoering BLNP	-127.000
Besparing samenwerking bedrijfsvoernig BLNP	127.000
Ontwikkeling zaakstelsysteem	-12.000
Opzetten organisatie maatschappelijk vastgoed	-46.000
Digitaal vergadersysteem	-17.900
Het beste idee van Leusden	-100.000
extra ruimte nieuw beleid 2017	-286.000
Herstel sporthal de Korf	-108.000
gemeentehuis	<u>218.000</u>
	496.200
Besluiten Najaarsnota 2016 schrappen grondwal 2e sporthal	<u>32.000</u>
	<u>528.200</u>

• Stand Reserve Sociaal Domein	2016	2017	2018	2019
Stand 1-1-2016 (jaarrekening 2015)	1.509.000	1.884.800	1.717.100	1.579.400
Toevoeging opbouw reserve (beleidsplan SD)	100.000	0	0	100.000
struct. gevolgen njn: budget Huishoud toeslag	-24.000	-64.000	-64.000	0
Samenlevingsontwikkelaar	-33.500	-25.200		
Realiseren fysiek portaal Sociaal Domein	-85.000			
Besluiten voorjaarsnota 2016:				
1.1e Projectbudget Sociaal Domein 2016	-228.600			
1.1f Kwartiermaker Ijsbreker	-41.600			
3.3 garantstelling Antares welzijnsdeel	-7.800			
3.6 Bijdrage tekort subsidie 2016 Larikslaan2	-25.900			
3.9 Onderzoek samenwerkingsvormen Soc.Domein	-20.000			
Besluiten najaarsnota 2016:				
Aanbesteding doelgroepenvervoer/kantelingsbeleid	-5.800	-9.500	-4.700	
Projectleider invulling lokale dagbesteding	-36.000			
Garantstelling sportzaal Antares	-7.500			
Voortzetten contract kwartiermaker Ijsbreker	-15.000			
Ontwikkelen lokaal vervoersinitiatief	-15.000			
Dotatie (onderuitputting 2016, afrekeningen 2015)	821.500			
Beleidskader Sociaal Domein (vaststelling raad dec)				
formatie regievoering Sociaal Domein (rapport T&G)		-69.000	-69.000	-52.000
schrappen dotatie reserve Sociaal Domein				-100.000
	<u>1.884.800</u>	<u>1.717.100</u>	<u>1.579.400</u>	<u>1.527.400</u>

In 2014 hebben wij, vooruitlopend op de decentralisatie van de nieuwe taken jeugd en WMO, een reserve Sociaal Domein ingesteld. Doel van deze reserve is om fluctuaties in de zorgkosten en incidentele aanloopkosten op te kunnen vangen. Wij stellen u voor de voordelen binnen de begroting van het Sociaal Domein voor dit jaar en de afrekeningen over 2015 ad € 821.500 te storten in de reserve Sociaal Domein.

Wij beseffen ons dat wij met dit voorstel tijdelijk afwijken van af van de eerder door de raad vastgestelde omvang van deze reserve (10% van macrobudget is € 830.000). Gelet op de grote onzekerheid over de omvang van de daadwerkelijke zorgkosten van de nieuwe taken, ook voor 2016, de financiële effecten van de omvorming van de Huishoudelijke Hulp en de toeleiding naar zorg waarbij een omslag moet worden gemaakt van duurdere specialistische zorg naar goedkopere zorg dicht bij huis, achten wij de vorming van een extra buffer verdedigbaar. Wij verwachten dat na 2018 er een meer stabiel kostenverloop zal zijn van de nieuwe taken en zullen dan opnieuw nut/noodzaak en gewenste omvang van de reserve SD bezien.

5. Instellen reserve Fonds Maatschappelijke vraagstukken

Bij de begroting hebben wij aanvullende kaders gevoegd. Wij onderkennen een aantal maatschappelijke vraagstukken die ons inziens niet kunnen wachten op het Voorjaarsdebat van 2017. Voor een deel van deze maatschappelijke vraagstukken stellen wij voor om een fonds maatschappelijke vraagstukken te vormen. In feite is dit het instellen van een nieuwe reserve. Het instellen van een reserve is een bevoegdheid van de raad. Om deze reserve in te stellen hebben wij een bijlage toegevoegd waar doel, omvang, storting en onttrekkingen en rente worden vastgelegd. Wij stellen u voor de reserve 'fonds maatschappelijke vraagstukken' per 1 januari 2017 in te stellen.

6. Voorstel en dekking

1. Wij stellen de raad voor kennis te nemen van de ontwikkelingen in de uitvoering en in te stemmen met de Najaarsnota 2016, hetgeen inhoudt dat de raad instemt met de volgende voorstellen:
2. Het voorlopig negatieve begrotingsresultaat van de Najaarsnota van € 173.400 in 2016 en € 42.100 te onttrekken aan de algemene reserve; basisdeel.
3. De structurele doorwerking van de Najaarsnota naar 2018 en verdere jaren c.q. de overschotten in de jaren 2018, 2019 en 2020 van respectievelijk € 34.100, € 190.600, € 205.900 te betrekken bij het voorjaarsdebat 2017
4. Instellen reserve 'fonds maatschappelijke vraagstukken'
5. Het vaststellen van de volgende begrotingswijzigingen:
 - Begrotingswijziging nr. 2016-1025;
 - Begrotingswijziging nr. 2017-1003¹;
 - Alsmede de begrotingswijzigingen: 1024, 1028, 1031, 1032, 1034, 1036, 1037 en 1038²

1 De aanvullende kaders bij de begroting 2017 zijn al verwerkt in de begrotingswijziging 2017-1001. Deze wijzigingen zijn wel opgenomen in deze Najaarsnota maar worden dus niet verwerkt in begrotingswijziging 2017-1003

2 Deze wijzigingen betreffen collegebesluiten waarvan de begrotingswijziging met deze najaarsnota wordt geaccordeerd door de raad.

Domein Bestuur

Programma: Domein Bestuur	
Programmaonderdeel: Samenleving Voorop	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Maximale ruimte voor initiatieven uit de samenleving.	<ol style="list-style-type: none"> Op de domeinen Bestuur, Samenleving, Dienstverlening, Beleid en Bedrijfsvoering blijven we sturen op de ontwikkeling Samenleving Voorop. De ontwikkeling wordt continu onder de aandacht gebracht en er wordt gestuurd conform het plan van aanpak Samenleving Voorop. Bij kaderstellende documenten maximale ruimte laten aan initiatieven uit de samenleving. Voorwaarden scheppen om de samenleving optimaal gelegenheid te geven voor initiatieven: we zijn kritisch op het formuleren van regels die initiatieven kunnen belemmeren.
Stand van zaken najaarsnota:	
<p>In de eerste helft van 2016 is teruggeblikt op 5 jaar Samenleving Voorop, hebben we de 'ja maar-omdenkshow' georganiseerd en de lunchlezing met het thema 'Samenleving Voorop in de praktijk'. Deze organisatiebrede activiteiten worden georganiseerd om Samenleving Voorop onder de aandacht te brengen en te blijven prikkelen. Dit jaar hebben we de gemeentepagina zo vormgegeven dat we niet vanuit de gemeente de pagina vullen en vormgeven. En met Het Beste Idee van Leusden hebben we op een innovatieve en experimentele manier de kracht van de samenleving benut. Wat is het mooi om te zien dat er 45 ideeën zijn ingediend.</p> <p>Bij het maken van de visies (Buitengebied, Stedelijk gebied, Sociaal Domein) zijn de principes van Samenleving Voorop voortdurend toegepast. Binnen de gemeente Leusden is de basishouding het mogelijk maken van initiatieven en het ruimte geven aan de samenleving.</p>	

CUP 1.4

Programma: Domein Bestuur	
Programmaonderdeel: Dienstverlening	
Prestatieveld: Digitale toegankelijkheid gegevens en modernisering dienstverlening	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<ol style="list-style-type: none"> Wij staan borg voor laagdrempelige, snelle, en gemakkelijke dienstverlening en zorgvuldige communicatie die voortdurend inspeelt op de behoefte van onze klanten en de technische mogelijkheden. Uitgangspunt is dat inwoners alle gegevens waarover de gemeente beschikt kunnen zien, tenzij wet en regelgeving dit niet toelaat, de privacy van de burger schendt of er andere zwaarwegende redenen zijn. Inwoners hoeven persoonlijke gegevens slechts eenmalig aan te leveren, waarna ze meervoudig kunnen worden gebruikt. Dit bevordert de dienstverlening. 	<p><u>Digitale dienstverlening:</u> De mogelijkheid om aanvragen digitaal in te dienen en in de backoffice 'volledig' digitaal af te handelen worden verder uitgebreid.</p> <p><u>Website:</u> In het eerste half jaar wordt de nieuwe website gelanceerd. Ook zetten we in op het verbeteren van het beheer om de actualiteit beter te waarborgen.</p> <p><u>Ondernemersdossier:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Volgend op het landelijk programma, en bij draagvlak onder ondernemers, wordt het ondernemersdossier verder verbreed door de aansluiting van andere bedrijfstakken. Verkennen en ontwikkelen bredere toepassingen.

	<ul style="list-style-type: none"> • De berichtenbox van het ondernemersdossier waar mogelijk synchroniseren met het klantcontactsysteem. <p>Conform de wet zullen de gegevens uit de basisregistratie BGT m.i.v. 2016 landelijk worden ontsloten. In 2016 worden ontbrekende gegevens verder aangevuld en worden extra (niet wettelijke) gegevens ontsloten.</p> <p><u>Wet Elektronische dienstverlening:</u> De eerste fase van de elektronisch burgerlijke stand wordt op 1 juli ingevoerd en betreft de digitale aangifte van overlijden. Het staat iedere gemeente vrij om met ingang van die datum digitale aangifte van overlijden aan te bieden. Het streven is om begin 2016 met een pilot te starten voor de digitale melding van voorgenomen huwelijk en geregistreerd partnerschap. In de tweede fase van de elektronische dienstverlening burgerlijke stand zal dan de melding van voorgenomen huwelijk en geregistreerd partnerschap worden ingevoerd en het sluitstuk zal de digitale aangifte van geboorte vormen.</p> <p><u>Digitalisering archief/zaakgericht werken:</u> Om te voldoen aan de archiefwet en te komen tot een betere en gebruikersvriendelijke digitalisering van de DIV functie worden in 2015 voorbereidingen getroffen om de huidige DMS (Document Management Systeem) functionaliteiten te integreren in zaaksysteem Excellence Suite. Dit bevordert het digitaal zaakgericht werken binnen de organisatie alsmede onze digitale dienstverlening naar burgers en bedrijven. In het najaar van 2015 en 2016 wordt dit uitgewerkt en uitgerold in de organisatie.</p> <p>Om te monitoren of wij aan de wettelijke vereisten voldoen wordt in 2016 de Digi-D audit uitgevoerd. Andere audits zijn afhankelijk van de opdracht gevende instanties.</p> <p>De telefonische bereikbaarheid en beschikbaarheid verbeteren door installatie van het lync systeem.</p>
--	--

Stand van zaken najaarsnota:

1. De digitale dienstverlening en de invoering van de Wet Elektronische dienstverlening van onze organisatie krijgen steeds meer vorm. Zo is er sinds enkele maanden een digitale koppeling waardoor verhuizingen rechtstreeks in het BRP worden geplaatst (na controle). Burgerzaken werkt, waar kan, volledig digitaal. Daarmee is Burgerzaken Leusden de eerste in de verre regio. Ook wordt er een formulier ontwikkeld voor een melding voorgenomen huwelijk waar twee keer (beide partners) met hun DigiD kunnen inloggen en hun gegevens kunnen invullen. Op dit moment bestaat dit formulier nog niet, de leverancier is blij met ons ontwerp en hoopt hiermee het land in te gaan. Als dit formulier in werking is scheelt dat veel administratieve handelingen bij huwelijken (dossier opbouw etc. gaat dan ook volledig digitaal). Inmiddels is de gemeente Leusden ook aangesloten op WhatsApp. Inwoners kunnen vragen stellen, meldingen maken etc. via de WhatsApp. Dat kan eveneens al op Twitter en Facebook. De website is op 26 augustus "live" gelanceerd door de burgemeester bij de start van het

politieke seizoen. Er is nu een website die in plaats van zendingsdrang van de overheid naar de inwoner, functioneert naar de behoefte van de inwoner. Naar gelang er wordt gezocht naar bepaalde onderwerpen zal dat onderwerp steeds prominenter op de website komen.

2. De nieuwe versie van Excellence Suite zal half november worden geïmplementeerd. Dat is de versie 6.1 en daarin is ook de certificering van de NEN opgenomen voor het gebruik van het Document management systeem (DMS) . Er zal dan worden gestart om elke afdeling over te hevelen – voor 1 januari 2017 – en zaakgericht te gaan werken. Met deze implementatie is ook de mogelijkheid aanwezig om te koppelen en aan te sluiten bij mijnoverheid.nl. Hiermee gaat opnieuw een wens in vervulling en kunnen inwoners hun lopende zaken volgen en afgehandelde zaken bekijken of archiveren.
3. Op het gebied van privacy is er veel gaande. Ook Leusden is alert en continu bezig om de privacy van inwoners te waarborgen. Op dit moment is er een werkgroep actief in een gezamenlijkheid van de gemeenten Bunschoten Leusden Putten en Nijkerk om een gezamenlijk beleid te maken en voor te stellen bij elke Raad medio 2017.

CUP 1.9

Programma: Domein Bestuur	
Programmaonderdeel: Samenwerking	
Prestatieveld: Sturing en controle van verbonden partijen	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<ol style="list-style-type: none"> 1. Het borgen van de Leusdense belangen in de regionale samenwerking op basis van de WGR. 2. Een goede samenwerking en afstemming met andere gemeenten. 3. Sturing en controle per verbonden partij via Gemeenschappelijke regelingen. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 AB-bestuurders in de gemeenschappelijke regelingen dragen de uitgangspunten uit de gemeentelijke werkwijze uit in de afzonderlijke verbonden partijen. 1.2 Conform afspraak in het Manifest Verbonden Partijen 2015 leggen de Verbonden Partijen concept beleidsplannen en politiek gevoelige informatie eerst voor aan de raad, zodat deze wensen en bedenkingen kan inbrengen. 2.1 AB bestuurders zijn zowel op lokale als regionale belangen gefocust. 2.2 Bestuursleden hebben een goed besef van de twee gemeentelijke rollen in gemeenschappelijke regelingen: eigenaarsrol en klantrol. 2.3 1 x per 4 jaar evalueert de raad elke verbonden partij, op basis van een regionaal op te stellen planning. 2.4 Zo mogelijk wordt ambtelijk bezien of regionale ambtelijke afstemming op sturing op de "eigenaarsrol" wenselijk en mogelijk is. 3.1 AB-bestuurders bevorderen dat alle dienstverleningsovereenkomsten met Verbonden Partijen worden aangepast aan de nieuwe werkwijze zoals in het Manifest Verbonden Partijen is opgenomen. 3.2 Maraps van verbonden partijen worden in de reguliere gemeentelijke P&C cyclus behandeld. 3.3 Opname van goede stuurinformatie in paragraaf Verbonden Partijen in begroting en rekening.

Stand van zaken najaarsnota:

1. De Leusdense AB-bestuurders (i.c. de portefeuillehouders) dragen de uitgangspunten uit het Manifest Verbonden Partijen goed uit in de afzonderlijke besturen. De meeste directies van de verbonden partijen geven hier gevolg aan, voor zover dat binnen hun (plannings-)mogelijkheden ligt. Daarnaast informeren de Raadsrapporteurs zich over actuele ontwikkelingen binnen de verschillende Verbonden Partijen (VP-en).
2. De wethouders in Leusden zijn zich bewust van hun dubbele rol (gemeente als eigenaar > AB-lid van de verbonden partij. Gemeente als klant > gemeentelijk portefeuillehouder). Zij onderkennen dat deze dubbele rol soms ook knelt.
Het initiatief voor het plannen van een vierjaarlijkse regionale evaluatie van elke VP ligt bij de raden en griffies in de regio. Hier is tot nu toe echter nog geen vorm en inhoud aan gegeven.
3. De sturingsinformatie over Verbonden Partijen is in de begroting 2017 gesplitst, conform de nieuwe voorschriften uit het BBV. In de Paragraaf Verbonden Partijen is alleen algemene en financiële informatie opgenomen over elke Verbonden Partij.
Daarnaast is in de inhoudelijke programma's van de begroting aangegeven wat de bijdrage en invloed van elke Verbonden Partij is op de realisatie van de gemeentelijke beleidsdoelstellingen.

Het initiatief voor het aanpassen van dienstverleningsovereenkomsten ligt bij de besturen van de Verbonden Partijen. Op grond van het Manifest Verbonden Partijen kan hier nogmaals ambtelijk op worden gewezen.

De voortgang en de uitvoering van dit CUP- onderdeel worden verder besproken met de raadswerkgroep Verbonden Partijen.

Programma: Domein Bestuur	
Programmaonderdeel: Samenwerking in de regio	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<ol style="list-style-type: none"> 1. Een toeristisch en recreatief vitale en krachtige Regio Amersfoort. 2. Met een aantal partners taken uitvoeren en zo elkaar via samenwerking in (organisatie) kracht verwerken met behoud van eigen identiteit en cultuur. <ul style="list-style-type: none"> • Kwaliteit van dienstverlening <ul style="list-style-type: none"> o kennisniveau vasthouden/vergroten o eenvoudiger voldoen aan (wettelijke) eisen • Kwetsbaarheid verminderen <ul style="list-style-type: none"> o meer continuïteit bij ziekte, verlof o beter inspelen op nieuwe ontwikkelingen • Kosten besparen <ul style="list-style-type: none"> o meer samenvoeging systemen/databases o minder externe in huur • Kansen personeel <ul style="list-style-type: none"> o leren van elkaar/bredere scope o meer specialisatie in ontwikkelingsmogelijkheden. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Via het Ambtelijk Overleg Regio Amersfoort geven we richting aan de promotionele inspanningen van Stichting City Marketing Amersfoort. De speerpunten worden later dit jaar vastgesteld. De promotie van zakelijk toerisme en het verbinden van ondernemers uit de sector zal in ieder geval de aandacht blijven krijgen. 2. In het voorjaar 2016 zal de besluitvorming over de vier businesscases voor Financiën, ICT, P&O en Juridisch zijn afgerond. Daarna zullen voornamelijk de eerste zichtbare resultaten de quick-wins worden geïmplementeerd. 3. M.b.t. de mobiliteit in de regio worden gezamenlijk vacatures en klussen gedeeld, trainingen worden georganiseerd en twee innovatieve HR ideeën van Leusden, functieruil voor leidinggevend en inkomsten genereren door mobiliteit, geïmplementeerd. Hier liggen kansen om talenten in te zetten in de regio en mogelijke frictiekosten te reduceren.
Stand van zaken najaarsnota:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. De speerpunten van de regionale samenwerking Recreatie & Toerisme zijn zakelijk toerisme en fietstoeristen. Bij het zakelijk toerisme (vergaderingen, congressen, zakelijke bijeenkomsten) is ingezet op 	

promotionele inspanningen van Stichting Citymarketing Regio Amersfoort. Dit heeft geleid tot meer bezoekers. De ondernemers in de regio zijn nauw betrokken en zorgen voor een groot deel van de financiering.

Leusden wil zich profileren als aantrekkelijke wandel- en fietsgemeente. Samen met Stichting Toeristische Informatieverstrekking Amersfoort wordt ingezet op het promoten van Leusden. Ook in de regio wordt ingezet op meerdaagse arrangementen voor fietstoeristen. Dat sluit goed op elkaar aan.

2. Op 5 juli 2016 hebben de vier colleges Bunschoten, Leusden, Nijkerk en Putten een principebesluit genomen inzake de samenwerking op de taakvelden Financiën, Ict, Juridische Zaken en P&O. De raden van deze gemeenten hebben in oktober besloten tot het aangaan van de Regeling Zonder Meer, waarmee de samenwerking voor onbepaalde tijd mogelijk wordt gemaakt.
3. De raden worden door middel van de reguliere planning en control instrumenten periodiek geïnformeerd over de voortgang van de samenwerking.
Er loopt veel talent rond bij onze gemeenten. Talent dat af en toe best zin heeft in een uitdaging en graag over de muren van het eigen werkveld en gemeente kijkt. Door het aanbod van medewerkers en openstaande klussen met elkaar te delen, stimuleren de deelnemende SLIM-gemeenten, samenwerkingsverband met verschillende gemeenten in de regio Midden Nederland, de mobiliteit in de regio. In de afgelopen maanden is hard gewerkt om SLIM met Switch in de regio bekend te maken. En met succes! Dit hebben wij gedaan door een aantal nieuwsbrieven te verspreiden. In de nieuwsbrieven hebben wij klusseniers aan het woord opgenomen. Door persoonlijke ervaringen van klusseniers te delen met collega's uit de regio, krijgt SLIM met Switch meer aanbod van klusseniers, collega's van de deelnemende gemeenten, die graag een klus willen doen in de regio.

Naast de genoemde gebieden waarop wordt samengewerkt, vindt ook regionale samenwerking plaats op het Sociaal domein en op de thema's economie, wonen en werken.

CUP 2.1

Programma: Domein Bestuur	
Programmaonderdeel: Integrale veiligheid	
Prestatieveld: Veiligheidsniveau verhogen	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<ol style="list-style-type: none"> 1. Een veilige gemeente, waarbij bewoners, ondernemers en andere belangrijke spelers zich actief betrokken voelen en zijn bij hun directe leefomgeving. 2. De gemeente Leusden bevordert de actieve betrokkenheid van deze partners bij de veiligheid in hun directe leefomgeving. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ook in 2016 gaat de gemeente door met het monitoren van de veiligheid in de gemeente. Dit doen wij samen met diverse veiligheidspartners. Daarnaast wordt er gebiedsgericht gewerkt en worden bewoners, ondernemers en andere belangrijke spelers betrokken bij de aanpak en maatregelen bij een veiligheidsprobleem. 2. De gemeente Leusden kent al een reeks lopende initiatieven waarbij de samenleving van grote invloed is <ul style="list-style-type: none"> • Keurmerk Veilig Ondernemen, • Burgernet, • Project Waaks, • Gebiedsgericht werken, • brandveilig leven, • autokraak en inbraak preventie, • etc. Ook in 2016 zal de gemeente Leusden deze projecten continueren en waar mogelijk samen met alle betrokken partners uit de samenleving uitbreiden. 3. In het lokale integraal veiligheidsbeleid speelt de samenleving een belangrijke rol. Naast het

3. De gemeente ondersteunt initiatieven vanuit de samenleving op het gebied van veiligheid en monitort regionale ontwikkelingen.	bepalen van de veiligheidsprioriteiten voor de aankomende jaren, wordt ingezet op initiatieven op het gebied van veiligheid vanuit de samenleving.
--	--

Stand van zaken najaarsnota:

In de eerste zes maanden van 2016 is het totaal aantal misdrijven in Leusden +13% gestegen ten opzichte van 2015. De grootste stijging is te zien bij geweld (een verdubbeling: van 28 naar 56). Verder zien we een stijging bij het aantal woninginbraken (28%), autokraken (30%), fietsdiefstallen (29%) en jeugdoverlast (67%).

Om de stijging op de bovenstaande gebieden te stoppen is van het aantal woninginbraken, autokraken en fietsdiefstallen, een analyse gemaakt van de meest kwetsbare plaatsen (hotspot gebieden). Bij deze gebieden zijn maatregelen genomen om het aantal terug te dringen (gebiedsgerichte aanpak). Het effect van deze maatregelen zien we terug in de criminaliteitscijfers van de afgelopen maand, waarbij we weer een dalende lijn zien.

Ook schenkt de gemeente Leusden dit jaar meer aandacht aan de week van veiligheid (deze was van 10 t/m 17 oktober). In deze week zijn door de gemeente, politie, VRU en boa's verschillende activiteiten voor inwoners georganiseerd op het gebied van veiligheid. Deze activiteiten dragen bij aan het vergroten van de veiligheid in Leusden en de zelfredzaamheid van inwoners.

CUP 2.2

Programma: Domein Bestuur	
Programmaonderdeel: Integrale veiligheid	
Prestatieveld: Koppeling beleidsvelden integrale veiligheid en jeugdzorg	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Het optimaal gebruik maken van de expertise van integrale veiligheid en jeugdzorg door een goede koppeling te realiseren tussen de beleidsvelden.	<p>Ook in 2016 wordt een lijst opgesteld met mogelijke overlast gevende/criminele jongeren in de gemeente Leusden. Samen met de ketenpartners wordt er gekeken welke maatregelen genomen kunnen worden tegen deze personen, en ook hoe deze personen geholpen kunnen worden naar een verbetering van hun situatie.</p> <p>De Jeugd-boa heeft naast de reguliere handhavingsbevoegdheden een extra taakaccent op het gebied van jeugd. De Jeugd-boa is een belangrijke schakel in de omgang met jeugdigen in de gemeente en zal een handhavende positie vervullen tussen de jongerenwerker en de politie in.</p> <p>Daarnaast zetten we in 2016 verder in op nauwe samenwerking tussen politie en zorg op het gebied van veiligheid van kinderen/jongeren. Ook zetten we in op preventieve samenwerking op het gebied van o.a. drugs- en alcoholgebruik onder jongeren.</p>

Stand van najaarsnota:

In het afgelopen jaar zien we een stijging in het aantal meldingen van jeugdoverlast. De politie, boa en jongerenwerker hebben op een aantal plaatsen in Leusden (de Meent, JOP Olmenlaan en JOP Groene Zoom) extra geïnvesteerd in toezicht en handhaving. Helaas was dit niet voldoende om de overlast structureel te verminderen. De politie heeft daarom een nieuwe aanpak ontwikkeld om jeugdgroepen beter te analyseren en de aanpak gecoördineerd op elkaar af te stemmen (de STOP aanpak: Samen Tegen Overlastgevend Probleemjongeren). De coördinatie voor deze aanpak ligt bij de gemeente, alle partners zijn betrokken.

In de STOP aanpak wordt een analyse gemaakt van zowel de groep, omgeving als het

veiligheidsgevoel van de omgeving. Deze analyse hebben we gemaakt en daaruit is gebleken dat er momenteel in Leusden 2 aanvaardbare groepen zijn die door de standaard samenwerking met de veiligheidspartners beheersbaar zijn. Er is 1 overlastgevende groep (Jeugdgroep die op de Olmenlaan en soms bij de Meent verblijft). Deze jongeren zijn in kaart gebracht en per individu zal met de samenwerkingspartners en Larikslaan2 gekeken worden naar een geschikte aanpak. Dit is afhankelijk van o.a. gezinssituatie, rol binnen de groep, leeftijd, enz. Deze aanpak sluit aan bij de gebiedsgerichte aanpak die wij in Leusden hanteren en de persoonsgerichte aanpak voor zwaar overlastgevende personen die momenteel in Leusden in ontwikkeling is.

Het tweewekelijks overleg tussen de politie, jongerenwerker en de boa wordt gecontinueerd. Hier worden informatie/meldingen besproken over jeugdgroepen die overlast veroorzaken. Ook het maandelijks overleg tussen de burgemeester, wethouder, sociaal team en politie wordt gecontinueerd en zorgt voor een goede koppeling tussen de beleidsvelden jeugd en veiligheid.

In het kader van alcoholpreventie heeft er tijdens de week van NIX18 een koppeling plaatsgevonden tussen de werkvelden veiligheid en jeugdzorg en zijn er samen met Larikslaan2 diverse acties uitgezet om de leeftijdsgrens van alcohol en het tonen van een ID onder de aandacht te brengen. Deze actie is onderdeel van de lokale integrale aanpak preventie- en vroegsignalering.

CUP 2.3

Programma: Domein Bestuur	
Programmaonderdeel: Integrale veiligheid	
Prestatieveld: Hulpverlening via zelfredzaamheid	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Vergroten zelfredzaamheid van burgers, bedrijven en instellingen waar het gaat om hulpverleningsdiensten.	<p>We starten het project "HartslagNu" in Leusden. We registreren burgerhulpverleners en AED's in het systeem, zodat bij meldingen van reanimatie burgers worden ingeschakeld en daarbij met gebruik van een AED zo snel mogelijk eerste hulp kunnen bieden.</p> <p>We bewerkstelligen dat ouderen in de gemeente worden geïnformeerd over brandveiligheid door andere inwoners/vrijwilligers (Samenleving Voorop). Daardoor worden ouderen gestimuleerd maatregelen te nemen om brand te voorkomen c.q. eerder te ontdekken (brandmelders).</p> <p>De door de Veiligheidsregio Utrecht opgestelde handreiking risico- en crisiscommunicatie wordt gebruikt om bewustwording te creëren bij bedrijven en instellingen over risico's, zodat bedrijven zich voorbereiden en de zelfredzaamheid wordt vergroot.</p> <p>We wijzen zorginstellingen er op dat zij voorbereid moeten zijn op calamiteiten binnen de instelling en een actueel zorgcontinuïteitsplan hebben om 24/7 de zorg van de bewoners te kunnen garanderen. Hiertoe zijn ze ook wettelijk verplicht. Afstemming vindt plaats tussen zorginstellingen en hulpdiensten. Door een goede voorbereiding van zorginstellingen op incidenten kunnen de gevolgen van de incidenten worden beperkt en de zelfredzaamheid van de instellingen en bewoners worden vergroot.</p> <p>In de Woonvisie 2012-2022 (raadsbesluit december 2012) is opgenomen dat om woningen in Leusden aantrekkelijk te houden instrumenten</p>

	<p>moeten worden ontwikkeld en ingezet. Ingezet wordt op de levensloopbestendigheid van woningen. Onderzocht wordt of een (bij voorkeur private) adviesfunctie kan worden gecreëerd voor aanpassing van de huidige woning dan wel opties voor verhuizen naar een andere woning. In dit traject is bijv. ook aandacht voor het 'veilig wonen'. Doordat de woning is aangepast aan de situatie van de bewoner, wordt ook zelfredzaamheid vergroot. Samen met een aantal gemeenten in de regio Amersfoort worden (vooralsnog ambtelijk) de mogelijkheden verkend om vanuit het perspectief van (uiteindelijk) privaat initiatief te komen tot vormen van preventieve aanpak. Op deze wijze wordt naar verwachting uiteindelijk bewerkstelligd dat mensen op eigen kracht en met inzet van zo veel mogelijk eigen middelen daadwerkelijk langer zelfstandig kunnen wonen.</p>
--	---

Stand van zaken najaarsnota:

Voor het project HartslagNu zijn we op zoek naar een beheerder voor het systeem. Deze is nog niet gevonden. Momenteel zijn we in gesprek met mogelijke partijen. Zonder beheerder kan het systeem echter nog niet worden ingezet.

In samenwerking met LL2 zijn huisbezoeken afgelegd aan 75-jarigen. Hierbij wordt informatie gegeven over brandveiligheid. De vrijwilligers van LL2 zijn afgelopen periode getraind om ook informatie te verstrekken op het gebied van inbraakpreventie en babbeltucs.

Tijdens de week van de veiligheid hebben brandweer, politie en gemeente een gezamenlijke voorlichting gegeven aan ouderen op het gebied van inbraakpreventie en brandrisico's.

Zorginstellingen zijn afgelopen periode geadviseerd over het opstellen van een zorgcontinuïteitsplan. Ook binnen het programma Stimulerende preventie is de VRU in gesprek met zorginstellingen over brandveiligheid en calamiteitenzorg.

Onderdeel van de herijking van de Woonvisie, die afgelopen periode door de raad is vastgesteld, is dat we inwoners informeren over mogelijke preventieve maatregelen om langer zelfstandig te kunnen wonen zijn of ouderen te verleiden naar een meer geschikte woning te verhuizen.

Programma: Domein Bestuur	
Programmaonderdeel: Veiligheidsregio	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<p>1. Het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, brandgevaar, calamiteiten & incidenten.</p>	<ul style="list-style-type: none"> o Monitoren van de Veiligheidsregio Utrecht die moet voldoen aan de eisen, zoals deze zijn gesteld in de Wet op de Veiligheidsregio en de afspraken zoals gesteld in de Gemeenschappelijke Regeling van de Veiligheidsregio Utrecht; o Uitvoering geven aan het beleidsplan VRU; o Participeren in het Algemeen Bestuur VRU.
Stand van zaken najaarsnota:	
<p>We monitoren de uitwerking van de nieuwe uitrukgebieden en paraatheid van de posten Leusden en Achterveld. De paraatheid van de post Leusden is tijdens kantooruren een punt van zorg. Inmiddels zijn hier wel nieuwe vrijwilligers geworven. Daarnaast leidt de invoering van de nieuwe uitrukgebieden tot onrust onder de vrijwilligers. Hierover vindt regelmatig overleg met de VRU plaats. De jaarlijkse systeemtest (waarbij de wettelijke prestaties van het gehele regionale crisisbeheersingssysteem worden getoetst) is uitgevoerd. De resultaten voor 2016 zijn nog niet bekend.</p>	

Sinds dit voorjaar zijn alle brandweerposten van de VRU inzetbaar voor reanimaties.
Sinds deze zomer is het nieuwe beleidsplan (2016-2019) van de VRU van kracht. Momenteel worden afspraken gemaakt over maatwerk voor de gemeente Leusden in aanvulling op de taken uit het beleidsplan.

Programma: Domein Bestuur	
Programmaonderdeel: Crisisbeheersing	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
1. Het verhogen van de kwaliteit van de (regionale) crisisbeheersingsorganisatie. Voor de gemeentelijke organisatie betreft het met name de kolom Bevolkingszorg.	1.1 Opleiden, trainen en oefenen van de crisisorganisatie. 1.2 Voldoen aan de prestatie-eisen Bevolkingszorg. 1.3 Uitvoering geven aan het regionaal en lokaal handboek Bevolkingszorg.
Stand van zaken najaarsnota:	
<p>Het grootste deel van de geplande activiteiten op het gebied van opleiden, trainen en oefenen van de crisisorganisatie is uitgevoerd. Het programma voor gemeentelijke crisisfunctionarissen van de VRU is niet volledig uitgevoerd als gevolg van een tijdelijk capaciteitstekort. Deze zullen nog wel dit jaar worden uitgevoerd.</p> <p>De gemeente voldoet aan de prestatie-eisen bevolkingszorg. Aangescherpte afspraken zorgen voor een eenduidige 24/7 bereikbaarheid in het kader van de crisiscommunicatie. Het lokaal handboek bevolkingszorg is aangepast aan de inzichten uit de evaluatie van de crisisondopvang. Daarnaast is er een start gemaakt met de doorontwikkeling van het regionaal en lokaal handboek bevolkingszorg. Dit betekent dat de gemeentelijke crisisorganisatie nog efficiënter wordt ingericht.</p>	

Programma 1 Domein Bestuur

Financiële rapportage

(bedragen x € 1.000-)

Nr.	Onderwerp	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Bedrijfsvoering	16,9	-8,9	-8,9	-8,9	-8,9
2.	Publiekszaken	40,5	-	-	-	-
3.	Rechtskundig advies	-55,0	-	-	-	-
4.	Raad					
	a. Accountantskosten	-51,0	-25,0	-7,5	-7,5	-7,5
	b. Aanschaf AV middelen	-4,8	2,1	2,2	3,7	3,7
5.	Collega	-278,0	-	-	-	-
6.	Nieuwe huisstijl	-13,5	-	-	-	-
	technische bij -en aframingen	-	-	-	-	-
	Mutatie programma voor bestemming	-344,9	-31,8	-14,2	-12,7	-12,7
	Toevoeging aan reserves:	-	-	-	-	-
	Onttrekking aan reserves:	51,0	-	-	-	-
	Mutatie programma na bestemming	-293,9	-31,8	-14,2	-12,7	-12,7

Toelichting

Ad. 1 Bedrijfsvoering

De budgetten binnen de bedrijfsvoering gaan gepaard met onder- en overschrijdingen. Er is in 2016 per saldo sprake van een incidentele meevaller van € 58.900 (+ € 7.900 voor bestemming + per saldo € 51.000 onttrekking aan reserves).

Het resultaat is op te splitsen in de volgende onderdelen:

- Het onderdeel loonkosten bestaat uit de salaris- en inhuurkosten. Inhuurbudget ontstaat vanuit vacaturevoordeel, het centraal knelpuntenbudget (CKB), diverse inkomsten vanuit detacheringen en aanvullend beschikbaar gestelde personele middelen, zoals binnen het Sociaal Domein. In totaal is er in 2016 binnen de loonkosten sprake van een voordelig saldo van € 13.700. Hiermee is ook de taakstelling iKTD voor 2016 gerealiseerd.
- Vanuit de zgn. externe kostendragers (grondexploitatie/kapitaaldienstwerken) komen middelen vrij om middels de inzet van extern personeel pieken in projectmatige werkzaamheden op te vangen. Over het jaar 2016 leidt dit tot een incidenteel nadeel van € 40.000.
- Bij de voorjaarsnota is een besparing op de samenwerking bedrijfsvoering BLNP ingeboekt van € 15.000. Voor 2016 wordt een deel van de besparing gerealiseerd en is er sprake van een besparingsverlies van € 6.000.
- De overige budgetten binnen bedrijfsvoering vertonen in 2016 een incidentele meevaller van € 49.200.

Voor een nadere toelichting verwijzen wij u naar bijlage 1 Bedrijfsvoering.

Ad. 2 Publiekszaken

- a. In 2016 zijn er geen uitgaven geweest voor burgerpeilingen en kwaliteitsonderzoeken waardoor € 20.000 incidenteel kan vrijvallen.
- b. Het project Digitale melding voorgenomen huwelijk/geregistreerd partnerschap maakt het mogelijk om met je DigiD een melding voorgenomen huwelijk/partnerschapsregistratie te doen. Incidenteel dient € 5.000 te worden bijgeraamd.
- c. Er zijn meer reis- en rijdocumenten afgegeven dan begroot was. In totaal dient € 35.000 voor uitgaven en € 60.500 voor inkomsten bijgeraamd te worden.

Ad. 3 Rechtskundig advies

Er zijn in 2016 extra kosten gemaakt voor juridische bijstand. Er is een aantal procedures gevoerd waarvoor bijstand door een advocaat noodzakelijk was. Binnen de samenwerking BLNP is dit specialisme niet voor handen. De procedures betreffen:

- bezwaarschrift inzake de weigering om een monument aan te wijzen;
- kort geding in de aanbestedingsprocedure Openbare Verlichting;
- coördinatieprocedure Bestemmingsplan Biezenkamp;

- procedure inzake een nadeelcompensatieclaim.
Wij stellen u voor om een bedrag van € 55.000 incidenteel bij te ramen.

Ad. 4 Raad

a. Accountantskosten

In 2016 worden de accountantskosten inzake de controle van de jaarrekening 2015 met € 31.000 overschreden. Aanvullend zal de interim controle over 2016 nog in rekening worden gebracht. We verwachten een bedrag van € 20.000 wat een totale overschrijding van € 51.000 in 2016 geeft. Belangrijke oorzaak van de stijging van de controlekosten zijn extra werkzaamheden van de accountant vanwege de verantwoording inzake het sociaal domein en de WNT (Wet normering topinkomens). In 2017 verwachten wij meerkosten van € 25.000. Vanaf 2018 worden de jaarlijkse kosten € 42.500 naar aanleiding van de aanbesteding van de nieuwe accountant, dit is een structurele verhoging van € 7.500. Wij stellen u voor in 2016 een bedrag van € 51.000, voor 2017 € 25.000 en vanaf 2018 een structureel bedrag van € 7.500 bij te ramen.

b. Aanschaf AV middelen raadzaal en commissiekamer

Er is gekozen voor de aanschaf van een nieuw basis audio- en video (AV) systeem voor de raadzaal en commissiekamer en de aanschaf van video apparatuur in de raadzaal. Dit met mogelijkheid om video opnames te maken en deze te streamen. Resultaat van deze investering is een incidentele last van € 4.800 in 2016 door afboeken boekwaarde huidig systeem en een structurele besparing van € 3.700 in de begroting doordat notuleerwerkzaamheden niet meer nodig zijn. Wij stellen u voor de incidentele last bij te ramen en het voordelig resultaat mee te nemen in deze najaarsnota (raadsvoorstel 273742).

Ad. 5 College

Om de pensioenvoorziening wethouders op peil te houden is een extra storting nodig van € 278.000. De reden hiervan is dat de voorziening jaarlijks wordt herzien op basis van actuariële berekeningen. De laatste jaren zijn extra stortingen noodzakelijk gebleken vanwege een toenemende levensverwachting en de verlaging van de rekenrente. Vooral de daling van de gehanteerde rekenrente voor de toekomstige gepensioneerde wethouders van 2,5% naar 1,629% als gevolg van de dalende rente op de kapitaalmarkt heeft grote invloed gehad op de waardering van de voorziening. Uit onderzoek van Deloitte blijkt dat voor een gemiddelde persoon de afname of toename van de rekenrente van 1% respectievelijk een toename of afname van de benodigde voorziening van ongeveer 30% kan veroorzaken.

Ad. 6 Nieuwe huisstijl

De gemeente Leusden heeft een nieuwe website met een nieuw logo. Met dit nieuwe logo is de wens ontstaan om een nieuwe huisstijl te ontwikkelen aansluitend op het nieuwe logo van de website. De nieuwe huisstijl wordt in 2 fases geïmplementeerd. Voor fase 1 betreft dit het aanpassen van briefpapier, enveloppen, belettering van de auto's, de vlaggen, het logo van de gemeentepagina en de visitekaartjes. De kosten van het ontwerp en het aanpassen van de producten in fase 1 bedraagt € 13.500 te dekken uit de post onvoorzien (collegebesluit 274658). Voor de fase 2 wordt nog bezien in hoeverre dit bekostigd kan worden uit de reguliere budgetten.

Resultaatbestemming Domein Bestuur:

	2016	2017	2018	2019	2020
Toevoeging aan reserves:	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves:					
- Ad. 1b Onttrekking kosten kwartiermaker IJsbreker aan de reserve Sociaal Domein*	15,0	-	-	-	-
- Ad. 1b Onttrekking kosten projectleider lokale dagbesteding aan de reserve Sociaal Domein*	36,0	-	-	-	-

*Toelichting op deze reserve mutaties zijn opgenomen in de bijlage bedrijfsvoering

Programma 2

Domein Leefomgeving

CUP 3.4

Programma: Domein Leefomgeving	
Programmaonderdeel: Openbare Ruimte	
Prestatieveld: Inzet bewoners groenbeheer	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<p>Bewoners krijgen desgewenst meer invloed op onderhoud en inrichting van de eigen woonomgeving. De veranderende rol van gemeente in relatie tot de samenleving is aanleiding om inwoners zelf de gelegenheid te geven de groene openbare ruimte in hun directe omgeving (binnenwijken groen) te onderhouden of in te richten én te onderhouden.</p>	<p>Onderdeel van het contract voor het onderhoud van de buitenruimte (2015-2016) is dat de aannemer actief aan de slag gaat om bewoners te prikkelen om mee te doen in hun eigen leefomgeving. De aannemer zal, na de start van de werkzaamheden in Leusden en het realiseren van naamsbekendheid in 2015, inzetten op contacten met bewoners om de tevredenheid bij hen te vergroten.</p> <p>Doordat er steeds meer voorbeelden in de wijk zichtbaar worden, zal de participatie van bewoners zich op diverse manieren uitbreiden en ontwikkelen. Het verhogen van de beeldkwaliteit door zelfwerkzaamheid, maar ook (kleinschalige) herinrichting in overeenstemming met andere buurtbewoners zal vaker voorkomen. Wanneer er initiatieven ontstaan van particulieren of bedrijven, om op andere wijze te participeren (evt. ook in de structuren), wordt dit samen met de initiatiefnemer verder uitgewerkt. Onderhandelingen en afspraken vinden in 1^e instantie plaats tussen initiatiefnemer en aannemer. De gemeente toetst de plannen en ideeën o.a. op haalbaarheid, realiteit, (veronderstelde) continuïteit en functionaliteit.</p> <p>Daarnaast bewaakt de gemeente dat het minimaal vereiste onderhoudsniveau wordt gerealiseerd.</p> <p>Jaarlijks vindt een onderzoek (enquête) plaats naar de tevredenheid van bewoners over het onderhoud van de openbare ruimte en over de rol die de aannemer daarin vervult. De tevredenheid van burgers moet minimaal gelijk blijven aan de O-meting (2015), maar bij voorkeur stijgen om het contract met de aannemer te verlengen. De eerste verlenging geldt voor het jaar 2017, de tevredenheidsmeting van 2016 zal hiervoor bepalend zijn.</p>

Stand van zaken najaarsnota:

Als gevolg van de financiële taakstelling is sinds 2015 het onderhoudsniveau in de buitenruimte structureel verlaagd. Mede door het groeizame weer in de afgelopen zomer is dit in 2016 voor bewoners goed zichtbaar geworden. De aannemer voldoet aan de door de gemeente gestelde eisen, maar bewoners zijn minder tevreden geworden over de bestuurlijk vastgestelde beeldkwaliteit. Het college heeft vanwege het aanpakken van diverse maatschappelijke vraagstukken besloten aanvullende kaders aan de raad voor te leggen, zo ook € 100.000 voor het verhogen van het

kwaliteitsbeeld van het openbare groen. Daarnaast blijven we inzetten op het stimuleren van bewonersinitiatieven op dit vlak.

CUP 3.1

Programma: Domein Leefomgeving	
Programmaonderdeel: Milieu en duurzaamheid	
Prestatieveld: Ontwikkelen brede duurzaamheidsagenda	
Leusden is een initiatiefrijke gemeente op het gebied van duurzaamheid.	In 2016 heeft het proces om te komen tot een duurzaamheidsagenda geleid tot een visie / missie voor de agenda en worden er initiatieven uitgevoerd door de samenleving. De Groene Belevenis coördineert en faciliteert de initiatieven en verzorgt de communicatie over de agenda. De gemeente ondersteunt dit en voert haar eigen activiteiten uit voor de agenda en op het gebied van verduurzaming.

Stand van zaken najaarsnota:

De Duurzaamheidsagenda Leusden 2016-2030 is in juli door de raad behandeld. De raad heeft ingestemd met de gezamenlijke ambities van samenleving en gemeente en met een werkwijze van een dynamische agenda. De publieksaftrap van de Duurzaamheidsagenda vindt plaats eind oktober in de vorm van Duurzaam Doen Dagen en een afsluitend FestiFair op 29 oktober. De Groene Belevenis organiseert deze aftrap en nodigt partijen uit de samenleving uit om duurzame activiteiten te organiseren of deel te nemen aan de FestiFair. Tijdens de Duurzaam Doen Dagen organiseert IkWilWatt de Energieweek en vindt de aftrap van de Fair trade week plaats.

Daarnaast is het project Afvalvrije scholen gestart bij het MFC Atria. Dit is een samenwerking tussen De Groene Belevenis en Voila.

Voor de operatie Steenbreek (actie tegels eruit, groen erin) worden de eerste voorbereidingen getroffen. Het waterschap heeft aangegeven de kosten voor het lidmaatschap voor Steenbreek voor de komende 2 jaar voor haar rekening te willen nemen. Tijdens de Duurzaam Doen Dagen wordt een werkatelier voor een aantal partijen georganiseerd om Steenbreek in Leusden vorm te geven.

CUP 3.2/3.3

Programma: Domein Leefomgeving	
Programmaonderdeel: Milieu en duurzaamheid	
Prestatieveld: Uitvoering Energieakkoord Leusden	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Met de samenleving de uitstoot van CO ₂ in de periode 1-1-2014 tot en met 31-12-2020 met minimaal 11 kton terug brengen.	1. De gemeente levert vanuit haar rol een bijdrage aan de uitvoering van het Energieakkoord Leusden. De Stichting Energieakkoord Leusden voert het 3-jarig programma uit en rapporteert hierover. 2. De gemeentelijke organisatie investeert in energiebesparing en in duurzame energie bij haar eigen gebouwen.

Stand van zaken najaarsnota:

1. De bijdrage aan de uitvoering van het Energieakkoord Leusden voor 2016 is nog niet toegekend omdat stichting IkWilWatt nog voldoende middelen uit voorgaande jaren ter beschikking had voor de geplande activiteiten. Met IkWilWatt wordt de bijdrage over 2016 besproken. De Economic Board of Utrecht ondersteunt de uitwerking financieel arrangement voor de Nom renovatie van de Hamershof. IkWilWatt bereidt een Energieweek in oktober voor.
2. De gemeente neemt de lead in het tot stand komen van een energie-neutrale sporthal en gemeentehuis, de duurzame renovatie van het zwembad en maakt afspraken met de WSL over verduurzaming van hun woningvoorraad. Ook bij herontwikkeling van het gemeentewerfterrein zoeken we naar een brede duurzame invulling. De uitvraag wordt nu voorbereid. Op de vraag welk initiatief zonnepanelen op De Korf wil leggen, zijn drie reacties gekomen. Er is een energiecoöperatie geselecteerd die een half jaar de gelegenheid krijgt om een overeenkomst met de gemeente te sluiten en een zonnedak te realiseren. De aanvraag voor SDE+ subsidie voor De

Korf is toegekend.

CUP 3.7

Programma: Domein Leefomgeving	
Programmaonderdeel: Milieu en duurzaamheid	
Prestatieveld: Fairtrade gemeente	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
We stimuleren fairtrade. Wij zijn voor eerlijke handel en stimuleren streekproducten.	De gemeente Leusden ondersteunt het maatschappelijk initiatief door middel van een contactfunctionaris en zal bijdragen aan het behoud van de in 2015 verkregen titel door het toepassen van eisen m.b.t. eerlijke handel in aanbestedingen.

Stand van zaken najaarsnota:

De ondersteuning van het maatschappelijk initiatief is in 2016 voorgezet evenals het gebruik van fairtrade producten in de gemeentelijke organisatie.

CUP 4.2

Programma: Domein Leefomgeving	
Programmaonderdeel: Milieu en duurzaamheid	
Prestatieveld: Faciliteren en stimuleren laadpunten elektrische voertuigen	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Meer gebruik van elektrische voertuigen in Leusden.	Maximaal vier laadpalen per jaar voor (semi) elektrische auto's. Afspraken maken met externe partners over het stimuleren van elektrisch vervoer.

Stand van zaken najaarsnota:

De gemeente stimuleert elektrische auto's door plaatsing van laadpalen in de openbare ruimte mogelijk te maken. De eerste zes laadpalen zijn in het verleden geplaatst en worden beheerd door stichting EVnetNL (E-laad). Eind 2016 loopt de overeenkomst met EVnetNL af. Een collegevoorstel is in voorbereiding met als doel het beheer en de exploitatie van deze 6 laadpalen onder te brengen naar de regionale samenwerking MRA-E. Hierover neemt het college in het vierde kwartaal van 2016 een besluit. Daarnaast worden jaarlijks minimaal 4 laadpalen geplaatst, dit geldt ook voor 2016.

Programma: Domein Leefomgeving	
Programmaonderdeel: Milieu en duurzaamheid	
<ol style="list-style-type: none">1. Een toename van duurzame ontwikkeling en initiatieven in Leusden.2. Borging landelijke kwaliteitscriteria wettelijke (milieu)taken.	<ol style="list-style-type: none">1. Er worden prestatieafspraken gemaakt met De Groene Belevnis (DGB) o.a. over het uitvoeren van duurzaamheidseducatie, het uitdagen tot milieuvriendelijker gedrag en het stimuleren en faciliteren van duurzame initiatieven. De DGB ontwikkelt zich tot duurzaamheidsknooppunt in Leusden.2. Er wordt een gemeentelijke verordening vastgesteld om de kwaliteitscriteria te borgen. Aangezien de kwaliteitscriteria niet alleen betrekking hebben op milieutaken, maar ook op overige Wabo-taken, moet een integraal voorstel worden voorbereid.
Stand van zaken najaarsnota:	
<ol style="list-style-type: none">1. De prestatieafspraken die met De Groene Belevnis zijn gemaakt zijn in uitvoering. Ook naar de herontwikkeling van het gemeentewerfterrein zoeken we naar een brede duurzame invulling. De uitvraag wordt nu voorbereid.2. De wet VTH (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) is in april 2016 in werking getreden. Op basis van deze wet is de gemeente verplicht om een verordening op te stellen om de kwaliteitscriteria te borgen voor minimaal de basistaken. Er is een voorstel in voorbereiding om in de raad van december de verordening te laten vaststellen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de ontwikkelde standaard verordening van de provincie Utrecht.	

CUP 3.5

Programma: Domein Leefomgeving	
Programmaonderdeel: Afval	
Prestatieveld: Omgekeerde afvalinzameling	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Maximaal hergebruik huishoudelijke afvalstoffen.	<ul style="list-style-type: none"> - Uitwerken keuze voor het nieuwe inzamelen in een uitvoeringsplan. - Aanpassen van de inzameling van afval bij huishoudens. - Vernieuwen communicatie en voorlichting over herbruikbare afvalstromen, waaronder gft, oud papier, textiel, glas en verpakkingsafval.

Stand van zaken najaarsnota:

Voor de uitvoering van het Grondstoffenplan 2016-2020 is een aanbesteding voor minicontainers doorlopen en is een ontwerp locatieplan voor ondergrondse containers voorbereid. Tijdens de voorbereiding van het ontwerp locatieplan zijn huishoudens geïnformeerd over mogelijke locaties van ondergrondse containers, zijn 3 inloopbijeenkomsten georganiseerd en konden inwoners reageren op locaties en keuzes doorgeven. Op 6 juli 2016 is het investeringskrediet voor de mini containers en ondergrondse containers vastgesteld.

Per 1-1-2016 kunnen huishoudens in Leusden bij plastic verpakkingsmateriaal ook blikverpakkingen en drankenkartons naar containers brengen. Tot en met juli 2016 heeft dit geresulteerd in 66 ton meer verpakkingsmateriaal (+77%).

De concept afvalstoffenverordening 2017 heeft ter inzage gelegen. Dit najaar biedt het college de definitieve afvalstoffenverordening inclusief zienswijzennota aan de raad.

CUP 3.6

Programma: Domein Leefomgeving	
Programmaonderdeel: Afval	
Prestatieveld: Meer profijt samenleving voor inzamelen recyclebaar materiaal	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Profijt voor verenigingen en organisaties die afval willen inzamelen.	In samenhang met de keuze voor het nieuwe inzamelen worden afspraken gemaakt met verenigingen en organisaties over afvalstromen en profijt.

Stand van zaken najaarsnota:

De raad heeft ingestemd met het voorstel om verenigingen en organisaties mee te laten profiteren de ontwikkeling in de prijs van oud papier. Dit voorstel wordt met terugwerkende kracht per 1-1-2016 uitgevoerd. In het nieuwe uitvoeringsbesluit van de afvalstoffenverordening wordt de mogelijkheid opgenomen dat verenigingen en organisaties vanuit het oogpunt van profijt en als bijdrage aan het nieuwe inzamelen ook andere grondstoffenstromen in mogen zamelen.

Programma: Domein Leefomgeving	
Programmaonderdeel: Afval	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Optimale exploitatie van de Milieustraat.	(Her)inrichten milieustraat in combinatie met de gemeentewerf, afgestemd op de geoptimaliseerde bedrijfsprocessen en veranderingen als gevolg van 'het nieuwe inzamelen'.
Stand van zaken najaarsnota:	
De planvorming voor de (her)inrichting van de locatie 't Spieghel is nagenoeg gereed. Aanvang 2017 wordt de aanvraag voor het investeringskrediet aan de Raad voorgelegd. Bij goedkeuring van de aanvraag voor het investeringskrediet wordt in 2017 gestart met de uitvoering, welke naar verwachting 3 maanden zal duren. Gedurende deze periode wordt een tijdelijke oplossing voor de functie van de milieustraat gezocht. Verwacht wordt dat de vernieuwde milieustraat, waarbij de functies van gemeentewerf zijn geïntegreerd, medio/eind 2017 in gebruik kan worden genomen. Ook wordt de kans aangegrepen om de milieustraat aan te passen aan het omgekeerd inzamelen.	

Programma: Domein Leefomgeving	
Programmaonderdeel: Water en riolering	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<p>Op een efficiënte wijze zorg dragen voor de uitvoering van de wettelijke taken zoals genoemd in de Waterwet en de wet Milieubeheer. Doelstellingen zijn:</p> <p>1.1. Vervangingsuitgaven en investeringen beperken zonder afbreuk te doen aan de kwaliteit van de gemeentelijke rioleringsstelsels;</p> <p>1.2. Overlast als gevolg van toenemende neerslagintensiteit of als gevolg van hoge grondwaterstanden vanuit kwelstromen waar mogelijk vermijden of beperken;</p> <p>1.3. Negatieve effecten van riool overstorten op de oppervlaktewaterkwaliteit beperken of mitigeren;</p> <p>1.4. Negatieve effecten van structureel hoge grondwaterstanden beperken of vermijden;</p> <p>1.5. Het energieverbruik in de afvalwaterketen verkleinen;</p> <p>1.6. Het beperken van personele kwetsbaarheid en borgen van vakspecialistische kennis door over gemeentegrenzen heen te kijken.</p>	<p>1 In 2016 wordt er samen met de gemeenten Amersfoort en Bunschoten een renovatieproject aanbesteed waarbinnen voor Leusden ongeveer een kilometer hoofdriolering door middel van relining wordt vernieuwd. Voorts wordt er een nieuw telemetrisch systeem voor de rioolgemalen aanbesteed en wordt het groot onderhoud aan gemalen en drukunits in een meerjarige overeenkomst aanbesteed.</p> <p>2 In 2016 zijn er diverse kleine maatregelen aan het Achterveldse rioleringsstelsel voorzien die gericht zijn op een betere verwerking van intensieve neerslag.</p> <p>3 In 2016 worden er enkele maatregelen voorzien die gericht zijn op het verbeteren van de waterkwaliteit in overstortvijvers. Het gaat hier bijvoorbeeld om baggerwerkzaamheden of het plaatsen van moerasedilanden.</p> <p>4 In 2016 wordt er een grondwaterproject uitgevoerd in de wijk oud Hamersveld om de overlast van structureel hoge grondwaterstanden te verminderen of voorkomen.</p> <p>5 In 2016 wordt door aanpassingen aan de rioleringsstelsels in Leusden Centrum de hoeveelheid regenwater die door vuilwaterstelsels wordt ingezameld en verpompt wordt naar de zuivering verder vermindert.</p> <p>6 De gemeente werkt sinds enige jaren samen met buurgemeenten in het waterplatform Vallei en Eem en de zuiveringskring Amersfoort. De samenwerking leidt tot een vergroting van kennis, een vermindering van kwetsbaarheid en aanzienlijke schaalvoordelen bij aanbestedingen. In 2016 wordt de samenwerking gecontinueerd en waar mogelijk versterkt.</p>
Stand van zaken najaarsnota:	
<p>1.1 Amersfoort heeft besloten vanwege de omvang en complexiteit van haar in 2016 voorziene werkzaamheden haar reliningswerk een jaar zelfstandig aan te besteden. Het gezamenlijk voorziene bestek is verzet naar 2017. De aanbesteding van het telemetrisch systeem van de drukriolering is in voorbereiding en wordt in het voorjaar van 2017 op de markt gezet.</p> <p>1.2 De aanpassingen aan het stelsel zijn uitgevoerd. Ook zijn er metingen aan het stelsel van Achterveld verricht, die op hun beurt dienen als input voor een systeemmodellering die in het voorjaar van 2017 wordt afgerond. De resultaten van de modellering worden tot slot betrokken bij de uitwerking van de herinrichting rond de Hessenweg in Achterveld in 2018.</p> <p>1.3 In juni is er in de vijver bij de zeilmakerij een drijvend helofytenfilter voorzien van filterpomp geplaatst met het oog op het verbeteren van de waterkwaliteit in de vijver, juni bleek te laat om enige impact te hebben op de waterkwaliteit. In 2017 wordt het filter geoptimaliseerd, wordt</p>	

- beginnende kroosvorming verwijderd en worden betere resultaten verwacht.
- 1.4 Het identificeren van maatregelen om de grondwaterstand in oud Hamersveld te verlagen is inmiddels opgepakt. De vakinhoudelijke ondersteuning wordt hierbij gevonden in het samenwerkingsverband platform water Vallei en Eem.
 - 1.5 Het verbeteren van de gescheiden stelsels in Leusden centrum is een doorlopend proces. Om de stelsels verder te kunnen afkoppelen is er in 2016 een project uitgevoerd waarbij foutieve aansluitingen op het regenwaterstelsel zijn opgespoord door middel van ultrasoon geluid.
 - 1.6 De samenwerkingen binnen het platform water Vallei en Eem en het afvalwaterteam Amersfoort blijven voor de gemeente onverminderd belangrijk, de gemeente participeert dan ook in verschillende denktanks en werkgroepen en huurt expertise waar mogelijk in binnen het eigen netwerk.

CUP 6.1

Programma: Domein Leefomgeving	
Programmaonderdeel: Onderwijshuisvesting	
Prestatieveld: Ontwikkelen MFC Biezenkamp en onderwijscentrum Alandsbeek	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Ingebruikneming van Atlas en Atria uiterlijk met ingang van het schooljaar 2017-2018. We willen in het MFC en het Onderwijscentrum moderne onderwijsvormen, buurt- en welzijnsactiviteiten, kinderopvang (o.a. BSO) en een gymzaal adequaat gaan accommoderen.	Er is geld beschikbaar gesteld zodat beide projecten kunnen worden uitgevoerd. Hiermee kunnen de betrokken schoolbesturen de toekomstige onderwijskundige kwaliteit optimaal faciliteren. Het project Atlas is inmiddels in uitvoering. Het project Atria is aanbesteed.

Stand van zaken najaarsnota:

MFC Alandsbeek (Atria) is inmiddels in gebruik genomen door drie basisscholen en buitenschoolse opvang. De buitenruimte en gymzaal worden in de loop van 2016 opgeleverd. Het proces met wijkbewoners rond de openbare ruimte en het schoolterrein is goed verlopen.

MFC Biezenkamp (Atlas) staat voor ingebruikname in het eerste kwartaal van 2017 gepland. De Brink en De Rossenberg van Stichting Voila en de Kleine Beer van schoolbestuur HAAL-Veluwe Plus zullen hier intrekken, alsook kinderopvang / BSO. De bouw bevat ook sociale huurwoningen en sportvoorzieningen.

CUP 6.2

Programma: Domein Leefomgeving	
Programmaonderdeel: Onderwijshuisvesting	
Prestatieveld: Huisvesting 7 'niet-MFC' basisscholen	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
We willen adequate en onderwijskundig-functioneel verantwoorde huisvesting van de niet MFC-scholen in Leusden en Achterveld realiseren.	In het najaar van 2015 wordt samen met het onderwijsveld en partners het beleidskader samengesteld voor de 7 'niet-MFC' basisscholen. Dit bestaat uit het strategisch IHP Leusden. Het strategisch integraal huisvestingsplan Leusden versie 1.0 wordt Q4 2015 aan de raad voorgelegd. In 2016 wordt de realisatie van de plannen over de periode 2016-2020 in nauw overleg met de schoolbesturen en de (externe) maatschappelijke partners verder voorbereid. We gaan uit van een geclusterde en gefaseerde aanpak met realisatie van (vervangende) nieuwbouw gedurende een periode van 10 jaar (2018-2028). Mogelijkheden tot het verder verduurzamen van de huisvesting voor de 'niet-MFC' scholen worden meegenomen.

Stand van zaken najaarsnota:

De onderzoeksfase voor spreidingsgebied Berkelwijk (Holm de Heerd en t Ronde) zal in oktober worden afgerond. Vanaf dit najaar zullen we gezamenlijk starten met de voorbereiding en maken we afspraken met de twee schoolbesturen VMOL en Voila. Zij zullen middels een Europese aanbesteding een projectmanager hebben gecontracteerd die het gehele verdere proces zal begeleiden (opdrachtverlening per fase). Een energie neutraal of energie terug leverend gebouw is het

uitgangspunt. Naast de geormerkte stichtingskosten voor de bouw van IKC MKC Berkelwijk, zal een voorstel worden voorbereid waarin de totale investeringskosten zullen worden voorgelegd. Parallel hieraan zal vanuit een communicatieplan de dialoog met de wijk worden opgestart en een bestemmingsplanwijziging ingezet. Terwijl tenslotte de kwaliteits- en prestatie eisen voor het integraal (Montessori) kindcentrum met een architect worden uitgewerkt. Voor IKC Groenhouten wordt in de initiatieffase een businesscase samengesteld met beoogde partners.

CUP 1.5

Programma: Domein Leefomgeving	
Programmaonderdeel: Accommodatiebeleid en -beheer	
Prestatieveld: Gemeentehuis	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Het gemeentehuis moet duurzamer, energiezuiniger, multifunctioneel en Arbo technisch toekomstbestendig worden gemaakt.	In de planvorming en aanbesteding van het gemeenschapshuis worden duurzamer, energiezuiniger, multifunctioneel en Arbo technisch toekomstbestendig als randvoorwaarde gepositioneerd.

Stand van zaken najaarsnota:

Het bestemmingsplan en beeldkwaliteitsplan zijn conform planning vastgesteld. De aanbesteding heeft geresulteerd in een mooi en goed plan waarin duurzaamheid hoog in het vaandel staat en er volop woongelegenheden geboden worden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het plan heeft brede steun gekregen in de raad en geleid tot een positief collegebesluit. De overeenkomsten tussen gemeente en ontwikkelaar zijn in het najaar ondertekend en de uitwerking van de plannen is opgepakt. Middels een aanbestedingsprocedure is de interieurarchitect geselecteerd, die een inrichtingsvoorstel gaat opstellen voor het kantoor en publieke gedeelte van het Huis van Leusden. Als input hiervoor is een werk en dienstverleningsconcept opgesteld met de medewerkers van gemeente, LL2 en Voilà.

CUP 8.9

Programma: Domein Leefomgeving	
Programmaonderdeel: Accommodatiebeleid en -beheer	
Prestatieveld: Tweede sporthal	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Realiseren van een tweede sporthal in Leusden, uiterlijk in het jaar 2017, waarbij sporters ruimte krijgen om te sporten in de eigen omgeving. Men hoeft niet uit te kijken naar omliggende gemeenten.	In 2015 heeft de planvorming plaatsgevonden en is de aanbesteding ingezet. In 2016 zal worden begonnen met de bouw.

Stand van zaken najaarsnota:

In het najaar is de nota zienswijze bestemmingsplan 2e sporthal ter goedkeuring aan de raad voorgelegd. De raad is gevraagd het bestemmingsplan '2e sporthal Burgemeester Buiningpark' gewijzigd vast te stellen overeenkomstig de nota zienswijzen. De resultaten van de aanbesteding zijn begin november bekend waarna er gegund kan worden. Wanneer er geen bezwaar wordt aangetekend tegen het door de raad vastgestelde bestemmingsplan kan de bouw in 2016 starten en zal de sporthal eind 2017 in gebruik kunnen worden genomen.

CUP 8.10

Programma: Domein Leefomgeving	
Programmaonderdeel: Accommodatiebeleid en -beheer	
Prestatieveld: Ruimte voor ondernemerschap accommodaties	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<ol style="list-style-type: none"> 1. Gebruikers in staat stellen op creatieve wijze inkomsten te verwerven. 2. Ruimte bieden voor ondernemerschap door het creëren van meerwaarde en concurrerend/efficiënt te zijn. 3. Zonder commerciële partijen te benadelen. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Er wordt nieuw beleid ontwikkeld voor verbreding van mogelijke activiteiten in maatschappelijke gebouwen. Wanneer bestemmingsplannen worden geactualiseerd en bij nieuwe initiatieven zal conform het nieuw beleid de bestemming verbreed worden.

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Belangrijke stap in het bereiken van efficiëntie is het integraal afwegen van alle huisvesting. In Q4 2015 wordt IHP Onderwijs (punt 6.2) aan de raad voorgelegd. Aansluitend wordt in de eerste helft van 2016 samen met maatschappelijke en culturele partijen bekeken hoe ook hun huisvesting hierbij betrokken kan worden. Dit zal in 2016 leiden tot een totaal IHP wat dan wederom aan de raad zal worden voorgelegd. 3. Het realiseren van de taakstelling op gemeentelijke accommodaties vraagt om rendabele investeringen. Dit is meegenomen in het Coalitie Uitvoeringsprogramma. De taakstellingen van het accommodatiebeleid zijn sterk verweven met de taakstelling op onderwijs(huisvesting) en bestaan uit een pakket van maatregelen gericht op de optimalisatie van leegstand en exploitatielasten. In de monitor bezuinigingen zijn de taakstellingen geactualiseerd. 4. Onderdeel van de taakstellingen zijn investeringen in duurzaamheid om hiermee exploitatielasten te verlagen. Om een verder beeld te krijgen van de mogelijkheden is nader onderzoek nodig. In de voorjaarsnota is budget aangevraagd om hiervoor een vooronderzoek te starten.
--	--

Stand van zaken najaarsnota:

1. Nieuw beleid met betrekking tot bestemmingsplannen wordt geïntegreerd in de Omgevingsvisie. Bij nieuwe huisvestingsinitiatieven, waarbij de gewenste bestemming afwijkt van het bestemmingsplan, wordt in de praktijk in afstemming met betrokken partijen het bestemmingsplan aangepast om deze nieuwe initiatieven mogelijk te maken.
2. Het Strategisch Integraal Huisvestingsplan Leusden (IHPL) (punt 6.2) is vastgesteld. Samen met de scholen is onderzocht of we een "gezamenlijke" organisatie voor vastgoedmanagement op kunnen zetten. De schoolbesturen hebben unaniem gekozen voor handhaving van het huidige stelsel waarbij de gemeente de onderwijspanden zal betrekken in een gemeentelijke overkoepelend IHP. De gemeente blijft daarmee verantwoordelijk voor (vervangende) nieuwbouw, uitbreiding en leegstand van schoolgebouwen en bepaalde risico's bij nieuwbouw. Elke 4 jaar zal de gemeente dit IHP actualiseren.
3. De bezuinigingen lopen achter ten opzichte van de taakstelling; de taakstelling zal in 2016 niet gehaald gaan worden doordat het opzetten van een externe vastgoedorganisatie vooralsnog (de komende jaren) niet gaat plaatsvinden. Hiermee lijkt ook de taakstelling voor de komende jaren niet haalbaar. Nieuwe huurcontracten zijn opgesteld op basis van kostendekkende huurberekening voor maatschappelijke organisaties en op basis van marktconforme huurtarieven voor overige huurders.
4. Budget voor verschillende investeringen in duurzaamheid is aangevraagd en toegekend; Coöperatie Zonnedak De Korf heeft tot 23 februari 2017 de gelegenheid om te komen tot een (huur-)overeenkomst met de gemeente en tot de uitvoering van het plaatsen van zonnepanelen op het dak van De Korf. Overige geschikte gemeentelijke daken worden vanaf het voorjaar 2017 ter beschikking gesteld aan dezelfde of andere zonne-coöperaties.

Programma 2 Domein Leefomgeving

Financiële rapportage

(bedragen x € 1.000,-)

Nr.	Onderwerp	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Realiseren 2e sporthal, vervallen kosten	32,0	-	-	-	-
2.	RUD	8,3	-8,3	-	-	-
3.	Duurzaamheidsagenda	-3,4	3,4	-	-	-
4.	Uitvoering energieakkoord (IkWilWatt)	-37,5	-	-	-	-
5.	Faciliteren en stimuleren laadpunten elektrische voertuigen	-8,0	-	-	-	-
6.	Opbrengst uit groenverkoop	140,0	-	-	-	-
7.	Mutaties gescheiden afvalinzameling	69,9	-	-	-	-
	- verrekening met voorziening afvalst.	-69,9	-	-	-	-
8.	Verplaatsen VRI centrale naar prov.	-70,0	-	-	-	-
9.	Bijstelling budgetten energieverbruik	35,0	-	-	-	-
10.	Vervanging klein onderhoudsmaterieel	10,0	-	-	-	-
11.	Bijstelling regulier onderhoudsbudget	26,0	-	-	-	-
12.	Onderuitputting kapitaallasten buitenruimte	79,0	-	-	-	-
13.	Bijstelling budgetten groot onderhoud '16	-3.149,0	-	-	-	-
	Dekking vanuit de onderhoudsvoorzieningen	3.149,0	-	-	-	-
14.	Verbouwing Rozengaard					
	- kapitaallasten	-2,0	-7,8	-7,8	-7,8	-7,8
	- huurinkomsten	4,9	19,4	19,4	19,4	19,4
	- aframing bezuinigingsmaatr. stelpost 8.4 (binnen)sportacc.	-2,9	-11,6	-11,6	-11,6	-11,6
15.	Aanvullende middelen groenonderhoud technische bij -en aframingen	-	-100,0	-100,0	-100,0	-100,0
	Mutatie programma voor bestemming	211,4	-104,9	-100,0	-100,0	-100,0
	Toevoeging aan reserves:	-	-	-	-	-
	Onttrekking aan reserves:	-28,6	-3,4	-	-	-
	Mutatie programma na bestemming	182,8	-108,3	-100,0	-100,0	-100,0

Toelichting

Ad. 1 Realiseren 2^e sporthal, vervallen kosten grondwal

De realisatie van de 2e sporthal op het Burgemeester Buining Sportpark vraagt om een kwaliteitsimpuls en versterking van het landschap op basis waarvan een rode ontwikkeling buiten de contour kan plaatsvinden. Voor deze maatregelen wordt een voorwaardelijke verplichting aangegaan, waarvan de kosten, ad. € 91.000, voor rekening van de gemeente komen. Dekking kan worden gevonden binnen de beschikbare financiële middelen in de begroting 2016 en hebben daarmee geen budgettaire gevolgen. (zie raadsvoorstel 274646)

Hiermee is de aanleg van een grondwal niet meer noodzakelijk, waarvoor in de Voorjaarsnota 2016 een bedrag van € 32.000 was geraamd. Dekking zou plaatsvinden uit de algemene reserve flexibel deel. Dit budget kan in 2016 vervallen.

Ad. 2 RUD

In 2016 is € 8.300 vanuit de RUD Utrecht ontvangen vanwege een positief resultaat in 2015. Voorgesteld wordt om dit bedrag over te boeken naar 2017 t.b.v. de uitvoering van het energieproject bij bedrijven uit de Duurzaamheidsagenda 'Terugverdiend in 5 jaar'. Hierdoor kan dit project vooral vanuit bestaande middelen worden gefinancierd. De RUD Utrecht wordt uitvoerder van dit project in samenwerking met lokale partijen. Op dit moment wordt het projectplan opgesteld. Het project gaat in 2017 van start.

Ad. 3 Duurzaamheidsagenda

Bij de besluitvorming over de Duurzaamheidsagenda (269838) in juli 2016 is besloten om incidenteel € 60.000 beschikbaar te stellen aan programma- en procesgeld voor de periode 2016-2017. Deze middelen worden gedekt uit de restant duurzaamheidsgelden ISV door middel van een onttrekking uit de algemene reserve met aangewezen bestemming. In september is gestart met de uitvoering van de agenda, waaronder het verbeteren van de initiatiefondersteuning. Voorgesteld wordt om € 3.400 via de Najaarsnota 2016 hiervoor actief te maken.

Ad. 4 Uitvoering Energieakkoord (IkWilWatt)

Stichting IkWilWatt is bezig met de uitvoering van het plan van aanpak. Een deel van de werkzaamheden van 2015 is doorgeschoven naar 2016, waardoor er sprake was van onderbesteding in 2015. Met IWW is afgesproken dat eerst het budget van 2015 wordt ingezet voor uitgaven in 2016. Voor 2016 was een bedrag van € 37.500 gereserveerd. Voorgesteld wordt dit volledige bedrag beschikbaar te stellen voor activiteiten in 2016 zoals de Energieweek in oktober. Via het CUP 2014-2018 is voor het energieakkoord (Bestuursopdracht 3.2) 3 maal € 37.500 beschikbaar gesteld. Dekking vindt plaats vanuit de stelpost nieuw beleid (zie Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien).

Ad. 5 Faciliteren en stimuleren laadpunten elektrische voertuigen

Conform de CUP opdracht 4.2 dient voor plaatsing van 4 laadpalen € 8.000 te worden bijgeraamd. De dekking is opgenomen op de stelpost nieuw beleid bij het programma Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.

Ad. 6 Opbrengst uit groenverkoop

Dit jaar bedragen de incidentele baten uit verkoop van groenstroken naar verwachting € 140.000. Wij stellen u voor dit bedrag bij te ramen in de begroting van het jaar 2016. Tegenover deze opbrengst staat een uitgave van € 15.000 aan inhuur van externe capaciteit. Dit bedrag wordt middels de mutaties van het onderdeel bedrijfsvoering van deze najaarsnota verwerkt in de personele budgetten. Daarnaast worden er ten behoeve van de groenverkoop extra kosten gemaakt op het gebied van Geo-informatie. Deze incidentele meerkosten, eveneens ter hoogte van € 15.000 worden bijgeraamd binnen het Domein Ruimte.

Ad. 7 Budgetten gescheiden afvalinzameling

Binnen de budgetten van de gescheiden afvalinzameling vallen een aantal, meer kleinschalige, incidentele mee- en tegenvallers te melden.

€ 12.000 nadeel op het onderhoud van ondergrondse containers

€ 26.900 voordeel vanwege vrijvallende kapitaallasten (fasering doorvoering investeringen)

€ 45.000 voordeel op inzamelingskosten

€ 10.000 voordeel op verwerkingskosten

€ 69.900 per saldo voordeel

Wij stellen u voor het geraamde incidentele voordeel van € 69.900 in het jaar 2016 toe te voegen aan de voorziening egalisatie afvalstoffenheffing/ reinigingsrechten.

Ad. 8 Verplaatsen VRI centrale naar provincie Utrecht

De aansturing van de Verkeerregelininstallaties binnen de gemeente vindt plaats middels een VRI centrale – voorheen gesitueerd in het voormalige gemeentehuis aan 't Erf. Door de centrale over te brengen naar de provincie Utrecht kan beheer en aansturing beter plaatsvinden. De herontwikkeling van het gemeentehuis heeft dit voornemen versneld. Wij stellen u voor een incidenteel budget van € 70.000 beschikbaar te stellen teneinde op termijn te kunnen besparen op onderhoud- en beheerskosten (geschat op € 5.000 p/j). De mutatie in beheerslasten wordt meegenomen in de actualisatie van de onderhoudsplannen.

Ad. 9 Bijstellen budgetten energieverbruik

In het jaar 2016 kunnen een aantal energiebudgetten incidenteel neerwaarts worden bijgesteld.

Dit betreft de volgende posten:

€ 15.000 energieverbruik binnensportaccommodaties

€ 10.000 energieverbruik parkeerdekken

€ 10.000 energieverbruik marktkasten

€ 35.000 totaal

Wij stellen u voor deze budgetten incidenteel af te ramen in de budgetten van het jaar 2016. In de begroting van 2017 zijn genoemde budgetten bijgesteld.

Ad. 10 Vervanging klein onderhoudsmaterieel

Het jaarlijkse budget voor vervanging van klein onderhoudsmaterieel kan in 2016 worden afgeraamd met € 10.000. Kleinschalige vervangingen zijn veelal doorgeschoven naar komende jaren en in de begroting van 2017 verwerkt.

Ad. 11 Bijstelling reguliere onderhoudsbudgetten

Naar verwachting hoeft er dit jaar geen volledige aanspraak te worden gedaan op jaargebonden onderhoudsbudgetten voor vuilverwerking en groenonderhoud. Wij stellen u voor deze budgetten met een incidenteel bedrag van € 26.000 te verlagen.

Ad. 12 Onderuitputting kapitaallasten buitenruimte

Ten gevolge van uitstel van geraamde vervangingsinvesteringen vallen kapitaallasten lager uit dan in de begroting 2016 is geraamd. Een incidentele vrijval van € 14.000 ontstaat doordat geplande investeringen op de Milieustraat uitgesteld worden in afwachting van besluitvorming aangaande de voorgenomen herontwikkeling van de Milieustraat.

Daarnaast vallen kapitaallasten van de Openbare Verlichting dit jaar lager uit dan geraamd. Naar verwachting zullen de grootschalige vervangingen van masten en armaturen in de 2017 gaan plaatsvinden. De fasering van vervangingsinvesteringen leidt tot een incidentele vrijval van € 65.000

Ad. 13 Bijstelling groot onderhoudsuitgaven 2016

Eind 2016 wordt een geactualiseerd meerjarenperspectief groot onderhoud aangeboden aan het college. Vooruitlopend op deze besluitvorming wordt de raad gevraagd in te stemmen met de geraamde uitgaven in de jaarschijf 2016:

- € 1.879.000 groot onderhoud wegen
- € 144.000 groot onderhoud verkeersregelininstallaties
- € 105.000 groot onderhoud kunstwerken
- € 35.000 groot onderhoud waterbeheer
- € 378.000 groot onderhoud gebouwenbeheer
- € 257.000 groot onderhoud zwembad
- € 171.000 groot onderhoud buitensportaccommodaties
- € 110.000 groot onderhoud groen
- € 70.000 groot onderhoud speelvoorzieningen

€ 3.149.000 voorziene uitgaven groot onderhoud 2016

Genoemde uitgaven worden onttrokken aan de diverse onderhoudsvoorzieningen en leiden derhalve niet tot een resultaat in het jaar 2016.

Ad. 14 Huisvesting Rozengarde

Het gebouw de Rozengarde is geschikt gemaakt voor verhuur aan onder meer de biljartvereniging en een wijkkamer waar zorgactiviteiten plaatsvinden. De benodigde investering bedraagt € 71.910. De kapitaallasten bedragen € 7.800 en kunnen worden gedekt vanuit de huur. Omdat een deel van de in de huur verdisconteerd exploitatie- en onderhoudslasten al in de gemeentebegroting waren opgenomen ontstaat er een budgettair voordeel van structureel € 11.600. Voorgesteld wordt dit voordeel ten gunste te brengen van de taakstelling accommodatiebeleid (Zie collegebesluit 270601).

Ad. 15 Aanvullende middelen voor groenonderhoud

Het college heeft vanwege het aanpakken van diverse maatschappelijke vraagstukken besloten aanvullende kaders aan de raad voor te leggen, waarbij dekking plaatsvindt vanuit structurele begrotingsruimte die is ontstaan op basis van de septembercirculaire. Jaarlijks wordt € 100.000 beschikbaar gesteld voor het verhogen van de kwaliteit van het verzorgende groenonderhoud. Dit budget wordt middels deze najaarsnota structureel in de begroting opgenomen.

Resultaatbestemming Domein Leefomgeving:

	2016	2017	2018	2019	2020
Toevoeging aan reserves:	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves:					
- Ad.1 Vervallen onttrekking kosten aanleg grondwal 2e sporthal aan de algemene reserve flexibel deel	-32,0	-	-	-	-
- Ad. 3 Middelen duurzaamheidsagenda onttrekken aan algemene reserve met aangewezen bestemming					
- Ad. 3 Duurzaamheidsagenda 2017; verlaging reeds geraamde onttrekking aan de algemene reserve met aangewezen bestemming	3,4	-3,4	-	-	-

Domein Samenleving

CUP 8.1/8.2/8.3

Programma: Domein Samenleving	
Programmaonderdeel: Eigen kracht en netwerk	
Prestatieveld: Sociaal Domein	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<p>Door de transformatie binnen het sociaal domein wordt beoogd de zelfredzaamheid van inwoners te vergroten, maar ook om beter en meer op maat toegesneden zorg te kunnen aanbieden voor de inwoners, en de sociale cohesie binnen de samenleving te vergroten. Resultaten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Een laagdrempelig (fysiek) sociaal portaal. Medewerkers hebben een 'er op af mentaliteit' en zoeken inwoners met een hulpvraag actief op en gaan naar vindplaatsen toe. Alle cliëntondersteuners, waaronder mantelzorgondersteuners, die kortdurende ondersteuning aan 0-100 jarigen bieden, werken vanuit dit portaal en gebruiken dezelfde methodiek in vraagverheldering om inwoners te ondersteunen bij het vinden van een oplossing van hun vraag. 2. Een digitale sociale kaart (virtueel portaal), die de zelfredzaamheid en samen redzaamheid van inwoners stimuleert en waarin het lokale aanbod op het terrein van wonen, werken, welzijn en zorg vindbaar en up-to-date is. Via een beslisboom worden inwoners ondersteund in het vinden van een oplossing voor een eenvoudige vraag. 3. Het percentage mantelzorgers dat zich overbelast voelt, blijft stabiel op het niveau van 2012 en bedraagt maximaal 17%; bij ouderen is het maximaal 13%. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Larikslaan2 blijft het fysieke portal uitvoeren. In 2016 zal meer aandacht zijn voor het gebruikmaken van eenzelfde methodiek door alle cliëntondersteuners (binnen en buiten het basisteam) in Leusden. Ook wordt meer aandacht gegeven aan preventief werken door leden van het basisteam. 2. De nieuwe website van Larikslaan2 is in 2015 gerealiseerd. In 2016 zullen hier meerdere interactieve modules aan worden gekoppeld zodat inwoners voor meer dienstverlening terecht kunnen bij het digitale portal. 3. Wat betreft de ondersteuning van mantelzorgers wordt verwezen naar programma onderdeel Saamhorigheid.

Stand van zaken najaarsnota:

2016 heeft in het teken gestaan van verdere doorontwikkeling van Larikslaan2 in al haar facetten: van website tot kwaliteitsbevordering van de medewerkers en de inrichting van de organisatie. De verbinding met het onderwijs verbetert door meer bekendheid met elkaar en het aanwijzen van accounthouders bij Larikslaan2 voor de scholen. In het najaar heeft er een conferentie plaatsgevonden om samen met de voorschoolse organisaties, de scholen en de jeugdhulp elkaar te versterken in de doorgaande ontwikkellijijn voor kinderen en onderwijszorgarrangementen.

De samenwerking met de huisartsen verbetert door bekendheid over en weer. Daarnaast bereiden we in samenwerking met Larikslaan2 en de huis- en jeugdartsen een pilot voor om kinderen eerder de juiste zorg te kunnen geven en daarbij de verwijzingen naar gespecialiseerde zorg te voorkomen of te verkorten. De pilot start in januari 2017. De rapportage van het –wettelijk voorgeschreven en regionaal uitgezette- kanttevredenheidsonderzoek onder cliënten van jeugdhulp en WMO-voorzieningen is afgerond. De rapportages verwachten we in november. De rapportage van Quality for all, een klantonderzoek met panels waaruit kwaliteitsstandaarden voortkomen, is afgerond en wordt in november uitgerold in de regio.

Programma: Domein Samenleving	
Programmaonderdeel: Eigen kracht en netwerk	
Prestatieveld: Eigen kracht	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Een lokale samenleving waarin inwoners kennis hebben en zich ervan bewust zijn dat zij maximaal hun eigen kracht en mogelijkheden moeten aanspreken, voordat ze een beroep kunnen doen op de gemeente. Onder 'eigen kracht' verstaan wij ook financiële draagkracht. De eigen kracht komt daarom ook in de vorm van de eigen bijdrage systematiek tot uiting die de gemeente vraagt voor een algemene voorziening of voor een maatwerkvoorziening. Kwetsbare groepen, zoals minima, ondersteunen wij met het versterken van hun (financiële) kennis en capaciteiten, en het vergroten van hun netwerk.	<p>We voeren een gemeentelijk communicatieplan uit dat gericht is op informatie en bewustwording (richting hulpvrager en informele zorgverleners), onderdeel hiervan is ook de boodschap dat inwoners zelf financieel bijdragen.</p> <p>We voeren regie over de externe communicatie; geven opdracht aan Larikslaan2 en vragen aan (vrijwilligers)organisaties om op een dergelijke manier te communiceren. Gemeente, professionele organisaties en belangenorganisaties stemmen de communicatie op elkaar af.</p> <p>Larikslaan2 blijft inwoners met een potentiële hulpvraag actief benaderen over eigen mogelijkheden/eigen verantwoordelijkheden. Zij versterkt en/of vergroot het sociale netwerk van kwetsbare groepen en heeft het onderzoeken van eigen kracht oplossingen ingebed in het werkproces. Er is expliciet aandacht om te voorkomen dat inwoners een voorziening mijden wanneer ze een eigen bijdrage moeten betalen. LL2 bouwt de interactieve digitale sociale kaart uit, waarmee inwoners zelf een antwoord op veel vragen kunnen vinden.</p>

Stand van zaken najaarsnota:

Professionals bij Larikslaan2 hebben deelgenomen aan diverse trainingen gericht op gespreksvoering. Ook nieuwe medewerkers worden getraind op het werken met de zogenoemde leidende principes waarbij het ondersteunen van de cliënt bij het gebruiken en ontwikkelen van de eigen kracht en het opbouwen van netwerken centraal staan. De sociale kaart is verder ontwikkeld zodat inwoners zelf antwoorden op veel van hun vragen kunnen vinden.

Programma: Domein Samenleving	
Programmaonderdeel: Eigen kracht en netwerk	
Prestatieveld: Eigen keuze en PGB	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Inwoners kunnen eigen keuzes maken. We bieden inwoners daarom maximale keuzevrijheid bij de keuze voor een Persoonsgebonden Budget (PGB).	<p>We monitoren en zien toe op de uitvoering van de beleidsregels. Het gemeentelijk communicatieplan (met aandacht voor informatie over het maken van eigen keuzes) wordt uitgevoerd.</p> <p>We voeren regie op de externe communicatie: LL2 versterkt in het contact met de cliënt de regievoering door de klant en biedt actieve cliënt-ondersteuning wanneer inwoners ondersteuning nodig hebben. Daarnaast nemen zij de PGB-rekenhulp, informatie over aanvraag PGB en de PGB-zelftest op hun website op.</p>

Stand van zaken najaarsnota:

We voeren dit uit conform de verordeningen, beleidsregels en werkafspraken en monitoren de

uitvoering. In het najaar worden de verordeningen en beleidsregels geoptimaliseerd om nog beter aan te sluiten bij de keuzevrijheid van de inwoners.

O.a. via de website van Larikslaan2 (Sociaal Plein) vindt communicatie plaats, dit wordt afgestemd met de gemeente. Inwoners kunnen via het Sociaal Plein zelf de nodige informatie vinden en dus eigen keuzes maken. Ook zijn er op deze site hulp en ondersteuningsmogelijkheden opgenomen, zijn er linken naar verschillende ondersteuningstools en organisaties en is kan men open vragen stellen.

Programma: Domein Samenleving	
Programmaonderdeel: Saamhorigheid	
Prestatieveld: Initiatieven inwoners	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Inwoners die zich betrokken voelen bij elkaar, waar nodig informele hulp aan elkaar willen geven en initiatieven nemen om de saamhorigheid in de buurt/Leusden te versterken. De gemeente faciliteert en ondersteunt als inwoners hierom vragen. Deze ondersteuning is er niet op gericht initiatieven over te nemen. Het initiatief blijft bij de initiatiefnemers.	<ul style="list-style-type: none"> Larikslaan2 (basisteam) werkt met welzijnswerkers nieuwe stijl en gaat 'erop af'. Zij ondersteunen initiatiefnemers waar dit nodig is. Met de inzet van een samenlevingsontwikkelaar beogen we een verbinding tussen de bestaande sociale netwerken (kerken, verenigingen, wijken, buurten) en/of het initiëren van nieuwe sociale netwerken aansluitend op inhoudelijke initiatieven. We stellen het Fonds Samenlevingsinitiatieven beschikbaar en onder beheer bij Larikslaan2. We stellen de website WijzijnLeusden ter beschikking. Bibliotheek, cultureel activiteitencentrum De IJsbreker, theater de Tuin en Kunstgebouw Leusden maken afspraken over samenwerking met zorg- en welzijnsorganisaties met als doel dat inwoners elkaar ontmoeten. Het Sportbedrijf heeft de opdracht vitale sportverenigingen te realiseren.

Stand van zaken najaarsnota:

Larikslaan2 heeft op haar website een activiteitenoverzicht opgenomen. Inwoners die op zoek zijn naar manieren om anderen te ontmoeten en willen deel nemen aan de samenleving, vinden een overzicht van dagelijkse, structurele en incidentele activiteiten. Ook via de digitale nieuwsbrief en een flyer wordt deze informatie gegeven.

Van januari tot september zijn 35 projecten (deels) gefinancierd met middelen uit het Fonds Samenlevingsinitiatieven. Veelal kleine bedragen zijn uitgekeerd. In 2017 wordt het fonds geëvalueerd.

De leden van de Cultuurkoepel (de bibliotheek, Theater de Tuin, Scholen in de Kunst-Leusden en de IJsbreker) werken samen met Larikslaan2. Ook het sportbedrijf werkt samen met Larikslaan2 in de organisatie van activiteiten. Gezellig samen wandelen en gezellig samen fietsen zijn voorbeelden van activiteiten waar het ontmoeten van anderen centraal staat.

Programma: Domein Samenleving	
Programmaonderdeel: Saamhorigheid	
Prestatieveld: Mantelzorgers	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Een vermindering van het percentage mantelzorgers dat zich overbelast voelt. We ondersteunen mantelzorgers met laagdrempelige dienstverlening, die gericht is op de ondersteuningsvraag en diverse vormen van respijtzorg bevat. De extra middelen die het rijk krijgt voor mantelzorgwaardering zetten we	<ul style="list-style-type: none"> Inwoners kunnen bij Larikslaan2 terecht met vragen over mantelzorg. Expertise mantelzorgondersteuner voorheen werkzaam bij Welzijn Leusden kan breed ingezet worden bij leden Sociaal Team/Larikslaan2

hiervoor in.	<ul style="list-style-type: none"> • Medewerkers Larikslaan2 werken samen met professionals als huisartsen, praktijkondersteuners en thuiszorgmedewerkers om zo mantelzorgers tijdig in beeld te krijgen en zo nodig te ondersteunen. • Medewerkers Larikslaan2 en seniorenvoorlichters in huisbezoeken geven aandacht aan het begrip mantelzorg en organiseren lotgenotencontacten/informatiebijeenkomsten. • Medewerkers Larikslaan2 voeren de Regeling Mantelzorgcompliment uit.
--------------	--

Stand van zaken najaarsnota:

De regeling Mantelzorgcompliment Leusden is na een evaluatie aangepast. Doel is om nog meer mantelzorgers te waarderen en te bereiken. Voor jonge mantelzorgers is er dit jaar speciale aandacht. De waardering aan jonge mantelzorgers wordt verstrekt in natura, een rugzakje "FF tijd voor iets leuks". Een tas vol leuke verrassingen en met behulp van sponsors zoals The Readshop en SRO mogelijk gemaakt. Er zijn door Larikslaan2 digitale nieuwsbrieven en een krant opgemaakt met specifieke informatie voor (jonge) mantelzorgers. Producten met als doel mantelzorgers te ondersteunen (collectief en maatwerk) worden door Larikslaan2 aangeboden.

Programma: Domein Samenleving	
Programmaonderdeel: Saamhorigheid	
Prestatieveld: Vrijwilligers	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Het aanbod aan vrijwilligers sluit aan bij de vraag. Ook inwoners met een beperking verrichten vrijwilligerswerk; zowel vrijwilligers als organisaties worden hierin voldoende ondersteund.	Larikslaan2 ondersteunt (vrijwilligers) organisaties en zorgt ervoor dat vraag en aanbod aansluiten. (Vrijwilligers)organisaties kunnen bij Larikslaan2 terecht met vragen over o.a. bemiddeling, deskundigheidsbevordering, vrijwilligersverzekering en vrijwilligersvergoedingen.

Stand van zaken najaarsnota:

Larikslaan2 ondersteunt vraaggericht de vrijwilligersorganisaties in Leusden. Specifiek was er aandacht voor de nieuwe vrijwilligersorganisatie Gastvrij Leusden, die dit najaar is samengegaan met Steunfonds Vluchtelingen.

De vrijwilligersvacaturebank van Larikslaan2 is na een evaluatie verbeterd. Er is een professionaliseringsslag gemaakt op het gebied van het opleiden van vrijwilligers. Ook hebben alle vrijwilligers verbonden aan Larikslaan2 een Verklaring omtrent Goed Gedrag.

Programma: Domein Samenleving	
Programmaonderdeel: Saamhorigheid	
Prestatieveld: Tegenprestatie	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Inwoners die een bijstandsuitkering ontvangen, en tot de doelgroep behoren (van 18 tot AOW-gerechtigde leeftijd) leveren een tegenprestatie naar vermogen, zodat zij actief (blijven) participeren in de samenleving. Zij verrichten maatschappelijk nuttige activiteiten -bijvoorbeeld in de vorm van vrijwilligerswerk- die worden verricht naast of in aanvulling op reguliere arbeid. Deze mogen niet leiden tot verdringing op de arbeidsmarkt. We beogen ook hiermee het sociaal netwerk en de arbeidsmarktmogelijkheden van bijstandsgerechtigden te vergroten.	In december 2014 heeft de raad de verordening Tegenprestatie vastgesteld, daar wordt uitvoering aan gegeven. Er is besloten de tegenprestatie niet specifiek als verplichting te benoemen, maar onderdeel te laten zijn van de verplichting om te doen wat men <i>naar vermogen</i> kan. Doen wat je kunt is één van onze belangrijkste beleidsuitgangspunten bij de formulering en de uitvoering van ons re-integratie- en participatiebeleid. Daarbij gaan we uit van een sluitende aanpak, die ook afhankelijk is van de individuele situatie.

Stand van zaken najaarsnota:

Er wordt continu ingezet op het participeren in de samenleving. De 'tegenprestatie' zoals in de Participatiewet beschreven, is daar een middel toe. Hierbij geven we uitvoering aan de verordening Tegenprestatie. In de uitvoering ligt er nadruk op het leveren van maatwerk. Er wordt vooral gekeken naar wat mensen kunnen in plaats van naar wat zij niet kunnen. Als iemand zich met vrijwilligerswerk inzet, bestaat de mogelijkheid een ontheffing van de arbeidsverplichting te geven. Een kleine 20 procent van onze bijstandsklanten heeft een dergelijke ontheffing.

Programma: Domein Samenleving	
Programmaonderdeel: Saamhorigheid	
Prestatieveld: Cultureel ondernemerschap	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Het culturele veld in Leusden werkt efficiënter met elkaar samen en het culturele ondernemerschap is bevorderd. Culturele organisaties in de gemeente Leusden zijn minder afhankelijk van gemeentelijke subsidies.	We sturen bij de culturele organisaties die verbonden zijn aan de Cultuurkoepel op intensievere samenwerking, het delen van expertise en accommodaties, het inschakelen van deskundigheid uit het bedrijfsleven en het bijscholen van de bestuurders.

Stand van zaken najaarsnota:

Er is periodiek overleg met de leden van de Cultuurkoepel. Overleg heeft betrekking op de nieuwe activiteiten opgenomen in het Uitvoeringsplan Leuker Leusden 2016. Er hebben verschillende nieuwe culturele activiteiten plaatsgevonden (Theater Terras, Project Kies je Kunst) en op dit moment worden voorbereidingen getroffen voor de projecten Gluren bij de Buren en de dag van de Amateurkunst. Er is gebruik gemaakt van elkaars expertise, accommodaties en vrijwilligers. Daarnaast is een aparte stichting aan de slag met het organiseren van een opera in Leusden in 2017. De inzet is een intensieve samenwerking met verschillende culturele organisaties in Leusden zowel met professionele organisaties als amateurverenigingen. Ook wordt geprobeerd om op verschillende manieren externe middelen binnen te halen.

Programma: Domein Samenleving	
Programmaonderdeel: Preventie en vroegsignalering	
Prestatieveld: Signalerend vermogen samenleving	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Versterking van het signalerend vermogen van de samenleving. We creëren bewustwording over 'vroegsignalering, wisselen met elkaar informatie uit, en stimuleren een intensieve samenwerking tussen sport- en welzijnsorganisaties, culturele organisaties, scholen en kerken.	We stimuleren sociale cohesie door de inzet van de samenlevingsontwikkelaar en buurtsportcoach, door verbinding te organiseren en ontmoeting te stimuleren. Daarnaast zorgen we voor laagdrempelige informatie bij Larikslaan2, een goede website en sociale kaart. We maken afspraken met huis- en jeugdartsen. De samenwerking tussen de huisartsen (praktijkondersteuners), (passend) onderwijs, de JGZ en Larikslaan2 (onderdeel van de "jeugdagenda") zal worden versterkt.

Stand van zaken najaarsnota:

De verbindingen tussen de samenlevingsontwikkelaar, de buurtsportcoaches, Larikslaan2 en alle formele en informele organisaties in Leusden - van kerken tot scholen en huisartsen - is één van de beleidsprioriteiten. In regelmatig overleg werken we aan het versterken van deze verbindingen. Zo heeft Larikslaan2 een bijeenkomst georganiseerd met de huisartsen. Samen de GGD en de huisartsen is er een plan opgesteld voor een pilot waarbij een praktijkondersteuner een brugfunctie gaat vervullen. In november wordt er ook op bestuurlijk niveau doorgesproken over actuele thema's. In september is er een conferentie geweest met het onderwijs, de voorscholen, GGD, jeugdwerk, LL2 en leerplicht. Werkgroepen gaan nu aan de slag om samenwerkingsafspraken te maken waaronder ook over hoe om te gaan met signalen van zorg bij een kind, elkaar –eerder- infomeren, goede overdrachten en 1 gezin, 1 plan. We zijn met de samenleving in gesprek over ontmoeten en ontmoetingsplekken/locaties voor verschillende doelgroepen. In oktober is de samenwerkingsovereenkomst LeusdenFit getekend door 10 lokale partners. Dit sluit aan bij de beleidsprioriteiten van het versterken van het signalerend vermogen en bewustwording.

Programma: Domein Samenleving	
Programmaonderdeel: Preventie en vroegsignalering	
Prestatieveld: Algemene voorzieningen	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Behoud van een hoog niveau van lokale, laagdrempelige algemene voorzieningen, met meer aandacht om individuele hulpvragen via algemene voorzieningen aan te bieden. We willen dat voorzieningen beter gevonden worden en dat de samenwerking en de afstemming tussen de algemene voorzieningen optimaal is.	We geven Larikslaan2 (basisteam) de opdracht te signaleren of de bestaande voorzieningen voldoen (aard en kwaliteit). We willen een hoog niveau behouden door van organisaties te vragen hun professionals en vrijwilligers de juiste opleidingen en trainingen te laten volgen. Daarnaast vragen we van professionals en, indien mogelijk, van vrijwilligers een 'Verklaring Omtrent het gedrag' (VOG). We geven de samenlevingsontwikkelaar en het basisteam opdracht om samen te werken. Larikslaan2 heeft de opdracht om te komen tot een integrale sociale kaart.

Stand van zaken najaarsnota:

LL2 informeert ons regelmatig over de samenwerking tussen de voorzieningen in Leusden en Larikslaan2. Voorbeelden zijn het welzijnswerk van Fort 33, de inloopvoorzieningen, het onderwijs en de huisartsen. De gemeente neemt deze mee in het beleid en uitvoeringsplan. Professionals en vrijwilligers beschikken over een VOG.

De samenlevingsontwikkelaar en Larikslaan2 vinden elkaar in de opbouw van de basisinfrastructuur. De sociale kaart is gereed en wordt beheerd en geactualiseerd.

Programma: Domein Samenleving	
Programmaonderdeel: Preventie en vroegsignalering	
Prestatieveld: Efficiënte welzijnsorganisatie	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<ol style="list-style-type: none"> 'efficiënte' welzijnsorganisatie: <ul style="list-style-type: none"> - gaat vraaggericht te werk; - neemt geen zaken over van inwoners, maar stimuleert en faciliteert ze om regie in eigen hand te nemen; - is een aanjager en verbinder. Stimuleert andere organisaties om sociale activiteiten uit te voeren. Dit binnen door de gemeente vastgestelde financiële kaders. Hanteert een integrale kostprijs die onder het regionaal gemiddelde ligt; - stemt het aanbod op elkaar af en doet geen werk dat door een andere organisatie wordt geleverd. intensieve onderlinge samenwerking: <ul style="list-style-type: none"> - één integraal loket gericht op iedereen, van 0-100 jaar, die een vraag heeft; - cliëntondersteuners gebruiken een methodiek van vraagverheldering. 'specifieke herkenbare programma's voor doelgroepen'. 	<ol style="list-style-type: none"> We nemen dit op in de opdrachtverlening aan Larikslaan2. We nemen dit op in de opdrachtverlening aan Larikslaan2. Cliëntondersteuners volgen trainingen en intervisie in het gebruik van dezelfde manier van samenwerking. Met de inzet van een samenlevingsontwikkelaar beogen we een verbinding tussen de maatschappelijke organisaties. We nemen dit op in de opdrachtverlening aan Stichting Jeugd- en Jongerenwerk die zich in 2016 zal ontwikkelen tot een cultureel activiteitencentrum voor 0-100 jarigen. Vanuit de samenleving zijn er

<p>4. 'initiatieven vanuit de samenleving op het terrein van welzijnszorg (zoals Wensboom Leusden) worden van harte ondersteund'.</p>	<p>diverse initiatieven die dagbesteding voor specifieke doelgroepen (willen) organiseren, zoals Centraal Zorg en Beweging 3.0. De gemeente faciliteert waar nodig.</p> <p>4. We faciliteren en ondersteunen initiatieven vanuit de samenleving op maat. Dat kan door initiatieven met elkaar in contact te brengen, door ze te wijzen op mogelijke financieringsbronnen, door initiatieven op gang te brengen, etc.</p>
---	--

Stand van zaken najaarsnota:

Larikslaan2 heeft alle genoemde kenmerken verankerd in de werkwijze. Omdat Larikslaan2 een dynamische organisatie is in een sterk veranderend veld, blijven dit doorlopende opdrachten. In samenwerking met de samenlevingsontwikkelaar worden initiatieven gefaciliteerd en ondersteund. De (door)ontwikkeling van de IJsbreker is in gang gezet.

Programma: Domein Samenleving	
Programmaonderdeel: Preventie en vroegsignalering	
Prestatieveld: Efficiënte organisatie sportactiviteiten	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<p>In 2017 heeft Leusden vitale sportverenigingen die midden in de samenleving staan en een grotere bijdrage leveren aan de leefbaarheid in Leusden dan in 2015. De verenigingen dragen daarin nadrukkelijk bij aan de van het sociale domein: het vergroten van zelfredzaamheid, het vergroten van maatschappelijke participatie, het versterken van de kracht van de samenleving.</p>	<p>Samen met het sportbedrijf, welzijnsorganisaties en de sportverenigingen, wordt in 2016 een plan van aanpak ontwikkeld. Hierin stellen we vast hoe de samenwerking tussen sport- en welzijnsorganisaties zodanig vorm gegeven kan worden dat sportverenigingen in staat zijn nadrukkelijk bij te dragen aan de genoemde doelen van het sociale domein. Meegenomen in het plan van aanpak wordt hoe de inzet van (extra) buursportcoaches als sportparkmanager kan bijdragen aan de te realiseren verbindingen tussen sport- en welzijnsorganisaties.</p>

Stand van zaken najaarsnota:

In juni 2015 is het sportbedrijf gestart en is inmiddels volledig operationeel. Er is bewerkstelligd dat binnensportaccommodaties nu online gereserveerd kunnen worden. Het contact met verenigingen is intensiever geworden zo is o.a. het sportcafé opnieuw gestart, waar met alle sportverenigingen wordt gesproken. Er wordt opgehaald en gedeeld wat er speelt. Er zijn startgesprekken gevoerd met sportverenigingen over de inzet van de sportparkmanager. Verenigingen willen graag samenwerken met de sportparkmanager. Er is een pilot gestart voor een jaar waarbij een sportparkmanager ingezet wordt. De sportparkmanager heeft als primaire taak in beeld te brengen hoe verenigingen hun betrokkenheid in de samenleving kunnen vergroten en hoe verenigingen een grotere bijdrage aan de leefbaarheid in Leusden kunnen leveren door aan te sluiten bij het Sociaal Domein.

Programma: Domein Samenleving	
Programmaonderdeel: Preventie en vroegsignalering	
Prestatieveld: Vermindering eenzaamheid, verslavingsproblematiek, obesitas, schulden	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<p>Vermindering van eenzaamheid, verslavingsproblematiek onder jongeren, obesitas en schuldenproblematiek. Een meer integrale aanpak van en een sterke samenwerking tussen de algemene voorzieningen dragen daaraan bij.</p>	<p>Vanuit de Leusdense netwerkgroep rondom eenzaamheid - van professionals en vrijwilligers, aangesloten bij landelijke Coalitie Erbij - wordt er gewerkt aan bewustwording en signaleren van eenzaamheid. Initiatieven op dit terrein van vrijwilligers en buurtorganisaties worden zo nodig ondersteund.</p> <p>Op basis van input en samenwerking door verschillende lokale professionals, wordt</p>

	<p>preventief en gezamenlijk opgetreden om problematiek op het gebied van alcohol, drugs, voeding en obesitas te voorkomen of verminderen. De resultaten van de rondetafelgesprekken – waarin ook onderzocht wordt of de JOGG-aanpak passend is voor Leusden – zullen hier in 2016 richting aan geven. De samenwerking tussen huisartsen, JGZ, (passend) onderwijs en Larikslaan2 (onderdeel van de “jeugdagenda”) zal worden versterkt.</p> <p><i>Wat betreft het onderdeel schuldenproblematiek wordt verwezen naar de hierop volgende doelstelling ‘Financieel bewustzijn’.</i></p>
--	--

Stand van zaken najaarsnota:

De Leusdense Werkgroep rondom Eenzaamheid heeft ‘out of the box’ nagedacht over op welke wijze we eenzaamheid het beste kunnen signaleren en kunnen benaderen. De 5 best practices worden verder uitgewerkt. Tijdens de week tegen de Eenzaamheid is er aandacht gevraagd voor bewustwording en signalering van eenzaamheid door een lokale actie. In het najaar wordt de lokale signaleringskaart “eenzaamheid” gelanceerd.

Het meerjarenprogramma LeusdenFit is uitgewerkt met de lokale partners. De samenwerking wordt bekrachtigd in een samenwerkingsovereenkomst. Conform de afspraak is de raad geïnformeerd over het meerjarenprogramma Leusdenfit, waar de monitoring ook onderdeel van is.

De lokale integrale aanpak alcohol en drugs is uitgewerkt in een activiteitenplan. Onderdelen van dit activiteitenplan worden uitgevoerd zoals preventieve activiteiten in de week NIX18 en in het najaar een thema avond over preventie/ signalering van alcohol en drugs voor ouders van kinderen tussen 13 -17 jaar.

Conform afspraak vindt er twee keer per jaar een bestuurlijk overleg plaats met huisartsen- jeugdartsen- onderwijs- Larikslaan2.

Programma: Domein Samenleving	
Programmaonderdeel: Preventie en vroegsignalering	
Prestatieveld: Financieel bewustzijn	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Financieel bewuste burgers die in staat zijn schulden zodanig onder controle te houden, dat de financiële situatie geen belemmering vormt om te participeren in de samenleving. Voor de groep die niet in staat is zijn problematische schulden op te lossen, streven we er naar dat de schulden hanteerbaar moeten zijn. Bij deze groep inwoners richten we ons op het stabiliseren van de financiële situatie en het voorkomen van crisissituaties.	We zorgen voor een preventieve en laagdrempelige aanpak van schuldproblematiek. Afhankelijk van de uitkomsten van de pilot in 2015 (lokale samenwerking Stadsring51 en Larikslaan2) zetten we de nauwe samenwerking tussen schuldhulpverlener en basis- en sociaal team voort. Daarnaast wordt door beide partijen informatie en advies verstrekt. Er is ondersteuning door vrijwilligers en crisisondersteuning blijft onderdeel van de werkzaamheden van Stadsring51.

Stand van zaken najaarsnota:

De samenwerking tussen Stadsring51 en Larikslaan2 verloopt goed. Partijen zijn blij met de korte lijntjes en zien dat cliënten integraler kunnen worden geholpen. Op basis van een halfjaarlijkse evaluatie wordt de samenwerking verder aangescherpt. Er is veel geïnvesteerd in acties op het terrein van betalingsachterstanden, specifiek op het gebied van huurachterstand: huurders met een achterstand worden pro-actief benaderd, wat een preventieve werking heeft.

Programma: Domein Samenleving	
Programmaonderdeel: Preventie en vroegsignalering	
Prestatieveld: Onderwijs/doorgaande leerlijn	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Er zijn heldere afspraken over de relatie tussen zorg voor de jeugd en passend onderwijs en de	Voortbouwend op de pilot Passend Onderwijs neemt de gemeente in 2015 deel aan het

<p>overgang tussen voorschoolse opvang (zoals GGD, kinder- en peuteropvang) en primair onderwijs, primair en voortgezet onderwijs, voortgezet en vervolgonderwijs en voortgezet onderwijs -arbeidsmarkt. In de voor- en voerschoolse educatie (VVE) is een sluitend systeem voor kinderen van 0-4 jaar waarbinnen taal- en ontwikkelingsachterstanden vroegtijdig worden onderkend en aangepakt. Alle kinderen die baat hebben bij voor- en voerschoolse educatie hebben daar toegang toe.</p>	<p>Leusdens Overleg Schoolleiders (LOS). Proces- en werkafspraken rondom het integraal arrangeren van (onderwijs)zorg en jeugdhulp worden gemaakt en gemonitord. Daarnaast kunnen (afhankelijk van de agenda) externe partners zoals Larikslaan 2, CJG, GGD, kinderopvang, SPL/VVE en SWV De Eem deelnemen om afspraken te maken over verbeteringen rondom (warme) overdracht en afstemming. Bij signalering van knelpunten wordt de link met basis- en sociaal team gelegd. Met de uitvoerende organisatie voor Voor- en Voerschoolse Educatie worden samenwerkingsafspraken (bijv. rondom het bereik van deze kinderen en het VVE-beleid) regelmatig gemonitord.</p>
--	--

Stand van zaken najaarsnota:

In het najaar van 2016 heeft een conferentie plaatsgevonden waar het onderwijs, het samenwerkingsverband SWV De Eem, de voerschoolse, buitenschoolse en andere signalerende organisaties zijn samengekomen om te werken aan afspraken rond de doorgaande ontwikkelingslijn en onderwijs- zorgarrangementen voor Leusdense kinderen.

Op regionaal niveau is aan de doorgaande leerlijn gewerkt aan het “Thuiszitterspact regio Eemland” waarin werkafspraken benoemd staan rondom schoolverzuim, vrijstellingen en thuiszitters.

Met de uitvoerende organisaties voor Voor- en Voerschoolse Educatie zijn de samenwerkingsafspraken in 2016 gemonitord.

De voorbereidingen voor een nieuw kader voor het vergroten van het aanbod van kinderopvang voor alle Leusdense peuters waarvan de ouder(s) geen recht heeft op een kinderopvangtoeslag zijn gestart.

Programma: Domein Samenleving	
Programmaonderdeel: Preventie en vroegsignalering	
Prestatieveld: Stimuleren Integrale Kindcentra	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<p>1 Een meer integrale benadering, een krachtige pedagogische omgeving ter ondersteuning van de ontwikkeling van het kind van ten minste 0-12 jaar. Het tegengaan van de versnippering in het voorzieningstelsel.</p>	<p>In het Leusdens Overleg Schoolleiders (LOS) stimuleren we samenwerking tussen onderwijs, gemeente, welzijnsorganisaties en organisaties voor Passend Onderwijs. Onderwerpen als jeugdhulp, duurzaamheid, leerplicht, doorgaande leerlijn, flexibele tijden, leerlingenvoer en onderwijshuisvesting kunnen op de agenda komen.</p>
<p>2 Integrale en vroege signalering en – interventie in samenwerking tussen voerschoolse voorzieningen, onderwijs en jeugdhulp/basiszorg.</p>	<p>Een meerjarenplan voor vervangende nieuwbouw van de 7 niet-MFC scholen dient aan te sluiten bij een gedeelde visie op onderwijsinhoudelijke en maatschappelijke vernieuwing met het onderwijsveld in het belang van het kind.</p>

Stand van zaken najaarsnota:

De samenwerking tussen onderwijs, gemeente, welzijnsorganisaties, voor- en naschoolse voorzieningen en organisaties voor passend Onderwijs is in 2016 gestimuleerd. Middels gesprekken, conferenties en werkgroepen is samen met betrokken partijen gewerkt aan een meer integrale benadering in de doorgaande ontwikkelingslijn en op het gebied van onderwijs- zorgarrangementen.

Volgens planning zal de onderzoeksfase IKC MKC Berkelwijk worden afgesloten begin oktober 2016. Vervolgens nemen schoolbesturen Voila en Vereniging Montessori Onderwijs Leusden (VMOL) het bouwheerschap op zich en stellen eind oktober 2016 een project manager aan die hen ondersteunt. Beide besturen werken naar een integraal kindcentrum toe, waarbij VMOL Montessori accenten zal

leggen. VMOL heeft in de bestaande school reeds een pilot met een peutergroep (in samenwerking met Humanitas) opgestart om ideeën voor de nieuwe vestiging reeds nu uit te proberen. Voor dit project begint nu de fase waarin vanuit de werkprocessen van de partners – inclusief kinderopvangorganisatie Humanitas - kwaliteits- en prestatie-eisen voor de nieuwbouw worden samengesteld. De output uit de bovengenoemde conferentie kan in dit proces behulpzaam zijn. In een tweede project uit het strategisch plan huisvesting onderwijs wordt voor het IKC Groenhouten helemaal voor in het proces gewerkt aan een businesscase voor de beoogde partners in het project, waarin IKC-vorming een essentiële component vormt.

Programma: Domein Samenleving	
Programmaonderdeel: Preventie en vroegsignalering	
Prestatieveld: Ontmoeting en dagbesteding	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Op lokaal niveau combineren we dagbesteding, ontmoeten en activering, zodat wijkgerichte laagdrempelige ontmoetingspunten ontstaan. Hiermee willen we ook lokale ruimtes zo efficiënt mogelijk benutten. We streven ernaar om dagbesteding te combineren met meer bewegen door inwoners met een chronische ziekte en/of beperking.	<ol style="list-style-type: none"> 1 Larikslaan2 draait met vier regionale zorgpartijen een pilot dagbesteding in 2015 (Inlooppunt). Uitgangspunt is een aanbod te creëren dat aansluit bij bestaande activiteiten en deze uitbreiden voor nieuwe doelgroepen en indien mogelijk afschalen van maatwerkvoorziening naar algemene voorziening of een combinatie hiervan. 2 Via het Sportbedrijf zetten we (sport)accommodaties in als laagdrempelige (wijk)ontmoetingspunten. We stellen de (sport)verenigingen in de gelegenheid vitale verenigingen te worden. 3 Het Sportbedrijf ontwikkelt samen met verenigingen en andere organisaties sportzorgarrangementen, door slimme combinaties van het huidige aanbod te maken.

Stand van zaken najaarsnota:

- 1 De projectleider dagbesteding is gestart met het realiseren van een lokale dagbesteding voor inwoners van Leusden met een ondersteuningsvraag. In oktober wordt de onderzoekfase afgerond om vervolgens een plan van aanpak te realiseren. Het streven is dat begin 2017 een lokale dagbesteding operationeel is als algemene voorziening.
- 2 Verenigingen zijn middels gesprekken gestimuleerd tot het vergroten van hun maatschappelijke bijdrage. Een voorbeeld hiervan is het beschikbaar stellen van clubaccommodaties voor derden. Steeds meer activiteiten, los van de verenigingsactiviteiten, starten en eindigen in een clubaccommodatie. Soms zijn deze activiteiten geïnitieerd vanuit het sportbedrijf maar veelal zijn het ook anders georganiseerde groepen die de clubaccommodaties weten te vinden.
- 3 In het najaar van 2016 is een sportparkmanager aangesteld die het samenwerken tussen verenigingen en partners uit het sociaal domein gaat stimuleren en initiëren, dit voor de opstart van een (zowel aanbod- als vraaggericht) activiteitenaanbod voor de zorg-, welzijn-, onderwijs-, arbeidsparticipatie-instellingen en bedrijven op de sportparken.

Programma: Domein Samenleving	
Programmaonderdeel: Maatwerkvoorzieningen voor kwetsbare inwoners	
Prestatieveld: Zorgcontinuïteit	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
We borgen zorgcontinuïteit aan iedere inwoner die ondersteuning ontving op basis van een indicatie (jeugd)zorg/Wmo.	Herindicaties hebben plaatsgevonden in 2015; in 2016 wordt zorg ingezet volgens de leidende principes.

Stand van zaken najaarsnota:

Dit is een afgerond prestatieveld: zorgcontinuïteit in de transitiefase is geborgd. Continuïteit in zorg vindt nu plaats op basis van onze beleidsregels en met de leidende principes als uitgangspunt.

Programma: Domein Samenleving	
Programmaonderdeel: Maatwerkvoorzieningen voor kwetsbare inwoners	

Prestatieveld: Inkoop/aanbesteding zorgaanbieders	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<ol style="list-style-type: none"> 1. De inwoners van de gemeente Leusden ontvangen de nodige zorg op een manier die tegemoet komt aan de diversiteit, de vraag en de wensen van de inwoners. Ondersteuning en zorg worden zo veel als mogelijk lokaal ingezet, maar altijd onder regie van het Sociaal Team. 2. Eventuele inzet van specialistische expertise wordt regionaal en zelfs bovenregionaal gecontracteerd met het oog op het vergroten van de uitvoeringskracht. 3. In de toekomst willen wij inzetten op een verschuiving van het (boven)regionaal inkopen naar lokale initiatieven. Dat doen wij door financiering van lokale initiatieven en innovatie. Hiervoor is wel een transformatie nodig die vijf jaar zal duren. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. We maken samenwerkingsafspraken met de huis- en jeugdartsen, met het onderwijs (LEA) en alle disciplines in de basisinfrastructuur. 2. Ook in 2016 kopen we specialistische expertise regionaal in; uitgevoerd door het Regionaal Inkoop en Subsidie Bureau. 3. Wij stimuleren lokale initiatieven. In 2016 maken we afspraken over wat we daarna lokaal en wat we regionaal inkopen.

Stand van zaken najaarsnota:

De inkoop voor 2017 is in de laatste fase: algemeen geldt voor specialistische expertise Jeugd en Wmo dat op basis van het inkoopkader 2017, regionaal wordt ingekocht; waarbij nieuwe aanbieders en dan met name lokale initiatieven kunnen instromen. Specifiek voor dagbesteding en beschermd wonen/24-uursopvang, wordt via een bestuurlijk aanbestedingstraject, op basis van het inkoopkader 2017, regionaal ingekocht; lokale organisaties en initiatieven maken deel uit van deze aanbesteding. Zij hebben de mogelijkheid om een zeer lokale aanbesteding te doen waardoor ze niet buiten de boot vallen tijdens de regionale inkoop. Bovendien geeft het inkopen via p*q de mogelijkheid om zelf, door lokale initiatieven of door LL2 bijvoorbeeld, de ondersteuning van inwoners op te pakken.

Lokale initiatieven worden opgepakt in de basisinfrastructuur door de samenlevingsontwikkelaar in samenwerking met Larikslaan2.

Initiatieven van specialistische zorgorganisaties voor locatie in Leusden, die realiseerbaar zijn, hebben zich –nog- niet voorgedaan, wel staat een ouderinitiatief project (nu nog vanuit beschermd wonen), namelijk de Grasboom (zorgwonen Krakhorst voor mensen met autisme), op het punt zijn deuren te openen. Dit past mooi in de doelstelling van intramuraal en ver weg, naar ambulante en dichtbij.

Programma: Domein Samenleving	
Programmaonderdeel: Maatwerkvoorzieningen voor kwetsbare inwoners	
Prestatieveld: Maatwerk als vangnet	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<p>Vanaf 2016 is maatwerkondersteuning vanuit de Wet jeugdzorg/Wmo gericht op het vergroten van de participatie en zelfredzaamheid van inwoners. Daarbij wordt maximaal rekening gehouden met de eigen kracht en het sociale netwerk van de cliënt, en het ondersteuningsaanbod vanuit de algemene voorzieningen. Maar indien participeren niet mogelijk is, de zelfredzaamheid steeds kleiner wordt, de autonomie en de regie afnemen, en dit proces onomkeerbaar is, dan zorgt de gemeente voor een vangnet door middel van maatwerk.</p>	<p>We zetten in op: vergroten van participatie en zelfredzaamheid, versterken eigen kracht en inzet van het eigen/sociale netwerk; door het (laten) formuleren van doelen gericht op het vergroten van de participatie/ zelfredzaamheid en inzet van de eigen kracht en het sociale netwerk in het persoonlijk plan of gezinsplan. algemene voorzieningen toegankelijk maken voor de nieuwe doelgroepen; via inkoopcontracten en prestatie indicatoren afspraken maken met de zorgaanbieders en lokale partners over de realisatie van algemene voorzieningen voor de nieuwe</p>

	<p>doelgroep, waarbij innovatie (bijvoorbeeld beeldzorg/zorg op afstand) onderdeel is van de prestatie afspraken.</p> <p>nieuwe (creatieve) vormen van maatwerkondersteuning, door open te staan en in gesprek te gaan met nieuwe zorgaanbieders die dit willen realiseren.</p> <p>bewustwording van een inclusieve samenleving door afspraken te maken met lokale organisaties (sport, cultuur en natuur) om kwetsbare inwoners deel te laten nemen aan het reguliere aanbod en een gemeentelijke PR campagne.</p> <p>het doorbreken van handelingsverlegenheid van professionals bij het in kaart brengen van het sociale netwerk, door het coachen/ trainen van het sociaal team/ basisteam.</p>
--	---

Stand van zaken najaarsnota:

- Middels het traject van lokale aanbesteding van Hulp in het huishouden zijn we gestart om aanbieders te stimuleren meer in te zetten op samenwerking met informele netwerken.
- Aanvullend op het inkopen van maatwerkdagbesteding, ontwikkelen we lokaal een algemene/voorliggende voorziening dagbesteding die innovatief, laagdrempelig en voor verschillende doelgroepen kan worden ingezet.
- We hebben geconstateerd dat kwetsbare inwoners in de problemen komen door het wegvallen van een OV verbinding. Zodoende zetten we nu samen met onze lokale organisaties (LL2, SMBL, Vanonderop, Wensboom) in, om kwetsbare inwoners deel te kunnen laten nemen aan enerzijds het bestaande alternatieve aanbod, anderzijds het mogelijk maken nieuw aanbod op maat (vrijwillig vervoer).
- Bewustwording van een inclusieve samenleving door afspraken te maken met lokale organisaties (sport, cultuur en natuur) om kwetsbare inwoners deel te laten nemen aan het reguliere aanbod en een gemeentelijke PR campagne.

Programma: Domein Samenleving	
Programmaonderdeel: Maatwerkvoorzieningen voor kwetsbare inwoners	
Prestatieveld: Financiële belangen gehandicapten en chronisch zieken	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Met de afbouw van de landelijke inkomensregelingen en met de uitbreiding van het gemeentefonds willen we een gerichte tegemoetkoming voor chronisch zieken en mensen met een beperking met hoge ziektekosten. We willen met de middelen die we hiervoor krijgen een compensatie bieden aan de minima en midden inkomens.	Op basis van het in 2015 uitgevoerde behoefteonderzoek stelt de gemeente nog in 2015 een gericht voorstel op om chronische zieken en gehandicapten met een laag inkomen te compenseren. In 2016 zal deze regeling tot uitvoer worden gebracht.

Stand van zaken najaarsnota:

Op basis van de uitkomsten van het behoeftenonderzoek Chronisch zieken en beperkten is de regeling tegemoetkoming Chronisch zieken en beperkten uitgewerkt en vastgesteld. Larikslaan2 voert dit uit. In december van dit jaar wordt een vergoeding van € 75,- (per jaar) uitgekeerd aan inwoners die voldoen aan de gestelde criteria.

De gemeente en Larikslaan2 communiceren hierover naar inwoners via de krant en website.

Programma: Domein Samenleving	
Programmaonderdeel: Maatwerkvoorzieningen voor kwetsbare inwoners	
Prestatieveld: Minimabeleid	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Betreffende het minimabeleid werken we vanaf 1 januari 2015 met een meer maatgerichte, lokale participatie-aanpak, waardoor de middelen doelmatiger worden besteed. Cliënten moeten voortaan aannemelijk kunnen maken dat de kosten aanwezig en noodzakelijk zijn. Daarnaast willen we een blijvend financieel vangnet creëren voor minima met speciale aandacht voor chronisch zieken, gehandicapten en schoolgaande kinderen.	In 2016 geven we uitvoering aan de maatwerkvangnet aanpak, specifiek voor minima. Hier komen het financiële vangnet en het zorgvangnet bij elkaar. Waar sprake is van kwetsbaarheid en onvoldoende vermogen om zelfredzaamheid, eigen verantwoordelijkheid en participatie op te pakken met de voorliggende voorzieningen is het maatwerkvangnet van toepassing. Daarnaast kan het maatwerkvangnet ingezet worden als er sprake is van stapeling van eigen bijdragen (m.n. als gevolg van wijzigingen in het Rijksbeleid op het terrein van zorg, huur en inkomen). Er wordt gemonitord (middels onderzoek mate van en soorten toekenningen maatwerkregelingen, signalen cliëntenraden/ uitvoering e.d.) in hoeverre dit beleid in voldoende mate voldoet of toch aanpassing (nadere uitwerking/ verruiming) behoeft.

Stand van zaken najaarsnota:

Per 1 juli 2015 kent de gemeente een maatwerkvangnetregeling voor mensen met een minimum inkomen. Dit vangnet biedt financiële en niet-financiële hulp. De regeling kan worden aangevraagd bij zowel Larikslaan2, alsook bij de klantmanager van de afdeling Sociale Zekerheid te Amersfoort. Hulp vanuit de maatwerkvangnetregeling wordt niet geboden zonder ook te kijken naar de mogelijkheden en de eigen verantwoordelijkheden van inwoners. Het gebruik van de Maatwerkvangnetregeling is minder dan verwacht. Van de circa € 60.000 budget is er per 1 oktober 2016 circa € 10.000 besteed. Mogelijk werkt de Vangnetfunctie van de Participatiewet toch beter dan gedacht. De Maatwerkvangnetregeling is feitelijk een vangnet achter een vangnet.

Naast deze regeling is er sinds september 2015 gestart met de inzet van een minimacoach vanuit de afdeling Sociale Zekerheid van gemeente Amersfoort. Deze coach is twee dagdelen per week op Larikslaan 2 werkzaam om mensen te helpen mee te kunnen doen in de buurt of wijk. Begeleiding door de minimacoach is kortdurend en aanvullend op de begeleiding door de klantmanager.

Programma: Domein Samenleving	
Programmaonderdeel: Maatwerkvoorzieningen voor kwetsbare inwoners	
Prestatieveld: Actualisering kwijtscheldingsbeleid	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<ol style="list-style-type: none"> 1. Een actueel, actief, ruimhartig en niet bureaucratisch kwijtscheldingsbeleid gemeentelijke belastingen. 2. De ontwikkelingen op gebied van kwijtschelding van lokale belastingen maken een actualisering van het beleid gewenst. 	Op 18 december 2014 heeft de raad besloten het kwijtscheldingsbeleid te verruimen. Met dit nieuwe beleid is invulling gegeven aan de gemeentelijke beleidsvrijheid die een paar jaar geleden is ontstaan. <i>De bestuursopdracht is hiermee afgerond.</i>

Stand van zaken najaarsnota:

De stand van zaken is onveranderd ten opzichte van de voorjaarsnota:
 Het kwijtscheldingsbeleid van de gemeentelijke belastingen is op drie onderdelen verruimd, te weten:
 - het verlenen van kwijtschelding aan kleine ondernemers;
 - het aanmerken van netto-kosten van kinderopvang als uitgaven;
 het verhogen van normbedragen voor mensen met een AOW-uitkering.
 De bestuursopdracht is hiermee gerealiseerd.

Programma: Domein Samenleving	
Programmaonderdeel: Maatwerkvoorzieningen voor kwetsbare inwoners	
Prestatieveld: Gemeentelijke collectieve zorgverzekering	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Uit onderzoek blijkt dat de huidige gemeentelijke Collectieve Zorgverzekering voor Minima (CZM) een effectief middel is om de zorgkosten te minderen voor chronisch zieken en gehandicapten met een laag inkomen. We willen naast het huidige pakket, twee uitgebreidere pakketten aanbieden specifiek aan chronisch zieken en gehandicapten met een minimum inkomen.	Per januari is Menzis de verzekeraar voor de collectieve verzekering voor de minima. Vanaf dit moment biedt Leusden aan minima 3 pakketten aan. De nieuwe pakketten zijn uitgebreider en meer gericht op de specifieke zorgkosten voor chronisch zieken en gehandicapten. Daarbij wordt het verschil in premie (t.o.v. het 1e pakket) door de cliënt zelf gefinancierd. In de 2e helft van 2015 zal een voorstel worden uitgewerkt waarbij een verhoging van de inkomensgrens in overweging wordt genomen. Tevens zal er wellicht een nadere premiedifferentiatie plaatsvinden. Dit nieuwe beleid zal dan per 1 januari 2016 ingaan.

Stand van zaken najaarsnota:

Met ingang van 1 januari 2016 is de nieuwe Collectieve Ziektekostenverzekering voor Minima (CZM) ingegaan. Naast de basisverzekering worden er 3 aanvullende pakketten aangeboden, waarbij de gemeentelijke bijdrage is gedifferentieerd. Daarnaast zijn er ook drie niveaus van tandverzekeringen. Een belangrijke verandering betreft de verhoging van de inkomensgrens naar 130% van het wettelijk minimumloon. Met deze verhoging wordt een bredere doelgroep aangesproken.

Programma: Domein Samenleving	
Programmaonderdeel: Maatwerkvoorzieningen voor kwetsbare inwoners	
Prestatieveld: Creëren leerbedrijven, leerwerkstages voor Leusdense jongeren	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Extra leerplekken/ stages voor jongeren tussen de 15 en 28 jaar (met een PW-WWB achtergrond) bij Leusdense bedrijven en instellingen en binnen de gemeentelijke organisatie.	<p>Met de inwerkingtreding van de Participatiewet speelt het Werkbedrijf een belangrijke rol in de schakel tussen mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en de werkgevers. Het Werkgeversservicepunt (WSP) is m.n. verantwoordelijk voor de uitvoering hiervan. Lokaal en regionaal worden er werkgeversbijeenkomsten georganiseerd. Het belang van arbeidsparticipatie voor jongeren en een breed/ voldoende aanbod van geschikte werkplekken zal hier ook specifiek worden meegenomen.</p> <p>Social Return is voor de gemeente ook een geschikt instrument om instellingen en bedrijven ertoe te bewegen extra werkplekken voor jongeren te creëren.</p> <p>Met de serviceclubs in Leusden gaan we verder in gesprek om te bezien in hoeverre deze via een interservice project een bijdrage kunnen leveren aan de doelstellingen.</p> <p>Aanpak van jeugdwerkloosheid i.r.t. het arbeidsmarktbeleid wordt verder primair (ook m.n. vanuit wetgeving) regionaal ingestoken en uitgevoerd.</p> <p>In 2015 is namens de arbeidsmarktregio de intentieverklaring 'Samen naar een werkende toekomst' getekend. Middels een gezamenlijk ondertekend plan van aanpak wordt er de komende jaren extra ingezet op het actief</p>

	<p>bemiddelen naar werk van jongeren met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt (zonder startkwalificatie, PW/ WW uitkering)</p> <p>Daarnaast wordt er uitvoering gegeven aan de regionale samenwerkingsafspraken tussen de gemeenten en scholen voor vo en mbo (zoals opgesteld in 2015), ten einde doorlopende leerroutes en optimale toeleiding naar werk te realiseren voor jongeren in een kwetsbare positie.</p>
--	--

Stand van zaken najaarsnota:

In de voorjaarsnota is er gerefereerd aan een bijeenkomst met de Leusdense serviceclubs, het bedrijfsleven, UWV en arbeidsintegratie. Het doel van deze bijeenkomst was om het bedrijfsleven in Leusden en omgeving te inspireren en te motiveren arbeidsplaatsen te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en/of mensen met een beperking. Inmiddels heeft dit initiatief geleid tot de oprichting van WorkInc. Dit is een MVO-platform voor Leusden en regio Amersfoort.

Het thema Jeugdwerkloosheid geniet in regionaal verband duidelijk aandacht. De Aanpak Jeugdwerkloosheid vormt hierbij een belangrijke basis om te komen tot extra leerplekken/stages voor jongeren in Leusden en in de arbeidsmarktregio.

Programma: Domein Samenleving	
Programmaonderdeel: Maatwerkvoorzieningen voor kwetsbare inwoners	
Prestatieveld: Social return bij gemeentelijke aanbestedingen	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Social Return als criterium bij het verstrekken van opdrachten en aanbestedingen door de gemeente.	Streven is dat per 1 januari 2016 social return als voorwaarde in het aanbestedingsbeleid is opgenomen, waarmee social return structureel als criterium geldt bij het verstrekken van gemeentelijke opdrachten en aanbestedingen.

Stand van zaken najaarsnota:

Besluitvorming over de aanpak van en de criteria bij Social Return staat gepland voor dit najaar. Op basis van de gekozen werkwijze zal vanaf 2017 Social Return als een voorwaarde bij aanbestedingen zijn opgenomen. Vooruitlopend hierop wordt Social Return al toegepast, zoals bv. bij de bouw van het nieuwe gemeentehuis en tweede sporthal.

Programma 3 Domein Samenleving

Financiële rapportage

(bedragen x € 1.000,-)

Nr.	Onderwerp	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Onderwijshuisvesting					
a.	kapitaallasten voorbereidingskrediet IKC	-	-	-	-	-10,5
b.	Doordecentralisatie groot onderhoud	-40,0	-	-	-	-
2.	Werk en inkomen					
a.	Bijstandslasten, effect op basis van huidige bestand	-80,0	-201,0	-201,0	-201,0	-201,0
b.	Rijksbijdrage (BUIG)	-193,1	-417,3	-417,3	-417,3	-417,3
c.	compensatie BUIG /beroep vanqnet BUIG	221,6	488,3	482,3	470,9	462,5
d.	Vanqnetregeling 2015	112,4	-	-	-	-
3.	Bijzondere bijstand	-28,9	-	-	-	-
4.	Participatiewet; rijksbijdr. doorbetaling aan RWA	-61,0	-	-	-	-
5.	Sociaal Domein					
a.	Afrekening zorgkosten WMO/Jeugd Amersfoort 2015	233,7	-	-	-	-
	Afrekening PGB's 2015	144,5	-	-	-	-
	Vaststelling subsidie 2015 Larikslaan2	110,0	-	-	-	-
b.	Prognose 2016	1.260,3	-	-	-	-
	stelpost maatregelen Sociaal Domein	-927,0	-	-	-	-
	stelpost maatregelen SD, meicirculaire	-54,0	-	-	-	-
c.	loon- en prijsstijging 2016 meicirculaire	-123,6	-	-	-	-
	bijstelling objectief verdeelmodel WMO	-8,2	31,1	31,1	31,1	31,1
	startstreepmutaties jeugd	-5,5	100,0	100,0	100,0	100,0
	startstreepmutaties WMO	2,7	142,8	133,2	131,6	122,2
	bijstelling participatiebudget	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
	stelpost omvorming fysiek portaal	85,0	-	-	-	-
6.	Doelgroepenvervoer	-4,8	-9,5	-4,7	-	-
	Opzetten kantelingsbeleid	-10,0	-	-	-	-
	afrekening 2015 bijdrage provincie CVV	9,0	-	-	-	-
	Lokaal vervoersinitiatief	-15,0	-	-	-	-
7.	Decentralisatie-uitkering verhoogde asielinstroom	-	-187,5	-	-	-
	toe te rekenen uitgaven verhoogde asielinstroom	-	187,5	-	-	-
8.	Peuterspeelzaalwerk, tekort op stelpost rijksbijdrage	-10,8	-	-	-	-
9.	Garantstelling sportzaal Antares	-7,5	-	-	-	-
	technische bij- en aframingen	-7,7	-	-	-	-
	Mutatie programma voor bestemming	602,5	134,8	124,0	115,7	87,4
	Toevoeging aan reserves:	-989,5	-	-	-	-
	Onttrekking aan reserves:	28,3	9,5	4,7	-	10,5
	Mutatie programma na bestemming	-358,7	144,3	128,7	115,7	97,9

Toelichting

Ad. 1. Onderwijshuisvesting

- a. Voor het realiseren van het IKC –MKC Berkelwijk wordt een voorbereidingskrediet aangevraagd van € 300.000. Daarmee wordt verdere invulling gegeven aan het ontwerp-, aanbesteding-, bouw- en beheerproces. Binnen het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs en het MIP is rekening gehouden met deze investering. Wij stellen u voor de kapitaallasten die uit deze investering voortvloeien te dekken vanuit de reserve onderwijshuisvesting. Omdat het hier een investering betreft die wordt afgeschreven over een periode langer dan 10 jaar, worden de kapitaallasten geraamd in het jaar van oplevering. De oplevering is voorzien in 2020 (zie collegebesluit 275270).
- b. MFC Antares
Met de WSL en Voila is een bestuurlijk principe- akkoord bereikt over een ontvlechting van de exploitatie van MFC Antares. Onderdeel daarvan is het delen van de aanvullende kosten voor het groot onderhoud met ingang van 1 juli 2017. Besluitvorming over de ontvlechting zal naar verwachting plaatsvinden in de raad van januari 2017. De voor 2016 ingeboekte besparing als gevolg van de doordecentralisatie van het groot onderhoud wordt niet gerealiseerd waardoor een incidenteel besparingsverlies van € 40.000 ontstaat.

Ad. 2 Werk en Inkomen

2a. Bijstandslasten

De bij de voorjaarsnota geactualiseerde raming voor de bijstandslasten is nog gebaseerd op een aantal van 300 bijstandsccliënten eind dit jaar. Inmiddels is het bestand gegroeid tot 320 cliënten. De raming 2016 moet daardoor worden verhoogd met € 80.000. In de Meerjarenbegroting 2017-2020 hebben we rekening gehouden met een instroom van 75 statushouders. Inmiddels is bekend geworden dat de verwachte taakstelling 2017 kan worden bijgesteld naar 50. De begrote instroom van het aantal statushouders in 2017 kan daardoor met 5 worden verlaagd (op basis van gemiddeld aantal bijstandsccliënten per gezin). Het structurele effect van deze wijzigingen in het cliëntenbestand is per saldo € 201.000.

2b. Rijksbijdrage Brede Uitkering Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG)

Het rijk heeft op 1 oktober de bijgestelde rijksbijdragen BUIG 2016 en 2017 bekend gemaakt. Op basis van de ontwikkelingen op macroniveau en de toepassing van het geactualiseerde objectieve verdeelmodel (vanaf 2017) is het budgettaire effect voor Leusden als volgt:

	BUIG 2016 (definitief)	BUIG 2017 (indicatief)
Raming begroting Leusden	€ 3.562.800	€ 4.029.000
Rijksbijdrage ministerie SZW	€ 3.369.700	€ 3.611.700
Saldo	-/- € 193.100	-/- € 417.300

Het verschil wordt vooral veroorzaakt doordat de stijging van het lokale cliëntenbestand in Leusden relatief veel hoger ligt dan de stijging op macroniveau.

2c. Compensatie BUIG/vangnetregeling

Leusden kan in principe voldoen aan de voor de vangnetregeling geldende criteria. Wij zien geen aanleiding om bijstandslasten die uitstijgen boven 110% van de rijksbijdrage als “verlies” in de begroting op te nemen. We gaan er dan ook vanuit dat de hogere lasten deels zullen kunnen worden opgevangen via compensatie door het rijk via de vangnetregeling 2016 dan wel een bijstelling van de rijksbijdrage op macroniveau.

2d. Vangnetregeling 2015

De aanvraag vangnetregeling 2015 is onlangs gehonoreerd waardoor we een incidenteel bedrag van € 112.400 ontvangen. Met dit bedrag was in de begroting nog geen rekening gehouden.

Ad. 3 Bijzondere bijstand

De kosten van de bijzondere bijstand stijgen. Enerzijds nemen de kosten voor bewindvoering fors toe. Dit komt omdat rechters steeds meer mensen met schulden een bewindvoerder toewijzen en anderzijds zien we een stijging van de kosten voor huisinrichting. Deze stijging wordt grotendeels veroorzaakt door de toename statushouders. In 2016 bedraagt de taakstelling 75 statushouders te

huisvesten. Gebleken is dat de gemiddelde gezinsgrootte erg laag ligt (veel alleenstaanden) waardoor er relatief veel woningen moeten worden ingericht. Een gedeelte van deze woninginrichting wordt 'om niet' verstrekt en een percentage van ca. 70% wordt omgezet in een lening.

Prognose bijzondere bijstand 2016	Bedrag
Collectieve ziektekostenverzekering	€
Kosten woninginrichting	110.000
	€
	133.000
Overige kosten (incl. woninginrichting)	€
	<u>295.300</u>
Prognose uitgaven bijzondere bijstand 2016	€
	538.300
Verwachte aflossing leenbijstand	€
	<u>109.400</u>
Per saldo verwachte lasten 2016	€
	428.900
Af: In begroting 2016 opgenomen	€ -
	<u>400.000</u>
Nadelig saldo	€
	28.900

Ook voor het komende jaar wordt een toename van kosten verwacht. Deze toename kan gedekt worden uit de onderuitputting van het beschikbare bedrag van de collectieve ziektekostenpremies ad. € 64.700, waardoor bijstelling van het structurele budget in dit geval niet aan de orde is.

Ad. 4 Participatiewet: rijksbijdrage doorbetaling aan RWA

De meicirculaire 2016 meldt een stijging van de rijksmiddelen voor de Participatiewet. Voor 2016 betreft dit een verhoging van € 61.000 (zie ook onderdeel Algemene Uitkering). Deze verhoogde rijkssubsidie wordt, zoals gebruikelijk, beschikbaar gesteld aan RWA.

Ad. 5. Sociaal Domein

5a. Afwikkelingen 2015

Afrekening zorgkosten →

€ 233.700

Vanuit Amersfoort is begin dit jaar de voorlopige afrekening 2015 op de zorgkosten ontvangen. Op basis van deze afrekening ontvangen wij, na toepassing van de risicovereveningsregeling 2015, nog een bedrag terug van € 233.700. Overigens zijn nog niet alle door de zorgleveranciers aangeleverde verantwoordingen 2015 vastgesteld. De definitieve afrekening zorgkosten 2015 zal worden betrokken bij de jaarrekening 2016.

PGB afrekening 2015 →

€ 144.500

Uit de verantwoording 2015 van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) over de in dat jaar verstrekte Persoonsgebonden Budgetten (PGB's) is gebleken dat Leusden nog een bedrag terugontvangt van € 144.500. De onderbesteding op de PGB's doet zich vooral voor bij de nieuwe WMO taken (dagbesteding en begeleiding).

Vaststelling subsidie 2015 Larikslaan2 →

€ 110.000

Stichting Larikslaan2 heeft de jaarrekening 2015 ter vaststelling aan het college aangeboden. De jaarrekening laat een positief saldo zien van € 193.000. Voornaamste oorzaak van dit voordeel is het later dan gepland op orde brengen van het Sociaal Team, waardoor een incidenteel formatief voordeel is ontstaan. Daarnaast zijn door de drukte een aantal geplande projecten niet uitgevoerd in 2016. Voorgesteld wordt het positieve rekeningresultaat 2015 deels toe te voegen aan de algemene reserve teneinde het weerstandsvermogen te kunnen opbouwen. Het subsidie wordt uiteindelijk € 110.000 lager vastgesteld dan begroot en wordt teruggevorderd van Larikslaan2.

5b. Prognose budgetten 2016

In de rapportage Sociaal Domein die de raad in juni heeft ontvangen is een prognose gemaakt op basis van de halfjaarcijfers, waarbij een voordeel van € 1,3 miljoen werd verwacht binnen de totale begroting Sociaal Domein (inclusief de oude taken WMO en het onderdeel Werk en Inkomen). Op basis van de laatste bij ons bekend zijnde informatie is deze prognose in oktober bijgesteld tot een bedrag van € 978.300 voordelig. Daarover bent u tijdens de informatieavond van 6 oktober jl. geïnformeerd. De budgetten binnen de begroting Sociaal Domein kunnen als volgt worden bijgesteld:

Omschrijving		raming	prognose	saldo
1.	Zorgkosten nieuwe taken WMO en Jeugd	5.836.600	5.496.800	339.800
2.	Verstrekkingen oud WMO, Huishoudelijke Hulp	1.946.000	1.820.500	125.500
3.	Persoonsgebonden budget	800.300	692.000	108.300
4.	Eigen bijdragen	-143.500	-263.500	120.000
5.	Kosten Sociaal Team/vrije ruimte	1.108.500	446.000	662.500
6.	Uitvoeringskosten taken	2.832.100	2.927.900	-95.800
Totaal prognose rapportage SD juni 2016		12.380.000	11.119.700	1.260.300

Toelichting wijzigingen

Ad. 1 Zorgkosten nieuwe taken → De ramingen voor de zorginkoop voor de nieuwe jeugd- en Wmo taken kunnen worden afgestemd op de inkoopbudgetten zoals die in 2016 voor Leusden worden gehanteerd in het regionaal inkoopkader. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 339.800;

Ad. 2 Verstrekkingen Oud WMO → Op basis van de eerste half jaarrapportage van Amersfoort zullen de geprognoseerde kosten voor verstrekkingen Huishoudelijke Hulp in 2016 € 125.500 lager uitvallen ten opzichte van het budget;

Ad. 3 Persoonsgebonden Budget → De bevoorschotting die aan de Sociale Verzekeringsbank worden verstrekt voor de Persoonsgebonden budgetten zijn afgestemd op de lagere kosten in 2015. De kosten liggen lager omdat niet alle beschikte budgetten in de praktijk door de cliënten voor 100% worden gedeclareerd. Ook zijn er een aantal WMO cliënten geweest die bij nader inzien onder een ander zorgdomein vielen (WLZ). Op basis van de laatste informatie is de verwachting dat de raming kan worden afgestemd op de bevoorschotting waardoor een voordeel van € 108.300 ontstaat.

Ad. 4 Eigen bijdragen → De in de begroting opgenomen raming voor de Eigen bijdragen Sociaal Domein zijn tot nu toe altijd gebaseerd geweest op de oude taken omdat er voor de nieuwe taken nog geen ervaringscijfers waren. Op basis van de tot nu toe ontvangen bijdragen kan de raming worden verhoogd met € 120.000.

Ad 5. Kosten Sociaal team / "vrije ruimte" → Op deze post is, naast de kosten voor het Sociaal Team, ook het restant budget Sociaal Domein opgenomen, ook wel de "vrije ruimte genoemd". Voorgesteld wordt de kosten voor het Sociaal Team te ramen op basis van het in het regionaal inkoopkader opgenomen budget, en het restant voor 2016 af te ramen.

Ad.6. Uitvoeringskosten → De uitvoeringskosten Sociaal Domein zijn hoger door het aantrekken van aanvullende capaciteit door Amersfoort voor het uitvoeren van de zorgadministratie. Deze capaciteit is nodig om de omschakeling van lump-sum naar p x q bekostiging goed in de administratie in te kunnen regelen, en om het administratieproces verder te automatiseren door onder meer het aansluiten op het landelijke netwerk berichtenverkeer. Deze kosten worden incidenteel bijgeraamd in afwachting van een door het secretarissenoverleg (ARG) geïnitieerd nader onderzoek naar de structureel benodigde uitvoeringskosten. De resultaten van dit onderzoek worden eind 2016 verwacht. Daarnaast is een verhoging van het uitvoeringsbudget Sociale Zaken noodzakelijk in verband met het toenemende cliëntenbestand.

Stelpost nader te nemen maatregelen Sociaal Domein

Bij de meicirculaire is de IU Sociaal Domein voor 2016 met een bedrag van € 53.600 verhoogd. Deze verhoging is niet direct functioneel toe te rekenen. Voorgesteld is om dit bedrag in mindering te brengen op de stelpost "nader te nemen maatregelen Sociaal Domein", waarna deze nog € 927.000 bedraagt.

Wij stellen u voor de verwachte budgettaire voordelen 2016 binnen de begroting Sociaal Domein (€ 987.200) en de nagekomen voordelen over 2015 (€ 488.200) ook te betrekken bij deze stelpost. Door het aanwenden van de voordelen onder 5.1 en 5.2 kan de stelpost volledig worden gerealiseerd:

Aanwenden voordelen Sociaal Domein		
a.	Incidentele voordelen 2015 (zie 5a.)	488.200
b.	voordeel prognose 2016 'SD breed'" (zie 5b.)	1.260.300
Totaal voordeel Sociaal Domein		1.748.500
Aanwenden voordeel		
c.	Realiseren stelpost nader te nemen maatregelen	-927.000
	Sociaal Domein	
Restant		821.500

Als het gaat om de overschotten Sociaal Domein 2015 die bij veel gemeenten zijn ontstaan heeft de minister eerder aangegeven dat gemeenten voorzichtig moeten zijn met het te snel bijstellen van het beleid. We zien dat er nog veel ontwikkelingen zijn (o.a. opzetten lokale dagbesteding) die nog kunnen leiden tot een aanvullend beslag op de middelen. Daarnaast is er vanuit de regionaal opgezette zorgadministratie nog altijd geen goed inzicht te geven in de daadwerkelijke besteding van de zorgbudgetten 2016. Wij stellen u dan ook voor het resterende budget van € 821.500 dit bedrag beschikbaar te houden binnen het Sociaal Domein en daarvoor een dotatie te doen in de reserve Sociaal Domein.

Structurele effecten

De in de prognose 2016 doorgevoerde bijstellingen zullen voor 2017 en verder deels ook een structureel karakter hebben. Deze effecten zijn op dit moment echter nog niet goed te overzien. Voor de jaren 2017 -2019 bedraagt de te realiseren stelpost nog circa € 180.000 en vanaf 2020 loopt deze weer op tot € 375.000 structureel. Bij de voorjaarsnota 2017 zullen wij, mede aan de hand van de rekeningcijfers 2016, bezien in hoeverre deze stelpost verder kan worden gerealiseerd.

5c. Overige Sociaal Domein

Loon- en prijsstijgingen

Bij de meicirculaire is de IU Sociaal Domein verhoogd als gevolg van doorgevoerde loon- en prijsstijgingen. Voor 2016 gaat het om bijstellingen op de volgende onderdelen:

WMO, nieuwe taken	€ 46.500
Jeugd, nieuwe taken	€ 53.600
WMO, Huishoudelijke Hulp	€ 23.500
Totaal 2016	€ 123.600

Voorgesteld wordt deze budgetten voor 2016 functioneel te ramen. De gevolgen voor 2017 en verder zijn al in de begroting verwerkt.

Budget WMO, Huishoudelijke Hulp

Bij de septembercirculaire zijn de parameters van het objectieve verdeelmodel oud- WMO geactualiseerd. Als gevolg daarvan neemt de IU Sociaal Domein voor 2016 toe met € 8.200 en daalt deze vanaf 2017 met € 31.100. Deze bijstelling wordt functioneel in de begroting geraamd (zie ook onderdeel Algemene uitkering).

Startstreepmutaties

De startstreepmutaties die bij de septembercirculaire zijn doorgevoerd worden budgettair neutraal in de begroting verwerkt. Dat betekent dat de beschikbare zorgbudgetten voor 2017 en verder voor Jeugd en Wmo met eenzelfde bedrag worden verlaagd. (zie ook Algemene dekkingsmiddelen, onderdeel Algemene Uitkering).

Omvorming Fysiek portaal

Bij het Coalitie Uitvoeringsprogramma (CUP), is incidenteel een budget van € 85.000 beschikbaar gesteld voor de omvorming van Larikslaan2 en Welzijn Leusden tot 1 geïntegreerd fysiek portaal.

Inmiddels is de omvorming gerealiseerd, waarbij de verwachte opstart- en frictiekosten beperkt zijn gebleven. De stelpost kan vervallen.

Ad. 6 Doelgroepenvervoer

Het doelgroepenvervoer wordt in 2017 opnieuw aanbesteed. Voor de benodigde voorbereidingen is een regionaal projectleider aangesteld voor de duur van 2 jaar (juli 2016 t/m juni 2018). Het aandeel van Leusden in de kosten bedraagt naar rato van het aantal inwoners € 19.000. Daarnaast is voorgesteld om het voorgestane "kantelingsbeleid", verder uit te werken waarvoor een incidenteel aanvullend budget van € 10.000 nodig is. De bijdrage 2015 van de provincie voor de organisatie van het Collectief Afhankelijk Vervoer (de Regiotaxi) ligt € 9.000 hoger dan geraamd. Voorgesteld wordt het resterende saldo van € 20.000 te dekken uit de reserve Sociaal Domein (zie ook collegebesluit 270076).

Opzetten lokaal vervoersinitiatief

Begin december wordt, op basis van de nieuwe concessie openbaar vervoer, buslijn 77 opgeheven. Samen met de Stichting Maatschappelijke Begeleiding Leusden (SMBL) is onderzocht of, en zo ja waar, er mogelijk vervoersproblemen zouden ontstaan voor ouderen en kwetsbare inwoners, die nu gebruik maken deze lijn. Gebleken is dat een aantal kwetsbare inwoners niet in staat is om zelf de consequenties van het wegvallen van deze buslijn op te opvangen. Voorgesteld is LL2 opdracht te geven tot het nader ontwikkelen van een lokaal laagdrempelig vervoersinitiatief, dat een oplossing voor deze doelgroep kan bieden. De incidentele kosten bedragen € 15.000 en kunnen worden gedekt vanuit de reserve Sociaal Domein (zie collegebesluit 275114).

Ad. 7 Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom

De gemeente ontvangt uit de decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom extra middelen ter compensatie voor de kosten van participatie en integratie van vluchtelingen. Per gehuisveste statushouder bedraagt de bijdrage € 4.430. Uitgaande van de taakstelling (in 2016: 75 statushouders) bedragen de extra inkomsten in 2016 € 332.250. In onze begroting is deels al rekening gehouden met extra kosten door bijvoorbeeld hogere inrichtingskosten bijzondere bijstand, hogere bijstandslasten en daarmee hogere uitvoeringskosten en hogere kosten voor het leerlingenvervoer te rammen. Het gaat dan om een bedrag van circa € 70.000. Daarnaast worden in deze najaarsnota de hiervoor genoemde kostenposten naar boven bijgesteld met (in totaal) een bedrag van € 94.250.

Na aftrek van de hogere kosten in 2016, van in totaal € 164.250, resteert een bedrag van € 168.000. Wij stellen voor dit resterende bedrag te storten in de algemene reserve met aangewezen bestemming totdat in 2017 duidelijk wordt hoe deze extra middelen ingezet worden ten behoeve van participatie en integratie van vluchtelingen.

Samengevat:

Extra inkomsten: Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom	€ 332.250
Extra uitgaven:	
- al verwerkt in begroting (incl. voorjaarsnota)	€ 70.000
- mutaties Najaarsnota: bijstand, bijz.bijstand, uitv.kosten soc.zaken	€ 94.250
	€ 164.250
Reservering restant middelen ter compensatie kosten asielzoekers	€ 168.000

Voor het jaar 2017 is in de begroting 2017 rekening gehouden met een extra bijdrage van € 440.000 en bijbehorende, extra uitgaven van € 350.000. Dit wordt naar beneden bijgesteld met een bedrag van € 187.500. Bij het opstellen van de begroting 2017 werd nog uitgegaan van een bedrag van € 5.500 per statushouder en een hoger aantal statushouders qua taakstelling. Omdat ook de uitgaven met dit bedrag worden bijgesteld heeft dit geen budgettaire gevolgen voor het jaar 2017.

Ad. 8 Peuterspeelzaalwerk

Het kabinet stelt via een ingroeipad € 60 miljoen beschikbaar aan gemeenten voor het uitbreiden van het voorschoolse aanbod voor peuters waarvan de ouders geen kinderopvangtoeslagrecht hebben. Het einddoel is dat alle peuters naar een voorschoolse voorziening kunnen gaan. Wij werken aan een nieuwe beleidsnotitie voor de inzet van deze extra middelen die vanaf 2017 in de begroting zijn verwerkt. In 2016 ontvangt de gemeente hiertoe via de algemene uitkering een bedrag van € 14.400. Bij de najaarsnota 2015 werd nog gedacht dat deze extra uitkering € 25.200 zou zijn, welke voor 2016 beschikbaar is gesteld als extra subsidie aan Stichting Peuterspeelwerk Leusden (SPL). Hierdoor ontstaat in 2016 een tekort van € 10.800. Wij stellen u voor dit tekort incidenteel bij te rammen.

Ad. 9. Garantstelling sportzaal Antares

WSL doet beroep op garantstelling voor laatste termijn 2015 ad € 7.500. Voor de periode 1-7-2015 tot moment van overname van de sportzaal door de gemeente (naar verwachting medio 2017) zullen nog nadere afspraken tussen WSL en gemeente worden gemaakt.

Resultaatbestemming Domein Samenleving:

	2016	2017	2018	2019	2020
Toevoeging aan reserves:					
- Ad. 3 Onderbesteding 2016 begroting Sociaal Domein, Bijdrage aan reserve Sociaal Domein	821,5	-	-	-	-
- Ad. 7 Restant middelen decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom, bijdrage aan alg.reserve met aangewezen bestemming	168,0	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves:					
- Ad. 1 Kapitaallasten IKC – MKC Berkelwijk, bijdrage van reserve onderwijshuisvesting	-	-	-	-	-10,5
- Ad. 4 projectleider regionale aanbesteding doelgroepen, vervoer opzetten lokaal vervoersinitiatief, Bijdrage van reserve Sociaal Domein.	-20,8	-9,5	-4,8	-	-
- Ad. 5 Garantstelling sportzaal Antares, bijdrage van reserve Sociaal Domein	-7,5	-	-	-	-

Domein Ruimte

CUP 9.1/9.2

Programma: Domein Ruimte	
Programmaonderdeel: Ruimte en wonen	
Prestatieveld: Structuurvisie en actualiseren woonvisie	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<p>1. Voldoende en kwalitatief goede woningen voor alle doelgroepen. Mensen die in de problemen komen zijn sneller geholpen; er is voldoende differentiatie in sociale huurwoningen en er is inzet op het verduurzamen van de woningvoorraad.</p> <p>2. Een ruimtelijke opbouw en structuur van Leusden die het mogelijk maakt in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en behoeften en die behoud van bestaande waarde borgt.</p>	<p>1.1. Inzet op het afronden van projecten als Groot Agteveld, De Biezenkamp, Valleipark, Nieuw Princenhof.</p> <p>1.2 Medewerking verlenen aan projecten die een aanvulling zijn op het bestaande woningbouwprogramma.</p> <p>1.3 Met WSL afspraken maken over het verbeteren van de duurzaamheid van haar woningen.</p> <p>1.4 Eigenaren op het belang wijzen van verduurzaming van de woning. Advisering hierover is aan marktpartijen.</p> <p>2.1 Opstellen van de structuurvisie met een kenschets van de kernkwaliteiten en de wenselijke en mogelijke ontwikkelingen.</p>
Stand van zaken najaarsnota:	
<p>De gemeenteraad heeft in juni de Woonvisie 2016-2025 geamendeerd vastgesteld. Op basis van de visie vinden met WSL en "Huurders Leusden voor elkaar" gesprekken plaats over prestatieafspraken. Een onderdeel van deze afspraken is duurzaamheid.</p> <p>De projecten Groot Agteveld, De Biezenkamp en Valleipark worden gerealiseerd. Het project Nieuw Princenhof is opgeleverd.</p> <p>Het interactieve proces voor het opstellen van de structuurvisie verkeert in fase 2 "het zoeken van mogelijke oplossingen voor de verzamelde vraagstukken uit fase 1". Eind juni vond hiervoor een gebiedsconferentie plaats, voor het buiten- en stedelijk gebied.</p> <p>De internetconsultatie om zoveel mogelijk Leusdenaren en organisaties te betrekken vormt een volgende stap in fase 2. Deze stap wordt nu echter nog niet genomen. Bij de behandeling van de Woonvisie is besloten dat over de vraag of en in welke mate Leusden na 2025 nog woningen wil realiseren om een vitale en krachtige gemeente te blijven deze raadsperiode een Brede Maatschappelijke Discussie wordt gevoerd. Een plan van aanpak hiervoor wordt voorbereid. De uitkomst van deze discussie vormt mede inhoud van de structuurvisie. Het afronden en bestuurlijk vaststellen van de structuurvisie schuift hierdoor echter wel op naar 2017.</p> <p>De Samenleving Voorop kleurt de aanpak voor visieontwikkeling in. Uitnodigingsplanologie en anticiperen op de nieuwe Omgevingswet (treedt mogelijk in 2019 in werking) worden in de visieontwikkeling betrokken.</p>	

CUP 9.3/9.4

Programma: Domein Ruimte	
Programmaonderdeel: Ruimte en wonen	
Prestatieveld: Toegankelijkheid woningen starters, afspraken WSL	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?

Voldoende betaalbare woningen voor de aandachtsgroepen van beleid, te weten starters, ouderen, alleenstaanden en mensen met een laag inkomen.	We maken prestatieafspraken met de WSL over de minimale kernvoorraad sociale huurwoningen. Onderdeel hiervan zijn afspraken over nieuwbouw, verkoop, huur- en toewijzingsbeleid. Vanwege de toenemende vraag naar huurwoningen maken we met WSL ook afspraken over het realiseren en/of exploiteren van tijdelijke huisvesting.
Stand van zaken najaarsnota:	
Op basis van de Woonvisie 2016-2025 spreken we met WSL en "Huurders Leusden voor elkaar" over prestatieafspraken. Deze gaan met name over de beschikbaarheid van voldoende sociale woningen, de betaalbaarheid hiervan en duurzaamheid. In verband hiermee maken we afspraken over de realisatie van 300 sociale huurwoningen tot 2025, waarvan 150 versneld tot 2020, en het verkoop- en huurbeleid. De gemeenteraad heeft in een motie gevraagd om inzicht in de mogelijkheden de wachttijden voor een sociale huurwoning te verkorten. Dit onderzoek doen we samen met WSL en is in maart 2017 afgerond. Op basis hiervan kunnen keuzes worden gemaakt voor in te zetten instrumenten, waaronder mogelijk tijdelijke huisvesting.	

CUP 9.7

Programma: Domein Ruimte	
Programmaonderdeel: Ruimte en wonen	
Prestatieveld: Impuls winkelcentrum De Hamershof	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Een toekomstbestendig en vitaal "Hart van Leusden".	<ol style="list-style-type: none"> 1. De gemeente faciliteert een klankbordgroep met een vertegenwoordiging van de belangrijkste belanghebbenden. In deze klankbordgroep delen we informatie over plannen met betrekking tot de verbetering van "de Hamershof". 2. In samenspraak met onder andere de stakeholders maken we een plan voor de herinrichting van de openbare ruimte.
Stand van zaken najaarsnota:	
<p>In 2013 is in overleg met betrokkenen en geïnteresseerden een conceptontwikkelingsvisie opgesteld. Om diverse redenen is de visie niet door partijen vastgesteld. In en om "De Hamershof" vinden echter wel verschillende ontwikkelingen plaats en staan er ook nog diverse op stapel. Door het ontbreken van een gedeelde visie is er te weinig samenhang tussen deze plannen. Omdat afstemming en een gedeelde visie noodzakelijk zijn hebben wij, in overleg met de stakeholders, het programmamanagement op ons genomen. In een bijeenkomst op 29 september jl. bent u hierover bijgepraat.</p> <p>Belangrijk onderdeel voor het formuleren van een gebiedsvisie en de uitvoering van de plannen is draagvlak. Om draagvlak voor de renovatie van "De Hamershof" te peilen is winkelend publiek hierover geënquêteerd.</p> <p>Bezoekers zijn tevens geïnterviewd over parkeerdruk en het eventueel invoeren van een blauwe zone.</p> <p>Op basis van de input uit gesprekken met de verschillende stakeholders is een conceptinrichtingsplan voor de openbare ruimte opgesteld. Aan de verdere uitwerking wordt gewerkt. Als onderdeel van de plannen voor herinrichting zijn ideeën uitgewerkt voor de verkeersafwikkeling in "De Hamershof". Achtergrond hiervoor is met name de wens van de gemeenteraad om het gebied voor het Huis van Leusden ter plaatse van 't Erf autovrij / autoluw te maken. Hiervoor zijn in de bijeenkomst van 29 september alternatieven aan u voorgelegd.</p>	

Programma: Domein Ruimte	
Programmaonderdeel: Ruimte en Wonen	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Een Welstandstoets die transparant en meer op lokale waarden gestoeld is en die het in de Welstandsnota geformuleerde beleid voldoende borgt.	In 2016 starten we met een nieuwe vorm van Welstandstoetsing en gaan ervaring opdoen of deze voldoende tegemoet komt aan de gestelde doelen.
Stand van zaken najaarsnota:	
<p>We hebben een tussentijdse evaluatie van de werkwijze adviesteam Ruimtelijke Kwaliteit uitgevoerd.</p> <p>Hieruit blijkt, dat circa 60% van de aanvragen met betrekking tot bouwen en ruimtelijke kwaliteit (welstand) ambtelijke is afgedaan (Kan-bepaling). De overige 40% is afgedaan door het basisteam met in wisselende samenstelling aanvulling vanuit, dan wel het volledige adviesteam. Een groot deel van deze aanvragen betreft projecten zoals Biezenkamp, Groot Agteveld, Valleipark, Huis van Leusden etc. Onderwerpen die het voltallige adviesteam heeft behandeld zijn o.a. de Liniedijk, 't Waschwater, Hamersveldseweg 120 en 128, Kamp Amersfoort en Horsterweg 21.</p> <p>Ervaringen van het team.</p> <p>Het team ervaart de werkwijze als positief: er komt een gezamenlijk advies tot stand, de samenwerking is voldoende gevarieerd en het samenwerken wordt positief ervaren. Er wordt sneller geschakeld en meer opdrachtgever-gericht gewerkt. Er is wel een gevoel dat de welstandskant in het team meer op de voorgrond treedt dan het aspect monumenten. Verder wordt door sommigen het beleidsmatig na- en meedenken over het monumentenbeleid gemist. Dit heeft te maken met het feit dat er geen bestemmings- of wijzigingsplannen aan de gemeente zijn aangeboden.</p> <p>De verslaglegging van de vergaderingen verdient aanbeveling. Op dit moment is er een tussenoplossing bedacht. Bij het inrichting van het definitieve team zullen hierover nadere afspraken gemaakt worden.</p>	

CUP 4.3

Programma: Domein Ruimte	
Programmaonderdeel: Verkeer en Vervoer	
Prestatieveld: Opstellen fietsplan en verbeteren verkeersveiligheid fietsroutes	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Het gebruik van de fiets verhogen, met name bij binnengemeentelijke verplaatsingen, en de ongevallenkans verminderen.	Het opstellen van een fietsplan. Samen met de (toekomstige) gebruikers willen we aan de slag om de fietsinfrastructuur toekomstvast te
Stand van zaken najaarsnota:	
Het opstellen van het fietsplan wordt nog dit kalenderjaar opgestart.	

Programma: Domein Ruimte	
Programmaonderdeel: Verkeer en Vervoer	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<ol style="list-style-type: none"> 1. Verbeteren van de leefbaarheid en de verkeersveiligheid in het buitengebied aan de oostkant van Leusden en in de kern Achterveld. 2. Verbetering veiligheid Heiligenbergerweg. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Actief participeren in de voorbereiding van maatregelen om de doorstroming op het hoofdwegennet te verbeteren met het oogmerk de bereikbaarheid van de Leusdense voorzieningen te borgen. 1.2 Uitvoering geven aan het verkeersplan Achterveld. 2.1 Snelheid remmende maatregelen treffen ter hoogte van de aansluiting Lockhorsterweg- Burg. De Beaufortweg. Mede om
Stand van zaken najaarsnota:	

1. De 1e fase van het verkeersplan Achterveld is bijna afgerond. Deze fase heeft betrekking op het gedeelte tussen de Barneveldsebeek en de kern van Achterveld. Door een denktank zijn wensen geformuleerd die zijn vertaald in concrete inrichtingsschetsen. De belangrijkste ingrediënten hiervan zijn de aanleg van een verbreed betonnen fietspad en het verlagen van de maximumsnelheid naar 60 km per uur. De snelheidsverlaging is mede nodig om bromfietzers op verantwoorde wijze van het fietspad naar de hoofdrijbaan te sturen.
2. De Heiligenbergerweg is ter hoogte van de Lockhorsterweg/Burgemeester De Beaufortweg voorzien van een snelheidsremmend plateau.

CUP 7.1

Programma: Domein Ruimte	
Programmaonderdeel: Economie	
Prestatieveld: Minder regels voor ondernemers	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Verminderen van de regeldruk voor ondernemers die zich in Leusden willen vestigen en voor ondernemers die al in Leusden gevestigd zijn. Dit moet bijdragen aan het versterken van de werkgelegenheidspositie en	We gaan de aanbevelingen uitvoeren uit de onderzoeken "benchmark gemeentelijk ondernemingsklimaat", "lokale regeldruk door MKB Nederland" en verdere aanbevelingen uit het onderzoek voor het verkrijgen van het Bewijs van Goede Dienst, dat in
Stand van zaken najaarsnota:	
Uit het onderzoek is gebleken dat ondernemers tevreden zijn. De onderzoeksresultaten leiden niet tot een nieuwe uitvoeringsagenda. Een nieuwe klanttevredenheidsmeting in 2017 kan aanleiding zijn voor nieuwe maatregelen.	

CUP 7.2

Programma: Domein Ruimte	
Programmaonderdeel: Economie	
Prestatieveld: Samenwerking bedrijfscontactfunctionarissen in de regio	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
1. Een sterkere regionale economie door samenwerking in de regio Amersfoort. Leusden streeft naar een positief migratiesaldo (meer inkomende dan vertrekkende bedrijven die minimaal 1 werknemer in dienst hebben) en het minimaal op peil houden van de banenindex van Leusden op 74%. Dat betekent dat er voor 74% van de inwoners van Leusden een baan beschikbaar is binnen de gemeentegrenzen. Leusden is in trek als vestigingsplaats voor ondernemers.	<p>1.1 De regiogemeenten hebben een nieuwe regionale agenda opgesteld voor de economische samenwerking 2014-2018. Deze agenda omvat 4 speerpunten voor regionale samenwerking: duurzame werklocaties, dienstverlening / accountmanagement / profilering, strategische allianties en onderwijs & arbeidsmarkt. Deze speerpunten worden aan de hand van concrete projecten nader uitgewerkt.</p> <p>1.2 Voor Leusden is het zich profileren als goede vestigingsplaats voor bedrijven van belang. Om onze werklocaties vitaal te houden, zetten we in op promotie / acquisitie, hetzij regionaal hetzij via concrete lokale initiatieven en maatregelen.</p> <p>1.3 We zetten in op verdere samenwerking tussen ondernemers onderling, tussen ondernemers, overheden en kennisinstellingen en tussen overheden onderling. De samenwerking tussen de gemeenten van de Regio Amersfoort wordt</p>
Stand van zaken najaarsnota:	
1.1 Leusden werkt aan duurzame werklocaties (CUP 7.4). Op Princenhof en Ruige Veld / Speelkamp wordt samen met de provincie Utrecht gewerkt aan het bieden van transformatiekansen aan	

verouderde kantoorpanden. Een provinciaal onderzoek naar de behoefte aan bedrijventerreinen laat zien dat er ruimte is voor de ontwikkeling van nieuwe bedrijvenlocaties. Dat biedt perspectief voor Leusden op Buitenplaats, Plantage en Larikslaan. Deze ontwikkeling is afgestemd met en heeft de instemming van de gemeenten in de regio Amersfoort.

1.2 Accountmanagement is nader uitgewerkt in een heldere strategie. De focus ligt met name op de grote werkgevers, de ICT sector, snel groeiende bedrijven (new kids) en bedrijven die vanuit communicatief oogpunt kunnen bijdragen aan de naambekendheid van Leusden. Deze bedrijven worden actief bezocht.

Acquisitie is een regionale aangelegenheid. De komende maanden wordt nagegaan in hoeverre Leusden kan aanhaken op Amersfoort (qua activiteiten en profiel).

Een agenda voor de samenwerking "onderwijs – arbeidsmarkt" wordt de komende periode opgesteld.

1.3 De samenwerking tussen ondernemers, onderwijsinstellingen en gemeenten is versterkt aan de hand van het project "Zomerondernemer". Scholieren en studenten zijn daarbij gestimuleerd om in de zomermaanden een eigen bedrijfje te starten.

CUP 7.3

Programma: Domein Ruimte	
Programmaonderdeel: Economie	
Prestatieveld: Digitaal loket ondernemers	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Bedrijven kunnen in 2017 al hun zaken met overheidsorganisaties digitaal afhandelen.	In 2015 is het ondernemingsdossier geïntroduceerd. In 2016 wordt dit dossier verrijkt om de digitale dienstverlening verder te verbeteren. Daarnaast stimuleren we, samen met betrokken stakeholders, andere ondernemers om aan te haken en het
Stand van zaken najaarsnota:	
In 2017 moeten ondernemers al hun zaken met de overheid digitaal kunnen regelen via www.MijnOverheidVoorBedrijven.nl . In de ontwikkeling hiervan wordt het ondernemingsdossier verder geïntegreerd.	

CUP 7.4

Programma: Domein Ruimte	
Programmaonderdeel: Economie	
Prestatieveld: Investeren in kansrijke bedrijventerreinen; visie werklocaties (7.4) (incl. 9.6 onderzoek woningbouw op bedrijventerreinen)	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
1. We zetten in op blijvend vitale en goed functionerende bedrijventerreinen en kantorenlocaties, die aansluiten op de behoeften van de (veranderende) markt en ruimte bieden aan nieuwe ontwikkelingen.	1.1 Opstellen van nieuwe bestemmingsplannen voor de Buitenplaats, Plantage en Princenhof (op basis van de Visie Werklocaties Leusden 2030). 1.2 Ruimte bieden voor transformatie van verouderde kantoren op Princenhof, Ruige Veld / Speelkamp in samenwerking met provincie Utrecht, vastgoedeigenaren en ondernemers. 1.3 De kantoorfunctie van de Horst versterken
Stand van zaken najaarsnota:	
1.1 Voor het voormalig azc-terrein e.o. aan de Larikslaan is een stedenbouwkundig plan vastgesteld. Binnenkort wordt een bestemmingsplan opgesteld en worden de bedrijfskavels in verkoop gebracht. Voor "De Buitenplaats" wordt onderzocht of een invulling in de vorm van leisure dan wel een bedrijventerreinfunctie mogelijk is.. Medio 2017 vervalt hier definitief de bestemming "kantoor" als gevolg van een inpassingsplan van de provincie. Met de ontwikkelaar van "De Plantage" vinden	

<p>gesprekken plaats over een mogelijke andere invulling van dit terrein. .</p> <p>1.2 Voor Princenhof en Ruige Veld/Speelkamp is een kanskaart opgesteld waarin de functionele en ruimtelijke kansen voor transformatie van verouderde bedrijfspanden (kantoren) staan beschreven. Hierover wordt binnenkort een besluit genomen. Er spelen op dit moment meerdere concrete initiatieven voor transformatie naar woningen. Voor het gebied zal geen nieuw bestemmingsplan worden opgesteld om zoveel mogelijk ruimte voor initiatieven open te houden. De kanskaart is afgestemd op de (concept) Woonvisie.</p> <p>1.3 Voor De Horst is een activatietraject gestart. Samen met eigenaren/gebruikers en ondersteund door de provincie is een actieprogramma opgezet om de aantrekkelijkheid van De Horst als vitale kantoorlocatie te borgen en te vergroten. Het traject is in september van start gegaan en loopt door tot de zomer van 2017. De werkagenda's op de terreinen de Fliert, Paardenmaat en Ambachtsweg zijn afgerond. In het voorjaar van 2017 worden nieuwe bijeenkomsten voor deze terreinen georganiseerd, om na te gaan of er punten ter verbetering zijn.</p>
--

CUP 7.6

Programma: Domein Ruimte	
Programmaonderdeel: Economie	
Prestatieveld: Vestigingsbeleid detailhandel	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
We willen de vitaliteit in de Hamershof, de Nieuwe Biezenkamp, Tabaksteeg en de detailhandelsstructuur in Achterveld instandhouden en waar nodig en mogelijk verbeteren. Daarnaast is er ruimte voor nieuwe bedrijfspanden in de detailhandel, om de economische vitaliteit van Leusden te versterken.	Ruimte bieden door flexibiliteit in regelgeving (regels, bestemmingsplannen, procedures) en door het actief stimuleren van deze bedrijvigheid door o.a. samenwerking, communicatie, faciliteren van netwerken.
Stand van zaken najaarsnota:	
Met winkeliers en horecaondernemers wordt afgetast in hoeverre mengvormen van detailhandel en horeca mogelijk en wenselijk zijn. Dit wordt eind 2016 afgerond. De provincie Utrecht gaat zeer terughoudend om met nieuwe vestigingsmogelijkheden voor detailhandel. Daarover doet zij in de PRS, die eind 2016 wordt vastgesteld, beperkende uitspraken. Dat houdt in dat detailhandel in de periferie in Leusden nauwelijks mogelijk gemaakt kan worden. De provincie Utrecht start een retail platform, waarbij marktpartijen en overheden in gesprek gaan over het vormgeven van de toekomst van detailhandel.	

CUP 9.5

Programma: Domein Ruimte	
Programmaonderdeel: Buitengebied	
Prestatieveld: Groene inrichting Langesteeggebied	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
1. Behoud van de cultuurhistorisch waardevolle zichtlijnen en de openheid van het Langesteeggebied. Een groene versterking moet passen binnen het kenmerkende open landschap van het Langesteeggebied.	1. Uitvoeren van een onderzoek samen met externe partijen naar de financieringsmogelijkheden en ambities voor een groen/blauwe versterking. Mogelijk leidt dit tot aanpassing van het convenant voor de Groene Agenda. 1.2 De daadwerkelijke realisatie van de groene versterking is afhankelijk van initiatieven vanuit grondeigenaren en andere betrokken externe partijen. Wij vervullen hierbij een stimulerende en ondersteunende rol. De planning van
Stand van zaken najaarsnota:	
Het onderzoek naar de mogelijkheden om de groen/blauwe versterking tot stand te brengen loopt nog.	

CUP 9.9

Programma: Domein Ruimte	
Programmaonderdeel: Buitengebied	
Prestatieveld: (Ontwikkel)bestemmingsplan buitengebied	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Een vitaal buitengebied, met ruimte en economisch perspectief voor de landbouw, ontwikkelingskansen voor natuur en landschap en recreatief medegebruik en ontwikkelingskansen voor initiatieven die bijdragen aan een	Voortzetten van het interactieve proces dat in 2015 is gestart voor een samenhangende visie buitengebied. De visie wordt in de tweede helft van 2016 ter vaststelling aan de raad aangeboden. Dit vormt de basis voor de vertaling in
Stand van zaken najaarsnota:	
<p>Het interactieve proces van de totstandkoming van de visie voor het buitengebied verkeert in fase 2 "het zoeken van mogelijke oplossingen voor de verzamelde vraagstukken uit fase 1". Eind juni vond hiervoor een gebiedsconferentie plaats, voor het buiten- en stedelijk gebied. De internetconsultatie om zoveel mogelijk Leusdenaren en organisaties te betrekken vormt een volgende stap in fase 2. De Samenleving Voorop kleurt de aanpak voor visieontwikkeling in. Uitnodigingsplanologie en anticiperen op de nieuwe Omgevingswet (treedt mogelijk in 2019 in werking) worden in de visieontwikkeling betrokken.</p> <p>Bij de behandeling van de Woonvisie is besloten dat over de vraag of en in welke mate Leusden na 2025 nog woningen wil realiseren om een vitale en krachtige gemeente te blijven deze raadsperiode een Brede Maatschappelijke Discussie wordt gevoerd. Een plan van aanpak hiervoor wordt voorbereid. Het afronden en bestuurlijk vaststellen van de visie schuift hierdoor echter wel op naar 2017.</p>	

CUP 9.10

Programma: Domein Ruimte	
Programmaonderdeel: Buitengebied	
Prestatieveld: Breedband netwerken in het buitengebied	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Versterken van de economische structuur van het buitengebied door het voor bewoners en bedrijven mogelijk te maken eind 2017 aan te kunnen sluiten op snelle breedbandverbindingen en/of draadloos over veel sneller dataverkeer te beschikken.	Wij hebben gebiedscoöperatie O-gen gevraagd de krachten in het buitengebied te bundelen om zo een aantrekkelijker partij te worden voor de kabelbedrijven en tot business cases te komen. Wij faciliteren dit voorbereidingstraject (kosten inzet
Stand van zaken najaarsnota:	
<p>In de afgelopen maanden zijn gesprekken gevoerd met potentiële aanbieders van glasvezel in het buitengebied. Daar zijn drie mogelijke aanbieders uit voortgekomen; twee daarvan hebben concrete plannen van aanpak en geven (deels) inzicht in de voorwaarden voor de aanleg. De derde is nog wat minder concreet, maar biedt naar verwachting wel een interessanter pakket.</p> <p>College en raad hebben een besluit genomen op welke zaken men ruimte wil bieden om tot aanleg van breedband te komen.</p> <p>Daarnaast is de provincie gestart met een Intentieverklaring, waarmee ze gemeenten met elkaar wil verbinden en geld beschikbaar wil stellen om de haalbaarheid van breedband te vergroten. Leusden heeft de Intentieverklaring ondertekend.</p> <p>Wij zijn ook met O-gen in gesprek die zich ook inspant om in samenwerking met gemeenten aan vraagbundeling te doen en aanbieders te interesseren. Zoals het er nu echter naar uitziet, zijn er andere mogelijkheden in de markt om sneller breedband in het buitengebied aangelegd te krijgen</p>	

Programma: Domein Ruimte	
Programmaonderdeel: Buitengebied	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<p>1. Optimaal samengaan van de versterking van de landbouwstructuur, natuurontwikkeling, bevorderen van recreatie en recreatief economische ontwikkeling in grotere gebieden.</p> <p>2. Een duurzaam economisch perspectief voor de Leusdense landbouw.</p> <p>3. Behoud en versterking van natuur- en milieuwaarden en landschapsontwikkeling</p>	<p>1.1 Voortzetten uitvoering gebiedsgerichte aanpak bijvoorbeeld voor convenant De Boom, door beperkt aantal resterende maatregelen voor convenant Den-Treek Henschoten (is al veel uitgevoerd), voor de Groene Agenda Centraal Buitengebied (enkele initiatieven zijn/komen in uitvoeringsfase) en voor de natuurzone bij de Modderbeek. Voor uitvoering convenant De Boom wordt een voorstel gedaan over de concrete plek voor extrawoningen (om de groene doelen financieel mogelijk te maken).</p> <p>2.1 Via maatwerk ruimte bieden voor bedrijfsontwikkeling landbouw (voortzetten Kansen voor Boeren-aanpak).</p> <p>2.2 Stimuleren/ondersteunen aanhalen band tussen stad en platteland, o.a. via Leader Utrecht Oost.</p> <p>2.3 Vernieuwd RO-beleid voor Vrijkomende Agrarische Bebouwing (als onderdeel nieuwe visie buitengebied).</p> <p>3.1 Uitvoering projecten Grebbelinie Boven Water. Afronden van Project "Grebbelinie Leusden-Noord".</p> <p>3.2 Uitvoeren en evalueren uitvoering Landschapsontwikkelingsplan op</p>
Stand van zaken najaarsnota:	
<p>1.1 De gebiedsgerichte aanpak wordt voortgezet. Voor de uitvoering van het convenant De Boom is een voorstel voor het saneren van de intensieve veehouderij (vleesvarkens) in de maak. Deze sanering moet samengaan met een versterking van de grondgebonden tak (melkrundveehouderij) van de betreffende zes bedrijven. Voor de financiering van groene doelen (sanering intensieve veehouderij, sloop stallen, natuurontwikkeling) mogen extra woningen worden gebouwd. Hiervoor wordt nog een concrete plek gezocht. Daarnaast vindt onderzoek plaats naar het plaatsen van zonnepanelen op daken en zijn de voorbereidingen gestart voor een wandelverbinding tussen de zuidzijde van Achterveld en de Asschatterkeerkade (langs natuurmonument Groot Zandbrink). De uitvoering van convenant Den Treek verkeert in een vergevorderd stadium; de intensieve veehouderij (varkens) is gesaneerd, de grondgebonden melkrundveehouderij versterkt en tientallen hectare nieuwe natuur zijn gerealiseerd. De laatste fase van omzetting van landbouwgrond in nieuwe natuur wordt uitgevoerd. De bestemmingsplanprocedures voor twee extra woningen worden voorbereid (via het convenant overeengekomen om de groene doelen financieel mogelijk te maken). Een plan voor landschapsversterking van de landgoederenzone tussen de sportvelden en landgoed Lockhorst/het Lockhorsterbos is gemaakt en wacht op uitvoering. De aanpak voor knooppunt Hoevelaken beoogt (in lijn met de Groene Agenda) een wandelverbinding langs de Heiligenbergerbeek onder de A28 door tot stand te brengen, dit om Leusden en Amersfoort met elkaar te verbinden. De realisatie van het nieuw landgoed Groot Schutterhoef is gestart met de uitvoering van natuur- en landschapsmaatregelen (o.a. kinderen hebben op boomplantdag groen aangeplant) en de uitbreiding van Philadelphia.</p>	

Het bestemmingsplan voor de natuurzone Modderbeek is vastgesteld en de realisatie van de natuurzone nadert zijn afronding. In de natuurzone aan de zuidzijde van Achterveld wordt een klompenpad aangelegd.

- 2.1 Het maatwerk voor bedrijfsontwikkeling van de landbouw wordt voortgezet.
- 2.2 Voor het stimuleren/ondersteunen van de band tussen de stad en het platteland is de gemeente Leusden actief betrokken bij het Leader-initiatief voor Utrecht Oost/Vallei. Leader is een Europees programma voor plattelandsontwikkeling. Tot en met 2021 beziet de gemeente aan welke projecten zij gaat bijdragen (door inzet, bieden beleidsruimte, cofinanciering). Het betreft projecten voor de thema's: voedsel, educatie, recreatie, duurzame energie en sociale innovatie. Leader is van en voor het gebied (Samenleving Voorop), waarbij door het verbinden van initiatieven wordt ingezet op het bieden van voldoende economisch perspectief voor de thema's (zonder afhankelijk van subsidies te zijn). Elke Euro die de gemeente in Leader steekt kan een vijfvoud aan cofinanciering opleveren. In september was een startbijeenkomst met een oproep concrete projectvoorstellen in te dienen. Bij de aanbesteding van de verkoop van de gemeentewerf, is een criterium voor gunning het realiseren van een centrum voor duurzame maatschappelijke initiatieven. Dat biedt kansen voor functies die kunnen bijdragen aan de verbinding van stad en platteland. De omgevingsvisie zal dit thema ook behandelen.
- 2.3 Voldoet het huidige beleidsinstrumentarium om de mogelijk omvangrijke leegstand van agrarisch vastgoed in goede banen te leiden? Voor een antwoord op deze vraag is het onderwerp Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB) in regionaal verband opgepakt. Wethouder Overweg zit hiervoor in de stuurgroep. De regio heeft een pamflet voor de aanpak van VAB aan de provincies Utrecht en Gelderland overhandigd met als boodschap "het huidige instrumentarium vraagt om" verbetering/aanpassing". De stuurgroep werkt aan een uitvoeringsprogramma om de VAB-problematiek aan te pakken. VAB vormt ook een belangrijk onderwerp binnen de visieontwikkeling voor het buitengebied.
- 3.1 Het derde Grebbelinieproject is in uitvoering. Via het provinciaal fonds van de Grebbelinie boven water wordt de Liniedijk in Leusden Noord opgeknapt. De liniedijk tussen de Asschatterweg en de Mossel (bij de A28) wordt beter zichtbaar, beter beleefbaar, beter toegankelijk.
- 3.2. De uitvoeringsprogramma's van het Landschapsontwikkelingsprogramma worden momenteel geëvalueerd als opmaat naar een nieuw programma.

CUP 7.5

Programma: Domein Ruimte	
Programmaonderdeel: Recreatie en toerisme	
Prestatieveld: Wandel- en fietsgemeente	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?

<ol style="list-style-type: none"> 1. Leusden staat als wandel- en fietsgemeente op de kaart. 2. Op peil houden en versterken van de binding van en tussen ondernemers in deze sector. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prestatieafspraken maken met de sector met een focus op wandelen en fietsen. 2. Prestatieafspraken maken met de VVV over het organiseren van werkateliers om hiermee recreatie ondernemers en maatschappelijke organisaties te stimuleren tot kennisuitwisseling, samenwerking en het ontwikkelen van nieuwe initiatieven die een aanvulling zijn
Stand van zaken najaarsnota:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Naast de reguliere werkzaamheden heeft VVV Leusden zich in 2016 weer actief ingezet voor het promoten van Leusden als wandel en fiets gemeente. Zo is er een projectgroep actief om Leusden te laten nomineren als Wandelgemeente 2017. In het kader van meimaand-fietsmaand brengt de VVV altijd een nieuwe fietsroute in Leusden uit en promoot deze voor eigen inwoners, in de regio en daarbuiten. 2. Op 27 juni is er een netwerk-kennisbijeenkomst voor ondernemers georganiseerd door Stichting City Marketing, hierbij werd ingegaan op trends en werden ondernemers geïnformeerd over hoe zij door samenwerking zichzelf en Leusden beter op de kaart kunnen zetten. Op 16 maart was er een werkatelier georganiseerd door Stichting Toeristische Informatieverstrekking Amersfoort . Op het moment lopen de voorbereidingen voor het werkatelier in het najaar, deze zal de focus hebben 'Leusden wandelgemeente 2017'. 	

CUP 10.5

Programma: Domein Ruimte	
Programmaonderdeel: Recreatie en toerisme	
Prestatieveld: Opbrengst toeristenbelasting voor intensiveren toerisme	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Opleveren van een bondige rapportage die inzicht verschaft in de toeristenbelasting: het karakter de opbrengst, de uitgaven aan toeristische voorzieningen, de	Het onderzoek is in 2015 uitgevoerd. Op 24 september 2015 heeft de raad besloten dat de toeristenbelasting een algemene belasting blijft en geen doelbelasting wordt.
Stand van zaken najaarsnota:	
De bestuursopdracht is in 2015 afgerond. De financiële afwikkeling, te weten het schrappen van de taakstelling van € 4.500 die in de begroting vanaf 2016 voor de toerismesector was opgenomen, is conform het raadsbesluit van 24 september 2015 verwerkt.	

Programma: Domein Ruimte	
Programmaonderdeel: Recreatie en toerisme	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<ol style="list-style-type: none"> 1. Een toename van het gebruik van toeristisch recreatieve voorzieningen, inclusief zakelijk toeristische accommodaties met de bedoeling een economisch effect teweeg te brengen. 2. Een andere verantwoordelijkheid van de gemeente bij het beheer van en onderhoud van (boven)lokale recreatieve routes en gebieden. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prestatieafspraken maken met VVV en Stichting City Marketing Leusden over promotionele activiteiten, zoals het voortzetten van de campagne Locatie Amersfoort. Dit om het zakelijk toerisme, digitale promotie via een verbeterde website en social media te bevorderen. 2. Deelnemen aan het opheffingstraject van Recreatieschap Utrechtse Heuvelrug Vallei en Kromme Rijngebied. We nemen ook deel aan het deelproject om een oplossing te vinden voor het toekomstige beheer van routes en
Stand van zaken najaarsnota:	

1. VVV en Stichting City Marketing promoten via een grote diversiteit aan kanalen het recreatieve aanbod van Leusden. Zoals via de Recreatiekrant (bereik per kwartaal 30.000+), website Tijd voor Amersfoort (bereik wekelijks 10.000), facebookpagina Tijd voor Amersfoort (bereik wekelijks 300.000+) en regionale huis aan huis bladen (bereik wekelijks 100.000+)

Omdat we als gemeente bijdragen aan de promotiecampagne Locatie Amersfoort kunnen de Leusdense ondernemers gericht op de zakelijke markt gratis hieraan deelnemen.

2. We nemen deel aan het opheffingstraject van Recreatieschap Utrechtse Heuvelrug Vallei en Kromme Rijngebied. Hiermee sturen we aan op het zo beperkt mogelijk houden van de Leusdense bijdrage in de totale opheffingskosten. In een bestuurlijke bijeenkomst op 24 maart is gebleken dat een groot deel van de deelnemende gemeenten in het Recreatieschap voorstander is van het oprichten van een routebureau (t.b.v. onderhoud en beheer routes). De mogelijkheden om te komen tot een routebureau worden verder uitgewerkt.

Programma: Domein Ruimte	
Programmaonderdeel: Cultuurhistorie	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
1. Betere bescherming van het Leusdens cultureel erfgoed.	1.1 Er zijn in 2015 objecten aangewezen als gemeentelijk monument. Wij verzorgen de eventuele subsidieaanvragen van de eigenaren. 1.2 Toekennen van een globale bescherming via het bestemmingsplan aan een grotere groep objecten van cultuurhistorische waarde. 1.3 Faciliteren erfgoedprijs (uitreiking 2016). 1.4 Opstellen cultuurhistorische waardenkaart.
Stand van zaken najaarsnota:	
1.1 Er zijn vier subsidieaanvragen binnengekomen, die met het totaalbedrag van €25.000 aan subsidiabele kosten het subsidieplafond ver overstijgen. Er worden in het najaar gesprekken gevoerd met eigenaren van beoogde gemeentelijke monumenten voor plaatsing op de gemeentelijke monumentenlijst. 1.2 Het ontwikkelen van een zogenaamd parapluplan zal naar verwachting in 2017 opgepakt worden. 1.3 De erfgoedprijs 2016 is op 30 september door de burgemeester uitgereikt aan het erf Groot Zandbrink. De gemeente heeft de organisatie rondom de uitreiking verzorgd. 1.4 Het opstellen van de cultuurhistorische waardenkaart bevindt zich in de eindfase. Het merendeel van de gegevens die aangeleverd zijn door de gemeente, is inmiddels op de kaart gezet. De historische kring Leusden zal eind 2016 haar bevindingen inleveren, die vervolgens zullen worden verwerkt. Naar verwachting eerste helft 2017 is de kaart operationeel.	

CUP 9.8

Programma: Domein Ruimte	
Programmaonderdeel: Grondexploitaties	
Prestatieveld: Ontwikkeling De Biezenkamp	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
1. Vergroten aantrekkelijkheid centrum Biezenkamp door geplande nieuwbouwproject in aanbouw te nemen en af te ronden en te komen tot definitieve inrichting van het gebied. 2. Een verzorgde inrichting van de	<ul style="list-style-type: none"> - Uitwerken van de plannen die door de raad zijn geaccordeerd voor Blok B - Uitwerken van de plannen voor renovatie van het U-blok
Stand van zaken najaarsnota:	
<p>De renovatie van het U-blok vordert gestaag. De enig ander overgebleven eigenaar en de gemeente hebben onderling nog steeds een aantal lopende conflicten. De raad wordt hier separaat over geïnformeerd.</p> <p>De procedure voor het bestemmingsplan blok U en blok L wordt op dit moment doorlopen. Er hebben zich nog geen hobbels op de weg voorgedaan. Het afronden van de procedures is voorzien voor de 1^e helft van 2017.</p> <p>Heijmans, de gebiedsontwikkelaar van het gebied, heeft de inrichting van de openbare ruimte verder opgepakt. Verscheidene delen van de werkzaamheden zijn afgelopen half jaar uitgevoerd, met name in het gebied rondom het MFC.</p>	

Programma: Domein Ruimte	
Programmaonderdeel: Grondexploitaties	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?

<p>1. Een financieel gezond grondbedrijf dat gebiedsontwikkeling mogelijk maakt die door de gemeente wordt uitgevoerd of gefaciliteerd.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Met behulp van een externe deskundige wordt de positie van gebiedsontwikkeling binnen het ambtelijk apparaat geherdefinieerd en vastgelegd. - In de visie werklocaties (zie ook 7.4) is een toekomstvisie opgesteld voor o.a. de Buitenplaats. Op basis van deze visie zal een concreet plan voor de Buitenplaats worden opgesteld, inclusief de daarbij behorende
<p>Stand van zaken najaarsnota:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Door de verbeterde economische omstandigheden zien we een toename van het tempo in de verschillende projecten en een toename van het aantal initiatieven van derden. Dit heeft geleid tot een verbeterde financiële positie van het grondbedrijf. De extern ingehuurde deskundige heeft een memo opgeleverd, waarin een eerste schets van de contouren voor de positie van het grondbedrijf binnen het ambtelijk apparaat naar de toekomst is vastgelegd. - Voor de zomer heeft het college besloten over een voorkeursvariant voor de herontwikkeling van de Buitenplaats. De komende periode wordt gebruikt om deze voorkeursvariant te toetsen op marktpotentie en verder uit te werken. Het voldoen aan de randvoorwaarden (o.a. vanuit de provincie en de ladder voor duurzame verstedelijking) is daarbij een belangrijk aandachtspunt. 	

Programma 4 Domein Ruimte

Financiële rapportage

(bedragen x € 1.000,-)

Nr.	Onderwerp	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Activatieproject De Horst	-18,1	-22,9	-	-	-
	provinciale bijdrage van 2016 naar 2017	25,0	-25,0	-	-	-
2.	Economie en management	-30,0	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0
3.	Breedband	-20,0	-	-	-	-
4.	Verhogen Geo-budget t.b.v. groenverkoop	-15,0	-	-	-	-
5.	Aanwending subsidiebudget	10,0	-	-	-	-
6.	Instelling voorziening liquidatie recreatieschap	-157,2	-	-	-	-
7.	Actualiseren bestemmingsplannen	20,0	-	-	-	-
8.	Grondbedrijf	0,0	-	-	-	-
9.	Aanleg tweetal busroutes Randweg	-140,0	-	-	-	-
	Dekking uit provinciale subsidie	112,0	-	-	-	-
10.	Bouwzaken	180,0	-	-	-	-
	technische bij -en aframingen					
	Mutatie programma voor bestemming	-33,3	-87,9	-40,0	-40,0	-40,0
	Toevoeging aan reserves	-200,0	-	-	-	-
	Onttrekking aan reserves	185,2	-	-	-	-
	Mutatie programma na bestemming	-48,1	-87,9	-40,0	-40,0	-40,0

Toelichting

Ad. 1 Activatieproject De Horst

De Horst is de kantorenlocatie van Leusden. Door middel van een activatieproject, waaraan naast de gemeente Leusden en de provincie Utrecht ook ondernemers bijdragen, willen we komen tot meer dynamiek op het terrein en een aantrekkelijker vestigingslocatie voor ondernemers. Hiertoe wordt éénmalig een subsidie van € 25.000 verleend. De provincie Utrecht ondersteunt ook met een subsidie van € 25.000. Deze subsidie wordt in 2017 uitgegeven (collegebesluit 274876).

Vanuit het CUP 7.4 is tweemaal € 25.000 beschikbaar gesteld om te komen tot een actieplan / masterplan / implementatiestrategie per werklocatie. In 2016 verwachten wij in totaal € 22.600 uit te geven, waarvan € 4.500 wordt gedekt door een provinciale subsidie. Per saldo wordt hierdoor in 2016 € 18.100 bijgeraamd. In 2017 wordt de resterende € 47.900 (waarvan € 25.000 provinciale subsidie) besteed. De dekking is opgenomen op de stelpost nieuw beleid bij het programma Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.

Ad. 2 Economie en Accountmanagement

- In het kader van het CUP 2014-2018 / 7.2 'samenwerking bedrijfscontactfunctionarissen' is structureel € 30.000 beschikbaar gesteld voor het opzetten en uitvoeren van accountmanagement, acquisitie / promotie, zorg voor duurzame werklocaties en het bevorderen van samenwerking in de regio. Het college zet deze middelen in voor de prioriteiten die benoemd zijn in het regionale programma Economische Zaken (2014-2018) en die lokaal ondersteund worden door het economisch beleid; werklocaties, accountmanagement, strategische allianties. De dekking is opgenomen op de stelpost nieuw beleid (zie programma Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien).
- Het college heeft vanwege het aanpakken van diverse maatschappelijke vraagstukken besloten aanvullende kaders aan de raad voor te leggen, waarbij dekking plaatsvindt vanuit structurele begrotingsruimte die is ontstaan op basis van de septembercirculaire. Hieruit voortvloeiend wordt jaarlijks € 40.000 beschikbaar gesteld voor de uitbreiding van 0,4 fte op de formatie van de bedrijfscontactfunctionaris om alle bestaande en nieuwe bedrijven in Leusden goed te ondersteunen bij de vragen en initiatieven. Dit budget wordt middels deze najaarsnota structureel in de begroting opgenomen (collegebesluit 274144).

Ad. 3 Breedband

We stimuleren initiatieven uit de samenleving om te komen tot aanleg van breedband netwerken in het buitengebied. Vanuit het CUP 9.10 is hiervoor € 20.000 beschikbaar. De dekking is opgenomen op de stelpost nieuw beleid bij het programma Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.

Ad. 4 Verhogen Geo-budget ten behoeve van groenverkoop

Ten behoeve van de verkoop van groenstroken worden incidenteel extra kosten ter hoogte van € 15.000 gemaakt. Wij stellen u voor dit bedrag incidenteel bij te ramen.

Ad. 5 Aanwending subsidiebudget monumentenzorg

Beschikte subsidies in het jaar 2016 worden uit betaald in de jaren 2017 en verder en leiden in die jaren tot budgetbeslag. Naar verwachting kan de uitbetaling van de subsidie in die jaren plaatsvinden vanuit bestaande budgettaire kaders.

Ad. 6 Instelling voorziening t.b.v. liquidatie Recreatieschap

Op aangeven van de gemeentelijk accountant dienen de voor de liquidatie van het recreatieschap Utrechtse Heuvelrug gereserveerde middelen te worden ondergebracht in een gemeentelijke voorziening. Middels de voorjaarsnota 2016 is hiertoe een bedrag van € 157.200 gereserveerd binnen de reserve met aangewezen bestemming (Raadsvoorstel 269031). De overheveling van middelen van de reserve naar de nieuwe voorziening vindt budgettair neutraal plaats.

Ad. 7 Ruimtelijke ordening / Actualiseren bestemmingsplannen

Op dit budget zal in 2016 een onderschrijding plaatsvinden van € 20.000. De omgevingswet wordt in 2019 van kracht. Verwacht wordt dat de invoering en implementatie van de wet grote consequenties gaat hebben voor het instrumentarium, de cultuur, samenwerking met andere partijen, werkprocessen, digitalisering en financiën. Tevens moet worden afgestemd op andere trajecten zoals de wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH). Voor wat betreft de impact van de wet worden al vergelijkingen getrokken met de invoering van de 3 Decentralisaties in het Sociaal Domein. Via nieuw beleid 2017 zijn reeds middelen hiervoor beschikbaar gesteld, maar vanwege de grote impact zullen hiermee nog niet alle kosten gedekt zijn. Het restantbudget wordt voor dit doeleinde gereserveerd in de algemene reserve met aangewezen bestemming.

Ad. 8 Grondbedrijf

a. Bouw- en woonrijpmaken Valleipark

In het najaar van 2016 is gestart met het bouwrijpmaken van de tweede fase van Valleipark. De werkzaamheden welke aanvankelijk voorzien waren in 2017 en later, zullen nog dit jaar worden uitgevoerd. De raad wordt derhalve gevraagd het aanvullend benodigde budget (ca. € 118.000) hiervoor in 2016 reeds beschikbaar te stellen en ten laste te brengen van de grondexploitatie Valleipark.

Daarnaast verlopen de werkzaamheden ten aanzien van Valleipark voor het woonrijpmaken van de eerste en derde fase en de aanleg van de fietsbrug voorspoediger dan voorzien. Deze werkzaamheden waren aanvankelijk voorzien voor 2017 en later. De raad wordt derhalve gevraagd het benodigde budget (€ 355.000) hiervoor in 2016 reeds beschikbaar te stellen en ten laste te brengen van de grondexploitatie Valleipark. Aangezien het budget reeds in de jaarschijven van de grondexploitatie was opgenomen, leiden voornoemde verschuivingen niet tot een wijziging van het saldo van de grondexploitatie.

b. Tabakssteeg

De kosten voor het aanleggen van de Grasdrogerijweg in Tabakssteeg vallen naar verwachting in 2016 hoger uit (€ 30.000) dan voorzien. Daarnaast zijn voor de aanleg van de busbaan in 2016 nog werkzaamheden uitgevoerd wat tot nagekomen kosten (€ 29.000) leidde, welke niet geraamd zijn. De raad wordt derhalve gevraagd het benodigde budget (€ 59.000) hiervoor in 2016 beschikbaar te stellen en ten laste te brengen van de grondexploitatie Tabakssteeg. Aangezien het budget niet opgenomen is in de jaarschijven van de grondexploitatie, leidt dit tot een verslechtering van het saldo van de grondexploitatie met € 59.000.

c. Begrotingswijziging 2017

Naar aanleiding van de onlangs vastgestelde geactualiseerde grondexploitaties 2016 inclusief de gevolgen wijzigingen BBV en invoering vennootschapsbelasting zijn de voorziene kosten en opbrengsten over 2017 gewijzigd. Dit is nog niet als zodanig verwerkt in de meerjarenbegroting 2017-2020. Wij stellen u voor de kredieten overeenkomstig de geactualiseerde grondexploitaties 2016 beschikbaar te stellen. De geraamde mutaties binnen de grondexploitaties worden als

vermeerdering of vermindering bijgeschreven op de (balans)boekwaarde en vormen daarom geen resultaat op het begrotingsresultaat van de algemene dienst.

Ad. 9 Aanleg tweetal bushaltes Randweg

Per 1 december gaat het openbaar vervoer binnen de grenzen van de gemeente Leusden van Connexion over naar Syntus. Deze verandering is een gevolg van de door de Provincie Utrecht gehouden aanbesteding voor het Openbaar Vervoer binnen de regio. Als gevolg van de gewijzigde routing is het noodzakelijk om op korte termijn een tweetal bushaltes te realiseren aan de Randweg voor een totaalbedrag van € 140.000 waarbij 80% van de aanneemsom in aanmerking komt voor provinciale subsidie. Wij stellen u voor het resterende bedrag ter hoogte van € 28.000 te onttrekken aan de reserve bovenwijkse voorzieningen (collegebesluit 275734).

Ad. 10 Bouwzaken

Jaarlijks worden de meer- of minderopbrengsten voor leges omgevingsvergunningen (t.o.v. de gemiddelde legesopbrengst) geëgaliseerd door middel van onttrekking uit-, dan wel toevoeging aan de algemene reserve met aangewezen bestemming. Wij verwachten dat de bouwleges in 2016 € 200.000 hoger uitkomen dan het gemiddelde. Oorzaken hiervan zijn een aantal grote bouwprojecten. Naar verwachting zijn de hieraan gerelateerde personeelskosten (vergunningverlening, inspecteur, constructeur, bouwfysicus, etc.) € 20.000 hoger dan geraamd. Wij stellen u voor het saldo hiervan ad. € 180.000 toe te voegen aan de algemene reserve met aangewezen bestemming.

Resultaatbestemming Domein Ruimte:

	2016	2017	2018	2019	2020
Toevoeging aan reserves:					
- Ad. 7a Restantbudget bestemmingsplannen toevoegen aan ABR met aangew. Bestemming	-20,0	-	-	-	-
- Ad. 10 saldo bouwzaken toevoegen aan algemene reserve met aangewezen bestemming	-180,0	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves:					
- Ad. 6 Gereserveerde middelen t.b.v. liquidatie recreatieschap onttrekken aan de reserve met aangewezen bestemming.	157,2	-	-	-	-
- Ad. 9 Aanleg tweetal bushaltes Randweg; onttrekking aan de reserve bovenwijkse voorzieningen.	28,0	-	-	-	-

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Financiële rapportage

(bedragen x € 1.000,-)

Nr.	Onderwerp	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Algemene Uitkering					
	Septemercirculaire 2016, taakmutaties	388,0	198,8	468,9	583,2	494,8
	verrekeningen voorafgaande jaren	44,8				
2.	Integratie- Uitkering SD					
	loon- en prijsstijgingen	238,6				
	startstreepmutaties	2,7	-243,2	-233,6	-232,0	-222,5
3.	Aanwending stelposten en onvoorzien					
	a. onvoorzien algemeen	20,6				
	b. taakmutaties	14,4				
	c. overige stelposten	244,8	-110,3	-12,7	-12,6	-12,6
4.	Besparingsverliezen	-77,0				
5.	Rente	-300,0	-30,0	-30,0	-30,0	-30,0
6.	Onroerende Zaakbelastingen	-112,0	-140,0	-140,0	-140,0	-140,0
	dekking tlv voorzieningen					
	technische bij -en aframingen					
	Mutatie programma voor bestemming	464,9	-324,7	52,6	168,6	89,7
	Toevoeging aan reserves	-120,4		-	-	-
	Onttrekking aan reserves	-	243,3	-	-	-
	Mutatie programma na bestemming	344,5	-81,4	52,6	168,6	89,7

Toelichting

Ad 1. Algemene uitkering

De raming van de algemene uitkering 2016 is bijgesteld op basis van de meicirculaire 2016 en de septemercirculaire 2016. De structurele gevolgen van de meicirculaire zijn al verwerkt in ontwerp begroting 2017-2020.

	2016	2017	2018	2019	2020
1. Accresontwikkeling/uitkeringsbasis		-	-	-	-
meicirculaire	-15.500				
bijstelling accres septemercirculaire	92.200	218.300	467.800	551.400	570.700
2. Plafond BTW compensatiefonds	-61.900	-31.200	-78.600	15.900	47.800
3. Bijstelling bijstandsontvangers	1.000	42.800	90.800	147.900	169.400
4. Loon- en prijsstijgingen	0	0	20.000	-100.900	-262.000
5. Overige taakmutaties					
WMO, huishoudelijke hulp, bijstelling verdeelmodel	8.200	-31.100	-31.100	-31.100	-31.100
DU Asielinstroom	332.200	-	-	-	-
diverse taakmutaties	31.800				
	388.000	198.800	468.900	583.200	494.800

De budgettaire gevolgen van de septemercirculaire voor 2017 en verder zijn betrokken bij het aanvullend begrotingskader 2017-2020 dat bij de begrotingsbehandeling in november door de raad is vastgesteld. De financiële gevolgen daarvan zijn middels een afzonderlijke begrotingswijziging voor 2017 in de begroting verwerkt. Daarnaast is er een aantal mutaties geweest die geen directe budgettaire gevolgen voor de begroting hebben gehad. Het gaat dan om de taakmutaties en de

mutaties binnen het Sociaal Domein die binnen het domein Samenleving aan de uitgavenkant functioneel zijn geraamd. De voornaamste mutaties worden onderstaand kort toegelicht:

Ad. 1 Het accres dat bij de meicirculaire nog neerwaarts is verlaagd is bij de septembercirculaire weer verhoogd. De gemeenten profiteren in trap-op-trap-af systematiek van de verhoging van de netto rijksuitgaven. Per saldo levert dit voor 2016 dus een voordeel op van € 76.600. Ook de septembercirculaire laat een verder oplopend positief meerjarenperspectief zien als het gaat om de accessen. Voor een verdere toelichting verwijzen wij u naar de memo septembercirculaire die u onlangs heeft ontvangen.

Ad. 2 Naar aanleiding van de laatste miljoenennota wijzigt de ruimte onder het afgesproken BTW plafond. Voor de jaren 2016 t/m 2018 is de ruimte onder het plafond afgenomen. In de latere jaren is er weer sprake van een toename van de ruimte onder het plafond en heeft dit een positieve bijstelling van de Algemene Uitkering tot gevolg.

Ad. 3 Op het programma domein samenleving is gemeld dat het aantal bijstandsontvangers is gestegen. Middels de algemene uitkering ontvangen we ook een vergoeding voor deze kosten. Op basis van de prognose is deze verdeelmaatstaf bijgesteld.

Ad. 4 De in de ontwerpbegroting 2017-2020 geraamde stelpost loon- en prijsstijgingen wordt aangepast aan de bijgestelde meerjarige indexcijfers BBP zoals deze in de septembercirculaire zijn opgenomen.

Ad. 45 Overige Taakmutaties. In de septembercirculaire is ook een aantal nieuwe taakmutaties opgenomen. Het gaat daarbij om een bijstelling van de Integratie-uitkering WMO als gevolg van actualisering van de parameters van het objectief verdeelmodel en om de op basis van gerealiseerde taakstelling statushouders te verwachten Decentralisatie uitkering verhoogde asielinstroom. Ook deze mutaties worden functioneel geraamd. Daarbij is er vanuit gegaan dat er al voor een bedrag van € 70.000 aan kosten zijn gemaakt voor de opvang van asielzoekers die in mindering kunnen worden gebracht op de DU.

De gevolgen van de uitvoering van het aanvullend begrotingskader worden verder toegelicht op de diverse programma's.

Verrekeningen voorgaande jaren

In 2016 heeft nog een verrekening plaatsgevonden over het jaar 2015, waardoor een incidenteel voordeel van € 44.800 is ontstaan. Het betreft hier een aanvullende bijdrage als gevolg van een neerwaartse correctie van de WOZ waarde.

Ad 2. Integratie-Uitkering Sociaal Domein

De Integratie-uitkering Sociaal Domein is bij de meicirculaire verhoogd als gevolg van doorgevoerde loon- en prijsstijgingen. De hogere IU Sociaal Domein van € 238.600 wordt functioneel in de begroting geraamd binnen het domein Samenleving.

Bij de septembercirculaire wordt de IU Sociaal Domein vanaf 2017 weer gekort als gevolg van de zogenaamde "startstreepmutaties". Het kabinet heeft bij de budgetbepaling in 2015 een verkeerde inschatting gemaakt van het aantal cliënten Jeugd en nieuwe WMO. In de praktijk is gebleken dat een groot aantal cliënten valt onder andere zorgdomeinen zoals de Wet Langdurige zorg. Wij gaan er in de begroting vanuit dat de korting kan worden opgevangen door lagere zorgkosten i.c. een verlaging van de zorgbudgetten voor Jeugd en WMO.

Ad 3. Stelposten en onvoorzien

In de primitieve begroting zijn stelposten geraamd voor onvoorziene uitgaven en uitgaven met aangewezen bestemming zoals bijvoorbeeld nieuw beleid, loon- en prijsstijgingen en bezuinigingsmaatregelen. Wij stellen de volgende mutaties voor:

a. Onvoorzien algemeen

De ruimte voor onvoorzien ad. € 47.400 is dit jaar voor een bedrag van € 4.000 besteed aan Maatschappelijke ontwikkeling terrein gemeentewerf, architectkosten vernieuwingen De Korf ad. € 7.750, de begrotingsapp ad. € 5.000, investeringen Rozengarde ad. € 10.000 en de nieuwe huisstijl ad. € 13.500. De resterende ruimte van € 7.100 kan worden afgeramd.

b. Taakmutaties algemene uitkering

De stelpost taakmutaties wordt in 2016 per saldo met € 14.400 afgeraamd.

c. overige stelposten

- De stelpost nieuw beleid wordt met in totaal € 106.400 afgeraamd voor diverse projecten die op de verschillende programma's in deze Najaarsnota tot een besteding/bijraming leiden.
- Op de stelpost nieuw beleid dient een bedrag van € 120.400, middels toevoeging en onttrekking aan de algemene reserve met aangewezen bestemming, te worden overgeheveld naar 2017. Het gaat hier om projecten waarvoor via het CUP incidenteel middelen beschikbaar zijn gesteld.
- Op de diverse stelposten resteert hierna in 2016 een incidenteel budgetruimte van € 10.800 die kan worden afgeraamd.

Ad. 4 Monitor / besparingsverlies Bezuinigingen

a. Taakstelling onderwijs / accommodaties

Deze taakstellingen zijn in 2016 op € 6.100 na (€ 2.900 wordt op bij het Domein Leefomgeving verantwoord) gerealiseerd. In 2017 bedraagt de taakstelling € 250.000 (€ 100.000 voor 6.1 onderwijs en € 150.000 voor 8.4 accommodaties). De bezuinigingsmogelijkheden worden op dit moment nog onderzocht. Een belangrijke optie bestaat uit het verduurzamen van een deel van het gemeentelijk vastgoed. Wij verwachten op dit moment dat de op termijn de totale taakstelling wordt behaald.

b. Ontwikkeling samenlevingsgericht werken (oplopende taakstelling tot € 68.000)

De taakstellende reductie in formatie wordt ingevuld op het moment dat de betrokken medewerkers de pensioengerechtigde leeftijd bereiken. De besparing wordt naar huidige inzichten op termijn gerealiseerd. Wij stellen u voor het bedrag van € 68.000 in 2016 als besparingsverlies op te nemen.

Ad 5. Rente

a. Om geld vrij te maken voor het aanpakken van maatschappelijke vraagstukken is in het aanvullend begrotingskader voorgesteld een fonds in te stellen met een omvang van € 3 mln. Deze reserve wordt "vrijgespeeld" vanuit de reserve toevoeging exploitatie. De daarmee gepaard gaande rentekosten bedragen op basis van het geldende rentepercentage van 1%, € 30.000 structureel.

b. De ontwikkeling in de rentelasten en -baten geeft voor 2016 een nadeel van € 300.000. Deze tegenvaller wordt grotendeels veroorzaakt door het lage rendement dat wordt behaald uit het schatkistbankieren. Het in de begroting 2016 geraamde rendement van 0,5% wordt niet gehaald omdat de rentevergoedingen op dit moment 0% is. Daarnaast is voor de financiering van MFC Atria een lening aangetrokken. Een deel van de rentelasten van de lening kan niet worden doorberekend in de kapitaallasten aangezien het MFC op 1 januari nog niet volledige was gerealiseerd. Deze rentelasten ad € 70.000 drukken eenmalig op de reguliere exploitatie.

Ad 6. Onroerende Zaakbelastingen

a. In de meerjarenbegroting 2017-2020 is conform de kaderbrief een OZB-stijging opgenomen van € 140.000. In de kaderbrief is daarbij wel aangegeven bij de begroting zal worden bezien of de maatregel moet worden doorgevoerd. Nu de accressen van de septembercirculaire een positief budgettair effect laten zien, stellen wij voor om de OZB verhoging per 1-1-2017 weer te schrappen.

b. GBLT heeft een inhaalslag gepleegd om achterstanden weg te werken bij bezwaarschriften in voorgaande jaren. Het betreft de jaren 2011 tot en met 2015. De inhaalslag heeft geresulteerd in verminderingen van in totaal € 13.000 voor eigenaren van niet-woningen en € 99.000 voor gebruikers van niet-woningen. Deze verminderingen over de voorgaande vijf belastingjaren komen ten laste van 2016. De opbrengstraming wordt hiermee eenmalig verlaagd.

Resultaatbestemming Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien:

	2016	2017	2018	2019	2020
Toevoeging aan reserves:					
- Ad. 3c Middelen nieuw beleid van					

de stelpost toevoegen aan de algemene reserve met aangewezen bestemming	-120,4				
Onttrekking aan reserves:					
- onttrekking tekort 2017 uitvoering aanvullend begrotingskader aan de algemene bedrijfsreserve		122,9			
- Ad. 3c Middelen nieuw beleid van de stelpost onttrekken aan de algemene reserve met aangewezen bestemming		120,4			